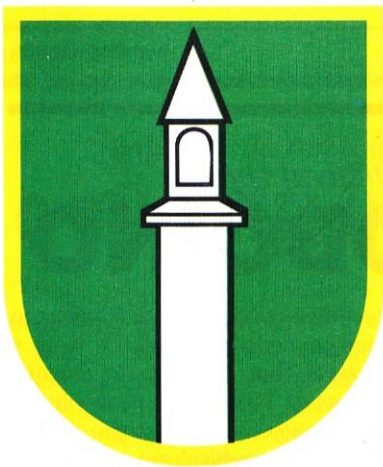

Grosuplje (centrala)
SP 908
KLASJE
2001
352(497.4 Ivančna Gorica)
120010125,6
KNIŽNICA GROSUPLJE
COBIS: 0

Klasje

Časopis prebivalcev občine Ivančna Gorica
Številka 6 letnik 7 junij 2001

LaMaS
RAČUNALNIŠKI INŽENIRING d.o.o.
Ljubljanska cesta 24 a, 1295 Ivančna Gorica
TEL: 01/7869-040, GSM1: 041/661-972
FAX: 01/7869-045, GSM2: 041/612-923

POPOLNA PONUDBA

Računalniki, tiskalniki, komponente,...
Programi za podjetja in sam.podjetnike,...
... za računovodstvo in trgovino

<http://www.lamas.si> e-mail: lamas@lamas.si

Kjer je dim, je tudi ogenj. Po začetnih zapletih so se Višnjani na zboru krajanov odločili za začetek postopka za novo občino. Zdaj čakajo, da bo Državni zbor razpisal referendum. *Več o tem na str. 2.*

Toča je v zadnjih tednih prizadela oziroma uničila kar 493 ha osnovnih kmetijskih posevkov samo v naši občini. *Več na str. 4.*

ZGODBA O ZVESTOBI

Razgovor s prof. Cilko Žagar *str. 5*

Kljub neurju in toči so pevci na 32. taboru pevskih zborov v Šentvidu program izpeljali do konca. *Več na str. 12.*

LETOS DENARJA ZA ZAPORNICE ŠE NE BO

str. 6

PREMIERO DOKTORJA ZOBRA JE PREKINIL DEŽ

str. 13

RIMSKA KUHNJA IN GOSTINSTVO

str. 22

Bazen v Višnji Gori je minuli teden že privabil prve kopalce. Ljubitelji neoporečne sladke vode se bodo tam lahko namakali vsak dan med 10. in 19. uro, in to do začetka septembra.

BESEDE UREDNIŠTVA

Pri snovanju zadnje številke Klasja pred poletjem, smo se že pošteno potili. Zaradi vročine smo komaj še prezračevali uredniške prostore, spričo količine prispevkov oz. dogodkov v občini komaj še uspeli vzdrževati red. Nekako smo vseeno zdržali, predvsem zato, ker bomo sedaj družno uživali počitnice, tudi kar se tiče novic. Klasje bo ponovno izšlo namreč v začetku septembra. Do takrat naj dobro o svojem deležu pri našem časopisu razmislijo predvsem mladi. Veliko dogodkov je namreč povezanih z vami, gotovo si imate veliko povedati, tudi mladi mladim. Zato se nam oglasite, pišite, sporočajte o dogodkih, pošljite fotografije ipd. Tudi za vas velja isto, kot za ostale, članki naj po možnosti ne bodo daljši od 45 vrstic.

NOVE ZNAMKE

POŠTA SLOVENIJE

Srečanje Bush-Putin, Slovenija, 16. 6. 2001
Встреча Путин-Буш Словения 16.06. 2001
Bush-Putin Summit, Slovenia, June 16, 2001

KDO SMO?

LOGO d.o.o.

Ljubljanska cesta 66
1290 Grosuplje
Tel.: 01 7866-830

NAŠA GLAVNA DEJAVNOST
JE PRODAJA IN RAZVOJ

KURILNEGA OLJA

Naročila po tel.: 01 7866-840

KAJ ŠE NUDIMO?

TEHNIČNI PREGLED MOTORNIH IN PRIKLOPNIH
VOZIL, ZAVAROVANJE, PLAČILO CESTNINE,
PODALJŠANJE REGISTRACIJE.

VSE NA ENEM MESTU!

V Višnji Gori so zbrali 600 podpisov za samostojno občino, zbor krajanov pa je vložil pobudo v Državni zbor

VIŠNJNI ZELIJO SAMOSTOJNO OBČINO

"Višnja Gora bi se rada odcepila od Občine Ivančna Gorica." V približno taki obliki se je prejšnji mesec po naši občini širila ekskluzivna novica. Ob tem so nekateri zaskrbljeno zmajevali z glavami, drugi pa pobudo peščice Višnjjanov, ki si prizadeva, da bi edino mesto v naši občini postalo samostojna občina, podprli.

Vse skupaj se je začelo, ko so pobudniki začeli po KS Višnja Gora zbirati podpise za samostojno občino, in ko so jih zbrali nekaj več kot 300, je predsednik sveta KS Slavko Kastelic sklical izredno sejo sveta KS Višnja Gora. Člani tega sveta niso bili enotnega mnenja, zato so se odločili za sklic zbora krajanov.

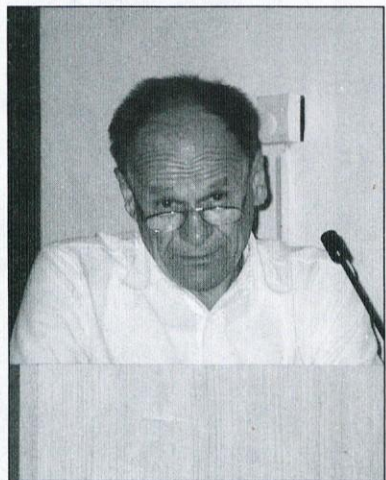
PRVIČ ZBOR KRAJANOV NI BIL SKLEPČEN

Na prvi zbor krajanov je prišlo premalo volilnih upravičencev: od 1547, kolikor jih je v tej KS, jih je prišlo le 62, moralo pa bi jih biti najmanj 5 odstotkov, torej 77, da bi lahko veljavno sklepali. Čeprav je bilo že na začetku jasno, da zbor krajanov ni sklepčen, se je razvila goreča razprava. Na tistem zboru je bil tudi župan Jernej Lampret, ki je Višnjjanom predstavil sliko njihovega proračuna, ki so jo posebej za to priložnost pripravili strokovni sodelavci na občini v Ivančni Gorici: v najboljšem primeru bi se višnjegorski občini v proračunsko malho nateklo približno 170 milijonov tolarjev letno. Potem je župan zbrane spomnil, da je občina v zadnjih letih namenila precej denarja za

Višnjo Goro: zgradili so novo šolo, posodobili ceste, v letošnjem proračunu pa je 100 milijonov tolarjev namenjenih za vodovod na Polževski planoti. Na koncu pa je poudaril, da odcepitve Višnje Gore ne namerava ovirati.

PO ENI URI ČAKANJA KONČNO DOVOLJ LJUDI

Po tem zboru krajanov je imel svet KS Višnja Gora še eno izredno sejo, na kateri se je sedem članov tega

sveta opredelilo, da so proti samostojni občini, štirje pa so bili za. 21. junija je sledil ponovni zbor krajanov, ki je bil sklican ob 19. uri, a je bil sklepčen šele po kaki uri čakanja. Za delovnega predsednika so tudi vdrugo izbrali Dušana Strnada.

Jože Mihelčič se je za to srečanje krajanov dobro pripravil in za govornico prebral argumente za novo občino: "Razlogi za pobudo so

gospodarska zaostalost, pomanjkanje demokratične kulture ... Nerazumno naravnani proračuni vedno bolj siromašijo naš kraj. Za prebivalce naše KS je meter manj kot 50 odstotkov glede na sredstva, ki jih prispevamo, in sredstva, ki jih na naš račun občina dobiva od države... Prišli smo s konja na osla, ali res še mislimo, da nam sosedje lahko in želijo pomagati... Številni projekti so ostali obljube, kot na primer ureditev mestnega jedra, kanalizacija, vodovod na Polževsko planoto." Z govorom, ki je bil precej dolg, je Mihelčič požel bučen aplavz celotne dvorane samostojnosti željnih Višnjjanov, saj so menili, da bi se v manjši občini dalo bolje gospodariti. Med razpravo je bilo pogosto slišati: "Slabše, kot je zdaj, v samostojni občini ne more biti."

Dušan Strnad je omenil, da podpisati voljo krajanov, a vedeti je treba, da se pripravljajo zakonodaja, ki bo prizadela predvsem majhne občine. Hkrati je povedal, da je vaščane Polževske planote strah, da bi spet ostali brez vodovoda. Samostojni občini je bil zelo naklonjen tudi Pavel Groznik, ki je povedal, da je v Sloveniji 30 občin še manjših, kot bi bila Višnja Gora, in da majhnost ne bo mogla biti odločilen faktor pri opredelitvi Državnega zbora, ali bo v Višnji Gori razpisal referendum, na katerem se bodo krajanji opredeljevali za samostojnost ali proti njej.

Na koncu je prišlo na vrsto glasovanje in od 99 polnoletnih udeležencev jih je 87 podprlo pobudo za začetek postopka za ustanovitev nove občine Višnja

Gora.

ZBOR KRAJANOV VLOŽIL POBUDO

Zgodba o novi občini se je nadaljevala tako, da so pobudo za njeno ustanovitev v Državni zbor vložili krajanji sami oziroma zbor krajanov (rok je bil 30. junij) in v njej poudarili, da si želijo samostojnosti, ker bi lahko sami Višnjani v Višnji Gori bolje gospodarili in vsak tolar bolj premišljeno obrnili ter nadzirali porabo, kot pa se zdaj to dela v precej večji Občini Ivančna Gorica, saj so majhne občine lažje obvladljive. Občinski svet občine Ivančna Gorica o samostojnosti Višnje Gore še ni razpravljajal, saj je bilo premalo časa za sklic izredne ali korespondenčne seje občinskega sveta, na kateri bi o tem glasovali svetniki. Torej, občinski svet še ni dal mnenja, a to naj bi se

zgodilo na prvi redni seji 6. julija, po njej pa bodo pobudniki k vlogi v Državni zbor dodali še to mnenje. Res je, da Višnja Gora ne izpolnjuje vseh pogojev za samostojno občino (nima 5000 prebivalcev), velja pa ob tem povedati, da so zgodovinski razlogi, o čemer govori tudi zakon o ustanovitvi občin, lahko dovolj tehtni. Zdaj v Višnji Gori čakajo na odgovor iz Državnega zbora, ki bo v primeru pozitivnega mnenja razpisal poizvedovalni referendum, na katerem se bodo krajanji sami odločili, ali hočejo samostojnost ali ne. O tem so na referendumu leta 1994 v Višnji Gori že glasovali in takrat se je večina izrekla proti. Bo tokrat drugače?

Janja Omahen

Kdo je kdo na Občini Ivančna Gorica - predstavljamo zaposlene v občinski upravi

RAJKO PETERLIN IN TONE JEREB

Tudi v tej preddopustniški številki Klasja se bomo mudili pri uslužbencih naše občinske uprave in tokrat smo se za vas ustavili v eni od pisarn v prvem nadstropju občinske stavbe, kjer delata svetovalec za komunalno in cestno infrastrukturo - Rajko Peterlin ter Tone Jerreb. Pri svojem delu sta zelo odvisna drug od drugega, saj so ceste in komunalna infrastruktura precej povezane.

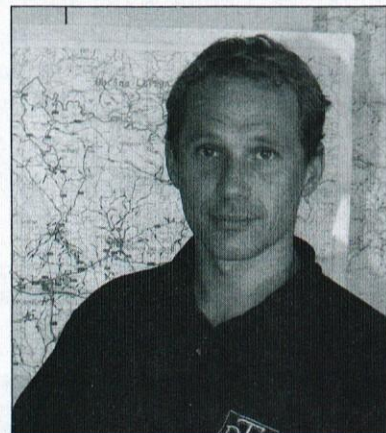
SPOŠTUJETA ZAKONE O JAVNIH FINANCAH

Kot vsi zaposleni v občinski upravi se morata tudi uslužbenca, ki ju predstavljamo danes, držati proračuna za področja, za katera sta pristojna. Oba morata spremljati zakonodajo na svojih področjih in pripravljati odloke in pravilnike, ki jih potem potrjuje občinski svet. Pri novogradnjah ravnata po natančno določenem vrstnem redu: najprej se pozanimata na oddelku za prostor, če je neko območje sploh primerno za objekt, kakršnega naj bi gradili, potem pripravijo idejni načrt, dobijo lokacijsko dokumentacijo, pridobijo soglasja, naredijo projekt za pridobitev gradbenega dovoljenja, v katerem se ni podrobnosti, in nato še projekt za izvedbo del. Spoštovati morata zakone o javnih finančah, torej: za vse projekte in izvajalce mora občina objaviti javne razpise in na podlagi prispelih vlog izberejo najboljšo ponudniko glede na kakovost in reference. Ko je gradnja končana, ju čaka še tehnični prevzem in predaja upravljal-

cu.

Oba sta kot pomemben del svojega dela navedla pridobivanje soglasij. Nekateri ljudje včasih namreč težko sprejmejo dejstvo, da je treba njihovo zemljo za ceste oziroma komunalno infrastrukturo odtujiti oziroma prekopati. Prav zaradi tega prihaja do dolgotrajnih usklajevanj in v končni fazi tudi zamud pri izvedbi del. Čisto iz prakse velja omeniti, da morata timsko delati, ko gradijo pločnike in razsvetljavo ali pa, ko obnavljajo vodovod, ki poteka ob cesti. Oba sta obsojena tudi na sodelovanje z geometri, kajti na njihovih področjih so odmere zvezde stalnice: "V naravi je treba videti, kje je javno dobro in kje zasebna zemljišča, da se ve, na čigavem se dela," sta pojasnila.

BOLJ BI MORALI PAZITI NA NARAVO

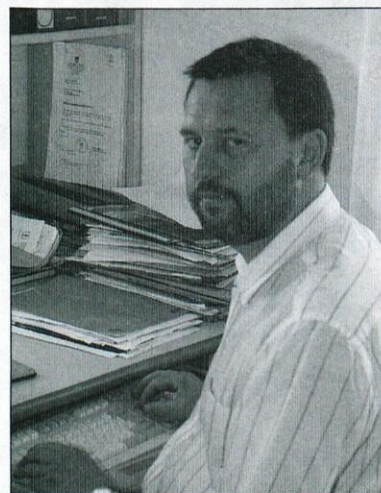
Rajko Peterlin je na Občini Ivančna Gorica odgovoren za kanalizacijo, vodovode, javno razsvetljavo, pločnike in urejanje zelenic ter parkov. V sklop njegovega dela v času suše sodi tudi skrb za subvencioniranje dovoza vode v višje ležeča naselja, kjer še nimajo vodovoda, in varovanje okolja. "To je povezano z vodovodi in zajetji, ker odpadki ogrožajo podtalnico. Vsi oza-veščeni občani bi morali apelirati na ljudi, da bi bolj pazili na naravo, kar bi se moralo začeti že pri vzgoji otrok," je dejal in dodal, da on le opozarja, sankcionirati pa ne more; za to slednje bo odgovoren komunalni redar, ko ga bodo dobili.

NEKAJ O LETOŠNJIH PROJEKTIH

Takole iz prve roke je povedal, da se letos precej ukvarja z vodovodi, in sicer za polževsko planoto in višoko cono Stična. Naredili so že javno razsvetljavo od Ivančne Gorice proti Šolskemu centru, kar je bil tudi obsežen in drag projekt. "Pripravljamo projekt za izgradnjo pločnikov in javne razsvetljave v Ivančni Gorici. Skupaj z DARS-om bomo uredili pločnike od centra do table Ivančna Gorica v bližini stadiona in na drugi strani do priključka obvozne ceste proti Šentvidu. V pripravi pa je še projektna dokumentacija za pločnik od Ivančne Gorice do Hudega," je na kratko še o letošnji načrtih povedal Peterlin, ki se več kot s posamezniki srečuje s predsedniki krajevnih skupnosti, da se

skupaj lotijo projektov in reševanja zastavljenih nalog.

NADZOR NAD DELOM IZVAJALCEV NI ENOSTAVEN

Tone Jerreb je odgovoren za cestno infrastrukturo in vse, kar je povezano z njo. Na lokalnih cestah je občina pristojna za vzdrževanje, odmerjanje, novogradnje, obnove mostov, urejanje projektne dokumentacije, enaka situacija je pri krajevnih cestah, pri regionalnih pa poskrbi za pridobivanje tehnične dokumentacije. Njegovo delo je potem tudi nadzor nad gradnjo, kar ga spravlja v položaj "pooblaščenca z neke vmes". To delo je včasih neprijetno: na eni strani ljudje, ki na nekem področju živijo, in na drugi izvajalec, ki hoče gradnjo včasih izpeljati po svoje. "Na koncu se pogosto izkaže, da je kaj narobe in ljudje jezni pridejo na občino, a denarja v proračunu za te popravke ni. Potem skušamo rešiti, kar

se še da. Težava je še ta, da projektov za manjše ceste ni," je o svoji vlogi pri gradnjah cest in zapletih povedal gospod Jerreb.

Večina naših bralcev verjetno ve, da je pri financiranju gradnje cest tako, da občina pri lokalnih cestah plača 80 odstotkov cene asfalta, ostalo krajevna skupnost; pri krajevnih cestah pa je razmerje ravno obratno: 20 odstotkov stroškov krije občina, 80 krajevna skupnost; zemeljska dela vedno plača krajevna skupnost. Po odloku je upravljalca krajevnih cest krajevna skupnost, lokalnih pa občina.

ŠIROK SPEKTER NALOG GOSPODA JEREBA

Uslužbenec, pristojen za cestno infrastrukturo, pokriva še Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, železniške prehode, obračunava komunalne prispevke in se ukvarja tudi z avtocestnim programom, torej z deli, ki spadajo h gradnji avtoceste. Kot je večini znano, je avtocesta v naši občini pustila posledice, ki jih še analizirajo in občinski uslužbenci se trudijo pomagati občanom in zmanjšati trenja. "Izvajalci bodo šli, občani bodo ostali," sta ob tem v en glas dejala gospoda Peterlin in Jerreb.

Posamezniki k svetovalcu za cestno infrastrukturo najpogosteje prihajajo zaradi geodetskih odmer cest, ki so bile že zgrajene, a še ne odmerjene, da jih bodo lahko vrisali v zemljiško knjigo, komunalnega prispevka, vzdrževanja cest in težav, do katerih je prišlo ob gradnji avtoceste.

Janja Omahen

1. junija je bila tretja izredna seja Občinskega sveta Občine Ivančna Gorica

O RAVNATELJICI VRTCA SO GLASOVALI TAJNO

Ivanški občinski svet je 1. junija na izredni seji obravnaval tri točke: svetniki so morali izraziti mnenje lokalne skupnosti ob imenovanju ravnateljice Vrtca Ivančna Gorica, izbrali pa so tudi nove predstavnike občine v sveta javnih zavodov Zdravstvenega doma Ivančna Gorica in Centra za socialno delo Grosuplje. Slednji dve točki so izpeljali kot po maslu, zapletlo se je le pri prvi.

Pri imenovanju ravnateljice vrtcev morata dati svoje mnenje vzgojiteljski zbor in lokalna skupnost, čeprav je končna odločitev v rokah Ministrstva za šolstvo, znanost in šport. Ker je na razpis za delovno mesto ravnateljice v Vrtcu Ivančna Gorica prišla le ena vloga, poslala jo je dosedanja ravnateljica Branka Kovaček, ki izpolnjuje vse pogoje, se komisija za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja po besedah njenega predsednika Dušana Strnada (SDS) ni mogla opredeliti do nje. Zato je ta komisija v sklepu svoje zadnje seje predlagala, da župan Jernej Lampret povabi na sejo občinskega sveta Kovačkovo, kakor

tudi predstavnike občine, ki so člani sveta omenjenega javnega zavoda.

MNENJA SO BILA ZELO RAZLIČNA

Milan Jevnikar, ki je v svetu vrtca že drugi mandat, in Jože Adler sta menila, da so v vrtcu vedno delali v skladu s sklepi, ki jih je sprejel svet vrtca, in da na delo dosedanje ravnateljice Branke Kovaček nimata pripomb. Zelo kritično pa je spregovorila dr. Ana Praznik, ki je dejala, da je bila v svet kot predstavnica staršev imenovana uslužbenka vrtca, kar se ji ni zdelo prav. Potem je ta uslužbenka odstopila in izbrali so novega predstavnika staršev, a postopek za njegovo imenovanje po mnenju Praznikove ni bil v skladu s predpisi, zato so ga ponovili. Kovačkova je vse nepravilnosti, ki jih je navedla Praznikova, argumentirano ovrgla in odgovorila tudi na precej svetniških vprašanj, ki so se nanašala na njeno delo v vrtcu.

Osem svetnikov je na koncu zahte-

valo tajno glasovanje o primernosti Kovačkove za ravnateljico vrtca in po štetju glasovnic je občinski svet (enako kot vzgojiteljski) zapisal pozitivno mnenje o njej, saj ji je podpora izkazalo kar 13 svetnikov od dvajsetih, kolikor jih je glasovalo.

NOVI PREDSTAVNIKI OBČINE V JAVNIH ZAVODIH

V Svet javnega zavoda Zdravstveni dom Ivančna Gorica so svetniki imenovali štiri predstavnike občine, in sicer Pavla Groznika, Nikolaja Erjavca, Lovrencija Lampreta in Sonjo Maravič. Ker bo sredi julija potekel mandat tudi predstavnici naše občine v Svetu javnega zavoda Cenetr za socialno delo Grosuplje, so na predlog Komisije za mandatna vprašanja, volitve, imenovanja in priznanja imenovali novo predstavnico; odslej bo interese naše občine v tem javnem zavodu zastopala Irena Novak

Janja Omahen

DELAVNICA ZA PRIPRAVO SKUPNEGA RAZVOJNEGA PROGRAMA OBČIN LJUBLJANSKE URBANE REGIJE

Hitre spremembe na vseh področjih našega življenja in dela terja, da si ustvarimo jasno predstav o tem, kakšno prihodnost si želimo v naši občini, pa tudi na celotnem območju ljubljanske regije. Jasni pogledi so toliko bolj nujni, ker je občina izpostavljena velikim pritiskom različnih oblik razvoja. Če ne bomo jasno vedeli, kaj je primerno oziroma zaželeno in kaj ne, se lahko dogodi, da bomo naredili nepopravljive napake.

Nujno je narediti vse, da bomo v vseh območjih občine in tudi na celotnem medobčinskem območju ustvarili enakovredne življenjske razmere. Resnična enakovrednost pa seveda ne pomeni istosti. Vsako območje ima svoje kvalitete, ki jih je treba ohraniti, obenem pa oplemeniti z vsem, kar bo tudi za mlado generacijo zagotavljalo primerne možnosti za življenje, izobraževanje in delo.

Občina Ivančna Gorica skupaj z ostalimi občinami jugovzhodnega dela Ljubljanske regije v sodelovanju z Zavodom Naš laz pripravlja skupni razvojni program. Ena od faz skupnega razvojnega programa je tudi organizacija delavnic v vsaki izmed udeleženih občin, kjer naj bi bili prisotni vsi pomembnejši predstavniki razvoja posamezne občine.

Občina Ivančna Gorica vas vabi na delavnico, ki bo

V ČETRTEK, 5.7.2001, OB 19.00 uri v KULTURNEM DOMU V IVANČNI GORICI.

Novosti v IMP Livarju so predstavili na novinarskih konferencah

NOVO IME IN EKOLOŠKI ODBOR

Minuli mesec je družba IMP Livar d.d. pripravila kar dve novinarski konferenci. Na prvi je predstavila novo podobo podjetja in lanske poslovne rezultate, kar so delničarji na skupščini predhodno že potrdili, na drugi pa so govorili o ustanovitvi ekološkega odbora v podjetju.

NIČ VEČ IMP LIVAR, LE ŠE LIVAR

Ta družba se bo po vpisu v sodni register uradno imenovala Livar. V sklopu projekta celostne grafične podobe se namreč ugotovili, da s sedanjo podobo družba ne sledi spremembam, ki so se v zadnjih letih zgodile v podjetju ter okolju, in da potrebujejo novo identiteto, ki bo odraz osebnosti Livarja. Direktorica kadrovske-spolnega sektorja Darinka Porenta je med temi spremembami izpostavila lastninjenje podjetja in nakup belokranjske livarne leta 1996 ter novo vodstvo, ki je ob nastopu pred dvema letoma začelo z novim načinom vodenja in razvoja podjetja. Tako je po mnenju Darinke Porente sedanje ime IMP zavajajoče, ker kaže na lastništvo in povezave, ki jih ni več. "Hkrati tudi ne izraža tradicije livarstva in ne asociira na kakovost. Novo ime Livar predstavlja dejavnost, s katero se družba ukvarja in ga ni težko prevesti v tuje jezike."

ODLIČNI POSLOVNI REZULTATI

Direktor podjetja Stane Osterman je predstavil lanske poslovne rezultate, ki so po njegovem mnenju glede na dejavnost odlični. "Poslovno leto 2000 smo zaključili s čistim dobičkom 72,9 milijonov tolarjev. Produktivnost na zaposlenega se je povečala za 11 odstotkov, dodana vrednost za 25 odstotkov, obseg proizvodnje in prodaja pa za dobro desetino glede na prejšnje leto." Za posodobitev

proizvodnje in druge opreme so v IMP Livarju namenili skoraj 275 milijonov tolarjev, med pomembnejšimi investicijami pa so bile naložbe v mehansko obdelavo v Črnomlju in informacijsko tehnologijo ter ekologijo na obeh lokacijah (v Ivančni Gorici in Črnomlju).

Delničarji IMP Livarja - zaposleni, poslovni partnerji in Krekova družba - so se na skupščini dogovorili, da ne bodo zahtevali delitve dividend, ampak bodo dobiček raje vrnili v podjetje, kjer bodo denar porabili za investicije.

USTANOVILI SO EKOLOŠKI ODBOR

Sredi ekološke sanacije podjetja so v IMP Livarju sredi junija ustanovili svoj ekološki odbor. To je po besedah Karla Lipiča, predstavnika Slovenskega ekološkega gibanja, prvi primer ekološkega gibanja v katerem od slovenskih podjetij.

"Z IMP Livarjem zadnji dve leti zelo tesno sodelujemo, kar bi lahko bil vzor celi državi," je na ustanovni

seji Ekološkega odbora IMP Livar Ivančna Gorica dejal predsednik regijskega društva ekološkega gibanja (RDEG) Franc Hegler. Vseh pet članov tega odbora - Jožica Vencelj, Veronika Bregar, Božidar Ilič, Anica Novak in Štefan Kot - s predsednico Mileno Kralj si bo prizadevalo za uspešno reševanje ekoloških vprašanj v podjetju in ozaveščanje ostalih zaposlenih o varovanju okolja. Rezultati njihovega dela naj bi bili vidni pri zmanjševanju porabe energije, vode, preprečevanju emisij in drugih motečih učinkov proizvodnje.

"Člani našega ekološkega odbora bodo lahko veliko pomagali pri odpravljanju neumnosti, ki ji počnemo. Menim, da bi 75 odstotkov naravovarstvenih pomanjkljivosti lahko rešili brez denarja, čeprav smo tudi v ekološko sanacijo vložili že precej denarja, samo lani na primer 150 milijonov tolarjev," je dejal direktor Osterman.

Janja Omahen

Predsednica ekološkega odbora Milena Kralj v družbi tehnične direktorice Jožice Jakopin in vodje službe varstva pri delu in odgovornega za ekologijo v IMP Livarju Uroša Erjavca.

NOVA BREZPLAČNA ELEKTRONSKA STORITEV - NAROČANJE KONVENCIJSKIH POTRDIL ZA TUJINO PREKO SAMOPOSTREŽNIH TERMINALOV

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije od 4. junija omogoča zavarovanim osebam elektronsko naročanje konvencijskih potrdil za uveljavljanje pravic do nujnih zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v tujini tudi preko 275 samopostrežnih terminalov širom Slovenije. To je prva elektronska storitev, zasnovana na tehnologiji t.i. informativnih in storitvenih kioskov (terminalov) v javnem sektorju v Republiki Sloveniji.

Zavod je že lani zavarovanim osebam omogočil namesto neposrednega, fizičnega naročanja konvencijskih potrdil pri pristojnih referenčnih oddelkih za mednarodno zavarovanje tudi brezplačno elektronsko naročanje preko interneta, z letošnjim letom pa bo elektronsko naročanje omogočeno tudi vsem zavarovancem, ki niso uporabniki interneta.

Konvencijsko potrdilo omogoča osebam, ki so obvezno zdravstveno zavarovane v RS, uveljavljati pravico do nujnih zdravstvenih storitev med začasnim bivanjem v tujini (zasebno ali službeno potovanje), in sicer praviloma brez plačila pri zdravnikih ali zdravstvenih ustanovah, ki so del javne državne zdravstvene mreže. Konvencijsko potrdilo je moč pridobiti za države, s katerimi ima Slovenija sklenjene meddržavne sporazume: Avstrija, Belgija, Hrvaška, Italija, Luksemburg, Madžarska, Makedonija, Nemčija, Nizozemska in Romunija.

Postopek naročanja konvencijskih potrdil preko samopostrežnih terminalov se sproži z dotiki na ekranu terminala ter vnosom kartice zdravstvenega zavarovanja v režo terminala. Postopek je enostaven in avtomatiziran ter od zavarovane osebe ne zahteva neposrednega vnašanja podatkov, na voljo pa mu je tudi informativna pomoč. Konvencijska potrdila je mogoče hkrati izdati le za enega naročnika ter za največ 10 držav, s katerimi ima Slovenija sklenjene meddržavne sporazume. Uspešno izvedenemu naroči dostava potrdil z navadno pošto pošiljko na naslov zavarovane osebe, ki je naveden na kartici zdravstvenega zavarovanja, in sicer v roku treh delovnih dni. Obdobje veljavnosti izdanega konvencijskega potrdila je 90 dni. Storitve je možno opraviti le s pomočjo kartice zdravstvenega zavarovanja in veljavnostjo podatkov o obveznem zdravstvenem zavarovanju, shranjenih na kartici.

Zavarovane osebe bodo vsa dodatna pojasnila, tudi v zvezi z morebitnim neuspešnim naročanjem, dobile na območni enoti ali izpostavi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, kjer imajo urejeno zdravstveno zavarovanje.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO ZAVAROVANJE SLOVENIJE

KNJIŽNICA GROSUPLJE

Adamičeva 15

*S seje odbora za kmetijstvo in gozdarstvo***NE SMEJO IZPLAČEVATI SUBVENCIJ ZA MLADO PITANO GOVEDO**

Minuli teden so se na redni seji srečali člani Odbora za kmetijstvo in gozdarstvo in razpravljali predvsem o agromelioracijah, posledicah lanskoletne suše in toče ter pašnikih.

ZEMLJIŠČA ZA AGROMELIORACIJE SI BO OGLEDALA KOMISIJA

Na letošnji razpis za agromelioracijska dela na območju Občine Ivančna Gorica je prišlo 110 vlog, večino od njih so poslali lastniki zemljišč v Suhi krajini, kjer je največ kamna. Kot je vsem, ki so se prijavili na razpis, verjetno znano, bo treba dela po tem razpisu izvesti do konca oktobra oziroma najkasneje do konca tega leta; občina bo sofinancirala agromelioracije kmetijskih zemljišč v višini 60 odstotkov celotne vrednosti izvedenih del, ostalo pa bodo morali plačati lastniki sami.

Zdaj čaka precej dela komisijo, ki si bo do 15. julija ogledala vse parcele, za katere so lastniki oddali vloge, potem pa ocenila upravičenost prosilcev in določila število delovnih ur za posamezno parcelo. Ker je letos občina za ta dela namenila osem milijonov tolarjev, bo za vse prosilce skupaj na voljo nekaj več kot 2000 subvencioniranih strojnih ur, ki jih bo opravil izvajalec, ki ga bodo izbrali po javnem razpisu. Kmetijska zemljišča, za katera so prispele vloge za agromelioracije, si bodo ogledali:

- v KS Ambrus, Zagradec in Krka: Andrej Mirtič, Franc Grabljevec in Ciril Šinkovec,
- v KS Dob: Miha Skubic in Marija Okorn,
- v ostalih krajevnih skupnostih pa Cveto Zupančič, Milepa Vrhovec in Andrej Vencelj.

IZPLAČEVANJE SUBVENCIJ JE ZAČASNO ZAMRZNJENO

V naši občini so do nadaljnjega prenehali izplačevati subvencije za mlado pitano govedo, nič več pa tudi ne regresirajo cen semen. To se je zgodilo zaradi dopisa, ki so ga poslali z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (na občino je prispelo 11. maja, torej po sprejetju občinskega proračuna), v njem pa piše, da te subvencije niso v pristo-

jnosti občine, ker zakon o kmetijstvu v 15. členu določa, da je izvajanje ukrepov kmetijske tržno - cenovne politike v izključni pristojnosti državnih organov. Zdaj čakajo na ponovni dopis z že omenjenega ministrstva, ki bi omogočil letošnjo realizacijo te proračunske postavke.

ODŠKODNINE ZA SUŠO IN PRIJAVE ŠKODE ZARADI TOČE

V bližnji prihodnosti bodo na občini začeli izplačevati tretji del odškodnin za lanskoletne posledice suše. O toči, ki je v zadnjih tednih kar trikrat prizadela tudi našo občino, je spregovorila strokovna sodelavka županstva Marija Okorn: "Uničenih ali prizadetih je kar 493 ha osnovnih kmetijskih posevkov, kamor štejemo: ječmen, pšenico, koruzo, krompir, peso, kumare itd., in za oceno škode po toči je bila imenovana posebna občinska komisija, ki si je na terenu ogledala posledice neurja po prizadetih vaseh

(Spodnje Brezovo, Peščenik, Kriška vas, Mali in Veliki Korinj, Primča vas, Brezovi Dol, Šentvid, Dob, Temenica, Radohova vas, Škoflje, Velike Dole, Male Dole, Breg in druge)."

Občina Ivančna Gorica je do 2. julija zbiralala prijave o povzročni škodi zaradi toče, saj predvidevajo, da bo tudi država namenila nekaj denarja za povračilo škode.

SUBVENCije ZA UREJANJE PAŠNIKOV

Na razpis za dodelitev subvencij za urejanje pašnikov, ki je bil objavljen v aprilski številki Klasja, je prišlo 13 vlog. Projekt urejanja pašnikov in ogled na terenu bo opravila Kmetijska svetovalna služba, ki se ji bo pri ocenjevanju na terenu pridružil še predstavnik odbora za kmetijstvo in gozdarstvo Andrej Vencelj.

Janja Omahen

SMREKOV LUBADAR V KRAJEVNI ENOTI (KE) GROSUPLJE V LETU 2000 IN 2001

V letu 2000 je po naših krajih pustila huda suša, in tudi zato je prišlo v gozdovih do prenamnožitve smrekovega lubadarja. V delu KE Grosuplje, ki zajema občino Ivančna Gorica, je bilo v letu 2000 odkazanih in tudi posekanih približno 10 000 m³ smrekovih lubadar (prejšnja leta do 2500 m³). Če vemo, da je razlika v ceni med smreko, napadeno z lubadarjem (lubadarko), ter smreko, ki ni napadena, 3 000 tolarjev, je naredil v letu 2000 smrekov lubadar za 30.000.000 SIT (280 000 DEM) škode v gozdovih Občine Ivančna Gorica. Seveda pa je z urejanjem sečišča po lubadarkah veliko več dela kot z urejanjem po redni sečnji. Možnost ponovnega napada lubadarja v žariščih pa je naslednje leto zelo velika.

Zato vse lastnike gozdov, ki so imeli v letu 2000 žarišča smrekovega lubadarja, prosimo, da pregledajo lanska žarišča (glej znake napada), in v primeru, da najdejo nove smrekove lubadarke, o tem obvestijo svojega revirnega gozdarja.

Zakaj je bilo v letu 2000 tako veliko lubadarja?

Velik vpliv sta imeli suša in vročina v lanskem letu. Vendar pa to nista edina vzroka. Leta 1999 je v naših gozdovih namreč pustila snegolom, vsi lastniki po njem pa niso pospravili svojih gozdov. Veliko lastnikov se ne zmeni za naša opozorila, da je treba po sečnji pravilno in skrbno urediti sečišča. Pomembno pa je tudi to, da je smrekova naravna spodnja meja rasti (kjer še raste) 600 m nmv, posledica tega pa je neopornost na

smrekovega lubadarja.

Vsak vzrok posebej (suša, vročina, snegolom, gozdni (ne)red, naravna spodnja meja rasti) ne povzroča prenamnožitve smrekovega lubadarja. Ko se združita dva ali več, pa zelo rado pride do prenamnožitve in s tem tudi velike škode zaradi lubadarja.

Lubadar v letu 2001

V letošnjem letu je začel lubadar delovati konec aprila, ko se je temperatura dvignila nad 18 stopinj Celzija. Zaradi mile zadnje zime ga je veliko uspešno prezimilo, zato lahko tudi v letošnjem letu pričakujemo veliko število lubadark. Vendar pa zaradi pogostega menjavanja sončnega in deževnega vremena ter zaradi mrzlih noči ta škodljivec še ne more normalno delovati.

NEGA VRTNIN PO TOČI

Toča in neurje sta v prejšnjem tednu pustošila v širši okolici Ljubljane in po Dolenjskem. Kjer je toča, ki je padala v določenih pasovih, prizadela vrtnine, smo lahko predvsem na solati ugotovili popolno uničenje. Tehnološko zrela solata, ki je že namenjena prodaji, zaradi poškodovanih listov za prodajo ni primerna. Če so poškodbe manjše in so vrtnine še v začetni rastni dobi, jih moramo zaščititi pred vdorom glivic preko odprtih ran ter poskrbeti za hitro okrevanje rastlin.

V tem času potrebuje rastlina veliko dušika. Da bi pospešili pretvorbo organske oblike dušika v tleh v mineralno, moramo zemlji omogočiti dostop kisika. To pomeni rahljanje in okopavanje predvsem na zbitih in težkih tleh, vendar z ukrepom počakamo, da se tla primerno osušijo.

Poleg tega mehanskega ukrepa vrtnine zaščitimo s fungicidi, ki jim dodamo hitro delujoče listno gnojilo. Tega uporabimo večkrat.

Med temi priporočamo algarene (izvleček iz morskih alg), ki stimulirajo rast in razvoj korenin in listov, izboljšujejo izrabo hranil in vode v tleh, vplivajo na manjšo občutljivost na bolezni in okužbe. Sredstva, ki jih dobimo na trgu, so:

Algaren (Jurana) v odmerku 250 -300 g/hl, ali 2-4 kg /ha,

Biofa Algenextrakt 0,3 - 0,5% (Metrob) (uporabimo ga lahko tudi z zalivanjem).

Protifert (Karsia) - tekoče folijarno gnojilo na osnovi aminokislin z mikroelementi za folijarno aplikacijo in fertirigacijo.

Učinkovit je tudi pripravek Bion (Singenta) ter Agrofito (ekološki biostimulant).

Vse pripravke lahko mešamo s fungicidi razen z bakrenimi in žvepljenimi pripravki.

Poleg listnih gnojil priporočamo dodati pri krompirju in čebuli, kjer je nevarnost okužbe s fitoforo in peronosporo, enega od sistemskih fungicidov (Ridomil Gold, Antracol Combi, Galben). Pri zgodnjem krompirju pazimo na karenci.

Pri solati se zaradi velike vlage lahko pojavi solatna plesen (Bremia), ki jo uspešno zatiramo z Aliettom (karenca 14 dni).

Zaradi poškodb in ran se nam lahko pojavi siva plesen (Botrytis) skoraj na vseh vrtninah.

Proti temu uporabimo pri vrtninah, ki jih bomo kmalu uporabljali, botriticide s krajšo karenco (Mytos, Teldor, Switch) ali tiste z nekoliko daljšo (Ronilan, Pinulin).

Kmetijska svetovalna služba

Pred vrati Kmetijske svetovalne službe v Ivančni Gorici je bila zadnje junijske dni nepopisna gneča. Kako tudi ne bi bila, saj so morali kmetje do konca junija izpolniti obsežne obrazce za državne subvencije za kmetijstvo za leto 2001. Ker izpolnjevanje teh vlog ni bil mačji kašelj (vsi so se pritoževali, da so prezahtevne), so kmetom pri vpisovanju podatkov pomagale svetovalke, uslužbenke Kmetijske zadruge Stična in še študent agronomije.

Kakšni so znaki napada smrekovega lubadarja?

Splošni vidni znaki:

- majhne okrogle luknjice na deblu in vejah, dobro vidne le na gladkem lubju, sicer skrite pod luskami lubja;
- pojavi se rjava črvina, ki je dobro vidna na lubju, lišajih, pajčevinah in mahu, ki porašča deblo, in na koreninskem vratu;
- okoli luknjic se nabira smola, včasih se celo cedi po deblu; iglice odpadajo.

V pomladanskem času pa se kmalu po napadu pokaže sprememba barve krošnje, osip iglic, po osipu odstopi in odpade lubje z debla.

Kaj storimo če odkrijemo smreke, napadene z lubadarjem?

Če lastnik gozda odkrije smreke, napadene z lubadarjem, mora o tem obvestiti revirnega gozdarja. V dogovoru z njim mora smreke v najkrajšem času posekati. Panje mora obeliti, prav tako deblo, lubje in veje pa sežgati (upoštevati

požarno varnost). Neobdeljeno oblovinno mora v najkrajšem času odpeljati v skladišče za strojno lupljenje, če bo oblovinna obeljena v dveh dneh.

Kakšno vlogo ima Zavod za gozdove Slovenije?

Lastniki gozdov (ne revirni gozdarji) morajo vsaj enkrat mesečno v pomladanskem in poletnem času pregledovati svoje gozdove. Če odkrijejo, smreke napadene z lubadarji, morajo o tem nemudoma obvestiti revirnega gozdarja, v dogovoru z njim pa jih tudi v najkrajšem času posekati.

Smreke, napadene z lubadarjem, morajo biti pravočasno (pred izletom nove generacije) odkrite, odkazane, posekane in odpeljane. Vzpostavljen mora biti popoln gozdni red, Zavod za gozdove pa na podlagi izdane odločbe in pravilno ter pravočasno opravljenega dela omogoči sofinanciranje teh del.

Revirni gozdar ing. Roman Črnič

ZGODBA O ZVESTOBI

razgovor s prof. Cilko Žagar

V naši občini menda ni človeka, ki je ne bi poznal. Če ne osebno, pa vsaj po imenu. Profesorica Cilka Žagar je skorajda legenda naših krajev.

MLADOST V ŠMIHELU

Po rojstvu je rojkinja iz bližnjega Šentvida, vendar je mladostna leta preživela v Šmihelu pri Novem mestu. Oče, organist, je ob začetku vojne dobil tam stalno delovno mesto, devetletna Cilka pa je obiskovala bližnjo štiriletno meščansko šolo sester notredamk. Že med vojno so svetovali domačim, naj jo raje pošljo na novomeško gimnazijo, saj je bila deklica nadarjena in z gimnazijo bi lažje dosegla svoj cilj: postati učiteljica. Naredila je vse diferencialne izpite in nadaljevala šolanje na gimnaziji.

Leta 1950 je v Novem mestu tudi maturirala. Odprla se ji je pot na univerzo. Izbrala si je študij slavistike. Zdelo se ji je, da bo s poukom slovenskega jezika najlažje uresničila tisto, kar si je vedno želela: biti učiteljica, delati in živeti med mladimi. Tudi svoji drugi ljubezni, glasbi in petju, je ostala zvesta. Vpisala je dodatno študij zborovodstva na tedanji pedagoški akademiji. Toda pot do cilja je bila še dolga in naporna.

ŠTUDIJSKA LETA V LJUBLJANI

Biti študent v tistih časih ni bilo enostavno, ne za študenta, še manj za njegove starše. Za Cilkin študij je šla kar polovica očetove plače. "Le kako so štirje preživeli?" se danes sprašuje Cilka. Bilo je le pet let po končani vojni, ljudje so živeli sila skromno, da ne rečemo ubožno. Še dobro, da so Žagarjevi imeli kaj zemlje, ki jih je preživljala.

Na stipendijo ni niti pomislila. Prošnja za sprejem v študentski dom je bila sicer ugodno rešena, pa kaj je pomagalo, ko pa domov tako rekoč ni bilo oziroma so bili že davno popolnoma zasedeni. Poiskala si je privatno stanovanje. Našla ga je kot sestanovalka v Trnovem.

Hiša je bila stara. Stanovanje je obsegalo le sobo s kuhinjo, kjer se je bilo mogoče pozimi pogreti ob štedilniku. Vodovodna pipa z mrzlo vodo in stranišče sta bila na hodniku, namen-

jena vsem stanovalcem. V sobi so spale vse tri: gospodinja, sestanovalka Marija iz Bovca in ona. V začetku ob koncu tedna ni mogla domov, saj je bil vlak predrag. Pregarjala je domotožje ob oknu, ki je gledalo na Gradaščico. V začetku je za vse tri enkrat na dan skuhala še gospodinja, pozneje pa sta si dekleti morali prehrano oskrbeti sami.

Za kosilo je v obliki študentske samopomoči včasih dobila bone, ki so ji omogočali, da je opoldne jedla zdaj tu, zdaj tam: v Daj - damu, menzi babiške šole, študentskem naselju. Cilka pa je imela v Ljubljani prijateljico - dobrotnico - ki je delala kot strežnica v porodnišnici. Dvakrat na teden se je mlada študentka oglasila pri njej, da ji je dala posušene hlebčke kruha, ki je ostajal. Tega so si dekleta delila in tešila lakoto zjutraj, popoldne in zvečer.

Kasneje, ko so uvedli znižane železniške karte za študente, je šla Cilka domov lahko vsak konec tedna. Ko se je vračala, je vsakokrat prinašala mleko in jajčka. S tem je prislužila še kakšen dodaten dinar.

Kasneje, že proti koncu študija, je dobila stipendijo Občine Ivančna Gorica. V občini so namreč nujno potrebovali poslovojdjo.

PRVO IN EDINO DELOVNO MESTO

Cilka je imela srečo. Njene kolegice je ministrstvo z dekreti razposlalo širom po Sloveniji. Njo pa je zaradi potreb občine delovno mesto čakalo kar doma. Tako je lahko ostala zvesta svoji Dolenjski in klicu srca, ki jo je vleklo med mlade. Od vsega, kar je v dolgih letih v svojem poklicu počela, je bila najrajši razredničarka. Kar šest generacij maturantov je bilo njenih varovancev. Ker ji ni bilo dano, da bi imela lastne otroke, je "posvojila" otroke, katerim je bila razredničarka. Obljubili so si obojestransko odkritost in tako je vedela za njihove stiske, nadloge, nerodnosti pa tudi napake. Spoznavala je njihove starše

Profesorica Cilka Žagar z mladimi pevkami v sprevedu na Taboru slovenskih zborov v Šentvidu

in razmere, v katerih so otroci delali in se učili. Vse to je dandanes mnogim v pravo muko, njej pa je bilo v veliko veselje.

Z marsikaterim od učencev jo veže še dandanes prirčen, prijateljski odnos. V maju in juniju se vrstijo maturantske obletnice, kjer je Cilka reden gost. Marsikateri učenec se je spomni ob njenem rojstnem dnevu ali praznikih s čestitko ali celo darilom. V njeni hiši je polno slik in okrasnih predmetov, ki jih je dobila v dar. Med njimi kraljčeta oljna slika Novega mesta in natančno posneti model njene stanovanjske hiše. Oboje je dobila od učencev.

Tudi ravnateljstva je, največkrat le kot v.d., to so bili časi, ko niso zadostovale pridnost, natančnost in strokovnost, ampak si za to funkcijo potreboval tudi rdečo knjižico. Prestati je morala marsikatero ponižanje, ker je ostajala zvesta sama sebi. Kljub vsemu je vztrajala na premnogih področjih: kot ravnateljica se je vztrajno borila za obstoj šolske "gimnazije na vasi", istočasno je poučevala s polno učno obveznostjo, bila je mentorica pri gledaliških igrah, na šoli je vodila mešani in ženski pevski zbor, poučevala poleg slovenskega jezika še filmsko, gledališko, glasbeno vzgojo, skoraj trideset let je bila mentorica za srednješolsko Jurčičevo bralno značko, šest let je bila predsednica občinske zveze kulturnih društev... Njeni mladi pevci so prepevali na prireditvah po celi občini; samo Pevskega tabora v Šentvidu so se udeležili kar 19-krat. Za to svoje ogromno kulturno delo je dočakala priznanje že leta 1987, ko je prejela red zaslug za narod za delo na področju kulture od tedanjega predsedstva SFRJ. V zadnjih letih se priznanja množijo. Zadnje med njimi je naš zlati občinski grb.

Najlepša priznanja pa so tista, ki so skrita v srcih ljudi, ki so jo v življenju srečali. Mnogo je namreč stvari, o katerih v svoji skromnosti ne govori. Tudi to je oblika zvestobe sami sebi. Zato je ta zapis tudi zgodba o zvestobi in o veri v dobroto, ki se skriva v sočloveku.

V imenu vseh, ki jo spoštujejo, se je pogovarjala M.A. Ficko

OD FUŠARJA DO OBRTRNIKA

PONOVNO O IZJAVI O VARNOSTI IN OCENI TVEGANJA

Kaj je izjava o varnosti

Izjava o varnosti je listina, s katero delodajalec pisno izjavi, da izvaja vse potrebne ukrepe za zagotavljanje varnosti in zdravja pri delu. To je izjava na osnovi predhodno izdelane ocene tveganja.

Po zakonu o varnosti in zdravju pri delu je delodajalec dolžan pooblastiti strokovnega delavca za področje varnosti in zdravja ter skleniti pogodbo s pooblaščenim zdravnikom medicine dela. Ta dva vam bosta morala v večini primerov pomagati pri konkretizaciji izjave o varnosti z oceno tveganja za točno določeno obratovalnico.

Izjavo je treba dopolnjevati ob vsaki novi nevarnosti in spremembi ravni tveganja.

Kaj mora izjava vsebovati

Delodajalec mora izjaviti, da izvaja vse ukrepe za zagotovitev varnosti in zdravja pri delu glede preprečevanja nevarnosti in tveganja pri delu, obveščanja in usposabljanja delavcev, dajanja navodil, ustrezne organiziranosti ter zagotavljanja potrebnih materialnih sredstev v ta namen.

Poleg tega mora izjava vsebovati tudi:

- datum in kraj izdaje izjave,
- podatke o osebah, ki so sodelovale pri izdelavi izjave o varnosti z ocenjevanjem tveganja,
- podatke o prejšnjih pregledih in preskusih,
- podatke o delovnih mestih, organizacijskih enotah delodajalca in številu delavcev,
- ocenjevanje tveganja,
- organogram oseb, odgovornih za varnost in zdravje pri delu.

Kdaj se sprejme izjava o varnosti

Izjava o varnosti se sprejme na osnovi ocene tveganja, ki je njen sestavni del in je pogoj za sprejetje izjave.

Kaj je ocena tveganja

Ocena tveganja je sistematično evidentiranje in proučevanje vseh dejavnikov delovnega procesa, z namenom, ugotoviti možne vzroke za nastanek poškodb pri delu, poklicnih boleznih, bolezni v zvezi z delom in možnosti preprečevanja, odpravljanja in zmanjševanja tveganj.

Kaj obsega ocena tveganja

Ocenjevanje tveganja obsega:

- opredelitev nevarnosti,
- opredelitev delovnih mest in delavcev, ki so izpostavljeni tveganju,
- ocenitev ravni oziroma stopnje tveganja,
- določitev potrebnih ukrepov za preprečevanje tveganja oz. zmanjševanje tveganja,
- revizijo v primeru sprememb tehnoloških postopkov in ob uvajanju novih tehnologij.

Zakaj to ponovno poudarjam

Zaradi vašega sodelovanja s pooblaščenim osebo, ki bo za vas izdelala oceno tveganja. Če ne boste predvideli vsega tveganja na vašem delovnem mestu, bo ocena pomanjkljiva, izvajalec pa za to ne odgovarja.

DO 28. JULIJA 2001 MORA DELODAJALEC IZPOLNITI 15 ZAHTEV:

1. podpisati izjavo o varnosti na osnovi ocene tveganja za podjetje;
2. poveriti naloge varnosti in zdravja pooblaščenemu strokovnemu delavcu za varnost pri delu in pooblaščenemu zdravniku - specialistu medicine dela;
3. izvesti ukrepe požarnega varstva, t.j., imenovati pooblaščen osebo za požarno varnost in izdati požarni red (obveza je že v veljavi po drugem zakonu);
4. organizirati prvo pomoč in reševanje za slučaj nesreč;
5. sproti obveščati delavce o nevarnostih z navodili, opozorili in znaki;
6. brezplačno in med delovnim časom redno usposabljanje delavcev o varnem delu ter preverjati njihovo znanje na delovnem mestu vsaj vsaki dve leti teoretično in praktično;
7. zaščititi delavce z osebno varovalno opremo, ki je predpisana;
8. opraviti periodične preiskave kemijskih, fizikalnih in bioloških škodljivosti in jih ponavljati na tri leta;
9. opraviti preglede in preizkuse delovne opreme ter jih periodično obnavljati na tri leta;
10. določiti zdravstvene zahteve za delavce v zvezi z deli, delovnim procesom in sredstvi za delo;
11. določiti obseg in roke zdravstvenih pregledov in redno izvajati zdravstvene preglede delavcev;
12. na delovnem mestu z več delodajalci podpisati sporazum o skupnih ukrepih in določiti odgovornega delavca za varnost in zdravje pri delu;
13. obveščati inšpektorat za delo o začetku dela in o nezgodah pri delu;
14. sodelovati z delavci pri obravnavi vseh vprašanj, ki zadevajo varnost in zdravje pri delu (izjava, poročilo, ukrepi, evidence);
15. zagotavljati delavcem pravico po zakonu, predvsem ko gre za njihovo odklonitev nevarnega dela, postavitev zahteve za odpravo nevarnosti, njihovo ukrepanje za lastno zaščito pred nevarnostjo ter zapustitev delovnega mesta zaradi nevarnosti.

Kam se lahko obrnete za informacije

Marjan Ravnikar, 01 5830-573, Obrtna zbornica Slovenije, ali Inštitut za varstvo pri delu Maribor, PE Ljubljana, telefon 01 51 11 471.

Konec junija so delavci SCT v Ivančni Gorici gradili nov priključek na avtocesto proti Ljubljani, zato je bil izvoz z avtoceste v Ivančni Gorici zaprt. Slavko Žličar, direktor avtocestnega projekta 6: Dolenjska, je tik pred tiskanjem Klasja dejal, da naj bi s temi deli, ki zahtevajo zaporo izvoza, zaključili do začetka julija.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

AMBRUS

PREDSTAVA ZA OTROKE IN TRADICIONALNI
GOLAŽ

V nedeljo, 24. junija, je bilo v Ambrusu sila zabavno. Ob krajevnem prazniku je v kulturni dvorani gostovalo Lutkovno gledališče Ljubljana, potem pa je prišel na vrsto kulturni program in tradicionalni golaž.

USTANOVILI DELOVNI ODBOR

Na zadnji seji sveta KS Ambrus so po besedah njegovega predsednika Jožeta Hrovata uspeli ustanoviti petčlansko delovno skupino, ki se bo posvetil gradnji mrliške vežice. Najprej bodo analizirali stanje, kasneje pa bo ena pomembnejših nalog zbiranje soglasij.

DOBRO SODELUJEJO

Ambrušani so tokrat dejali, da bi se radi zahvalili IMP Tovarni armatur in IMP Livarju iz Ivančne Gorice za odlično sodelovanje.

UREDILI MAKADAMSKE CESTE

Zadnje neurje je tudi v ambruški krajevni skupnosti uničilo nekatere makadamske ceste. A domačini se ne dajo: organizirali so delovno akcijo in na te ceste napeljali pesek.

ODDAJNIK V AMBRUSU

Vsi, ki zdaj še negodujejo nad slabim Mobitelovim signalom v Ambrusu, kmalu več ne bodo imeli razloga za to. V kratkem se namreč obeta bazna postaja - oddajnik, ki bo s signalom pokrili tudi to krajevno skupnost.

ROMI, KDO VAS BO LJUBIL

Predstavniki krajevnih skupnosti Ambrus in Zagradec so napisali peticijo, s katero želijo opozoriti na težave z Romi, in jo poslali na županstvo, ministrstvo za okolje in prostor ter druge pristojne institucije.

DOB

SELA PRI DOBU DOBILA UREJENO CESTO

V Selih pri Dobu bodo končno dobili urejeno cesto skozi vas, saj Rekonovi delavci zadnje tedne tam pridno delajo, je povedal Marko Kastelic.

V ZAČETKU JULIJA ODPRTJE VODOVODA

Glavni vod vodovoda do vasi Rdeči Kal in Sad, tamkajšnji prebivalci so bili doslej odvisni od kapnice, bodo uradno odprli v prvi polovici julija. Istočasno bo najverjetneje tudi blagoslov obnovljene kapelice na Rdečem Kalu.

V PODVOZU JE VSE PO STAREM

Na cesti od Doba do Malih Pec oziroma v tamkajšnji podvozi iz zbiralnikov Z 11 in Z 12 še vedno odteka voda, ker po besedah predsednika sveta KS Dob tam požiralnika sploh ni. O teh pomanjkljivostih, ki so nastale po izgradnji avtoceste, naj bi domačini v kratkem obvestili pristojne inšpektorje.

ODBOR ZA IZGRADNJO GOZDNE POTI

V KS Dob so že imenovali posebni gradbeni odbor za rekonstrukcijo gozdne poti Rdeči Kal - Bojansko, ki bo kmetom olajšala dostop do njihovih gozdov.

IVANČNA GORICA

ZAMENJALI KABLE

Od transformatorske postaje v Ivančni Gorici do glavnega križišča so zamenjali kable, kar je stalo nič manj kot 500.000 tolarjev.

ASFALTIRANJE

Po besedah predsednika sveta KS Ivančna Gorica Milana Pušljara so v polnem teku odmere cest od Rogovile do Vrhpolja in od Rogovile do Mrzlega Polja. Prva je dolga 500 metrov, druga pa 120. Ti dve cesti bodo letos tudi asfaltirali, če bo šlo vse po sreči, seveda.

MOSTOVA BODO UREDILI

Na Malem Hudem bodo menda še to poletje na novo izgradili dva mosto-

Sestanek o zavarovanju železniškega prehoda pri postaji Šentvid pri Stični
V ROKU DVEH MESECEV SI BO STANJE
OGLEDALA POSEBNA KOMISIJA

Na železniškem prehodu pri postaji Šentvid pri Stični, ki je zavarovan le z Andrejevim križem, je v zadnjih dvajsetih letih umrlo šest ljudi. To je v krajevnih skupnostih Dob in Šentvid pri Stični sprožilo akcijo zbiranja podpisov za postavitev zapornic. O tem smo pisali že v prejšnji številki Klasje. V začetku junija pa je župan Jernej Lampret sklical sestanek s predstavniki lokalne skupnosti, Slovenskih železnic, Darsa in Ministrstva za promet.

Anton Čebular, predsednik sveta KS Dob, je povedal, da se je po uvedbi cestnine na avtocesti promet skozi Dob zelo povečal (za 80 do 90 odstotkov) in da je prehod v neposredni bližini železniške postaje Šentvid pri Stični velikokrat v megli. Ponovno je poudaril, da je ta prehod pred 20 leti dobil le načelno soglasje za uporabo za eno leto, treba bi ga bilo vsaj svetlobno zavarovati. Ker doslej ni bilo nobene reakcije na opozorila krajanov Doba in Šentvida so se odločili za peticijo. "Doslej smo zbrali že 2000 podpisov za avtomatske zapornice, ta akcija pa bo tekla do 5. julija," je dejal Anton Čebular in dodal, da bodo šli tokrat do konca: če ne bo šlo drugače, bodo zaprli progo. Predstavnikom Slovenskih železnic in direktorja za železniški promet so predstavniki obeh najbolj ogroženih krajevnih skupnosti - Dob in Šentvid pri Stični - postavili zahtevo, da mora biti naslednje leto ob občinskem prazniku (29. maja) železniški prehod pri Šentvidu pri Stični zavarovan z zapornicami, sicer vlaki tam ne bodo več vozili.

LETOS DENARJA ZA
ZAPORNICE NE BO

Danilo Kek z Ministrstva za promet, Direkcije za železniški promet, je povedal, da je v Sloveniji 1100 železniških prehodov in manj kot 20 odstotkov le-teh je zavarovanih z avtomatskimi zapornicami. Letošnji proračun ne predvideva denarja za postavitev novih, se pa v naslednji petih letih obeta milijarda 300 milijonov tolarjev, ki jih bodo v sklopu nacionalnega načrta slovenske železniške infrastrukture lahko namenili za postavitev zapornic, a o tem, kje so najbolj potrebne, bo odločala posebna komisija, ki jo imenuje ministrstvo za promet. "Če želite pravilno začeti postopek za postavitev zapornic na tem nivojskem prehodu, morate dati vlogo na direktorja za železniški promet," je poudaril Kek, komisija pa bi lahko v enem do treh mesecev ocenila stanje pri postaji Šentvid. Miha Fabijan z novomeške sekcije za vzdrževanje prog je opozoril, da ni vse v zavarovanju ljudje so velikokrat tudi nepazljivi.

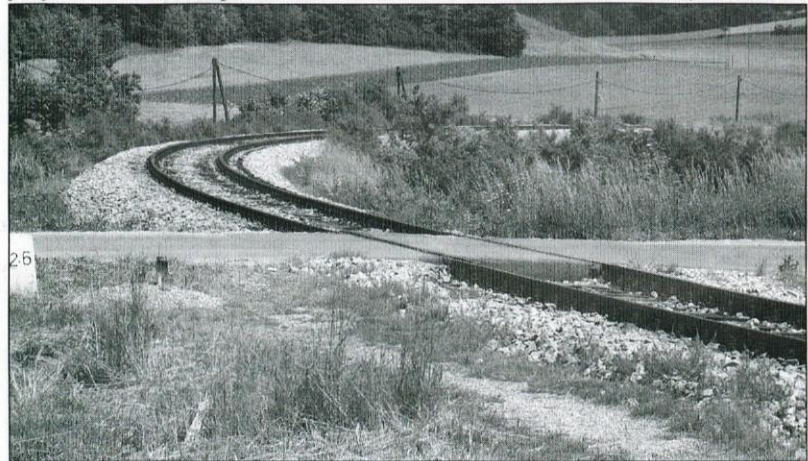
OBČINA JE REAGIRALA

Srečanje se je končalo s sklepi, ki jih je navedel naš župan, in sicer, da

bo občina dala vlogo za sklic komisije, ki si bo ogledala omenjeni prehod, postavitev zapornic pa bo sofinancirala (take zapornice stanejo približno 30 milijonov tolarjev). O sestanku in sklepih bodo obvestili tudi pristojne na Slovenskih železnicah in Ministrstvu za promet ter Darsu, predstavniki slednjega se sestanka sploh niso udeležili, čeprav je ravno z uvedbo cestnine na avtocesti prišlo do povečanja prometa, na seji občinskega sveta Ivančna Gorica pa bodo pripravili program možnosti za preusmeritev ceste do Doba, kjer ne bi bilo nivojskega prehoda.

Direktor občinske uprave Janez Radoš je povedal, da je dala občina takoj po sestanku vlogo za sklic komisije, ki bo prišla pogledat stanje na železniškem prehodu pri postaji Šentvid pri Stični. Sicer pa občinska uprava dotlej ne bo stala križem rok, saj so se o investicijskem programu in idejnem načrtu za ta prehod že začeli pogovarjati s predstavniki Slovenskih železnic.

Janja Omahen

Turistično društvo Grča v Logarski dolini

PREDLOG ZA NEDELJSKI IZLET

Na Lučarjevem Kalu smo dostojno proslavili Kresnika. Na predvečer smo zakurili kres in se veselili tja do poznih nočnih ur. Kresovanje se ni smelo preveč zavleči, saj smo že naslednji dan ob 6.30 štartali z avtobusom proti Logarski dolini. Naš postanek je bil v središču te doline. Tam smo imeli "zajtrk", potem pa hitro pot pod noge, saj je sonce že kar dobro grelo. Kaj kmalu smo prišli do prelepega slapa Rinka, ki ga mnogi že poznate, če ne od blizu, pa s slik slovenskih znamenitosti. Od slapa do našega cilja (gore Okrešelj) je še slaba ura hoje, ki ni zelo zahtevna. Primerna je za odrasle in malo večje otroke, saj imajo le-ti več kondicije.

Ko se povzpnejo na vrh gore, ki je na 1396 m nadmorske višine, je razgled na nekaj ostalih gorstev v Savinjsko-Kamniških Alpah paša za oči. Na vrhu smo se okrepčali, tako kot se za prave planince spodobi, in si spočili oči v lepi naravi. Najbolj vztrajni pa so se povzpeli še nekaj metrov naprej in si pobleže ogledali, ali je sneg konec junija tak, kot je pri nas januarja. Ob povratku smo opazili, da so ljudje, ki hodijo v hribe, pravi planinci, saj ni bilo nikjer videti odvrženih smeti. Vsi, ki boste hodili v naravo - zgledujte se po njih.

Po naporni poti smo se odpravili na kosilo, potem pa je sledila tekma v malem nogometu in ogled Mozirskega gaja, parka cvetja in zelenja, ki ga zaradi poplave še obnavljajo. Kljub temu pa je vreden ogleda.

Vzdušje, ki je bilo enkratno, je popestrila harmonika in ob 19. uri smo prišli domov, kjer se je zabava nadaljevala.

Tako, kot sem napisala, ali pa še bolje, smo se imeli mi, lahko pa se imate tudi vi, če upoštevate naš predlog za lep nedeljski izlet s svojimi bližnjimi. Duša in telo vam bosta hvaležna.

Za TD GRČA
Tatjana Medved

STIŠKI VRTEC MIŠKA OSVAJA SLOVENSKE GORSKE VRHOVE

Tudi letos smo se starši otrok in vzgojiteljice v vrtcu dogovorili, da se za konec šolskega leta spodobi končni izlet. V soboto, 16. junija 2001, smo se zbrali ob 7. uri pred vrtcem v Stični in se nato z avtobusom odpeljali proti Gorenjski. Pot nas je vodila skozi Škofjo Loko, Dolenjo vas in Železnike. Cilj naše potovanja je bil Ratitovec - 1642 metrov visoka gora v Julijskih Alpah.

Vreme je bilo lepo, razpoloženje udeležencev izleta še lepše. Vožnje z avtobusom je bilo kmalu konec. Pot smo potem nadaljevali peš - pod vodstvom naših nepogrešljivih spremljevalcev: gospe in gospoda Tratar.

OTROCI SO BILI POLNI ENERGIJE

Počasi smo se vzpenjali, seveda smo se med potjo tudi okrepčali in nabrali moči za nadaljevanje poti. Naši otroci so bili polni energije, strmina jim ni predstavljala težav. Spetoma smo občudovali prelepo naravo. Končno smo po dobrih dveh urah prispeli do Krekove kočice na Ratitovcu. Bili smo rahlo utrujeni, vendar zadovoljni, da nam je uspelo. V koči smo se okrepčali, otroci so tekali okrog in raziskovali okolico. Ostali smo lovili sončne žarke, klepetali in občudovali razgled, ki nam ga je nudil najvišji vrh v škofjeloškem hribovju.

VRAČALI SMO SE PO DRUGI POTI

Čas je hitro mineval in morali smo se odpraviti v dolino. Nazaj smo odšli po drugi strani in po približno dveh urah smo prispeli na kmečki turizem, kjer smo počakali na avtobus. Ko smo se vračali, smo se ustavili tudi na obljudeni sladole, ki so si ga otroci več kot zaslužili. Nekateri so med vožnjo tudi zaspali, prav nič jih niso motile pesmi, ki smo jih prepevali na povratku proti domu.

Domov smo se vrnili utrujeni, vendar veseli in srečni ob spoznanju, da smo preživeli čudovit dan s svojimi otroki in prijatelji. Pomembno je, da naši otroci že v rani mladosti spoznavajo lepote naše domovine. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo tudi vzgojiteljicam naših otrok, ki zelo vestno skrbijo, da se v našem vrtcu vedno kaj dogaja.

V imenu staršev otrok
VVZ Stična
Irena Kastelic

V Vrtcu Miška v Stični so pripravili projekt Zlati sonček

PROGRAM RAZLIČNIH ŠPORTNIH VEŠČIN

Otroci v predšolskem obdobju so zelo dovzetni za različne vrste športov. Tako v vrtcu Miška izvajamo program različnih športnih veščin, imenovan Zlati sonček. Otroci se naučijo spretnosti z žogo, hodimo na izlete, tudi v planine, in razvijamo spretnosti pri vožnji s kolesom. Tudi v letošnjem letu smo v našem vrtcu kolesarili, pa ne samo kolesarili. V okviru prometne vzgoje smo z otroki izdelali projekt Moje varno kolo in varna vožnja.

Vzgojiteljici Marta in Marica

KOLESARJENJE V POTOK

Že na prvem roditeljskem sestanku smo se starši z vzgojiteljicami dogovorili, da bomo spomladi kolesarili v Potok, in sicer vsi otroci ter starši vrtca Miška iz Stične.

Res smo dočakali ta dan in v torek, 5. junija 2001, smo se zbrali pred vrtcem v Stični. Dobili smo navodila za varno vožnjo (brez prehitevanja, na glavi obvezna čelada) in se z vzgojiteljicami na čelu previdno odpeljali.

Že v Kurji vasi nas je čakalo prvo presenečenje z napisom: Pozdravljeni, kolesarji! Vedno gostoljubna Zdenka in Jože, pa še Jasmina, Franci, Rapasova mama in Pepe so poskrbeli za

prijetno okrepčilo in tudi otroci so prišli na svoj račun.

Polni energije smo se odpeljali naprej po cesti, ki ves čas vodi ob potoku. Otroci so brez večjih težav pogumno prekosarili pot do cilja v Potoku. Tam so si dali duška ob igri pri potočku, se lovili ter postavljali jez.

PODELILI KOLAJNE ZLATI SONČEK

Nato je sledila še tista pika na i: podelitev kolajn za Zlati sonček. Te so prejeli otroci iz male šole, ki so se skozileto trudili ter se dokazovali v različnih športnih dejavnostih: smučanju, plavanju, igrah z žogo, pohodih, kolesarjenju...

Tudi naši malčki Polžki niso

ostali brez kolajn. Kar veselje jih je bilo pogledati, kako so bili ponosni nase. Mali šolarji so se poslovili od svojih prijateljev s svojo himno Mi smo mali maturantje. Vsi otroci so nam zapeli še nekaj pesmic, nato pa še starši njim.

Prišel je čas, ko smo se morali posloviti. Veseli, nasmejani in polni lepih vtisov smo se z otroki odpeljali proti domu. Zagotovo se tudi naslednje leto srečamo na kolesih v Potoku.

Lojzi Skubic

Ob nastanku projekta se zahvaljujemo staršem, ravnateljici, g. Alojzu Lavrihu, g. Tonetu Kamnikarju, ge. Malči in g. Crilu za prostor v Potoku.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

va, nov most pa je že dobila tudi vzhodna obvoznica. Temu zdaj manjka le še asfaltna prevleka.

ODPRLI ŠTUDENSKI SERVIS

V Ivančni Gorici je 2. julija svoja vrata na široko odprl študentski servis Sigma team, ki se nahaja nasproti slaščičarne oziroma poleg avtobusne postaje. Zaposleni na tem servisu bodo skušali ponuditi čim širši spekter del za dijake in študente v podjetjih v naši in sosednjih občinah, pravijo pa, da se bo našlo tudi kako delo v Ljubljani. Delali bodo tako, da bodo njihovi člani za naročanje in prenašanje napotnic porabili čim manj časa, zato se bodo s podjetji, ki bodo ponudila delo njihovim članom, za napotnice dogovarjali kar oni.

Vsak, ki bi se rad vpisal v ta študentski servis, mora na vpisni list napisati davčno številko, številko osebnega dokumenta (potni list ali osebno izkaznico ali vozniško dovoljenje), številko tekočega računa oziroma hranilne knjižice in s seboj prinesiti še originalno potrdilo o vpisu oziroma študentsko izkaznico ali indeks.

Delovni čas poslovalnice:
ponedeljek, torek, četrtek: 8 - 16
sreda: 8 - 17
petek: 8 - 15

Informacije pa lahko dobite tudi po telefonu: 01/ 7869 820, 01/ 7869 821, 041/ 363 666 (Jan) in 041/ 323 359 (Barbara).

KRKA

EVROPOHOD 2001

V nedeljo, 10. junija zvečer je na Krko prišel dober ducat udeležencev Evrobohoda 2001, ki so jih sprejeli domačini, župan Jernej Lampret in direktor občinske uprave Janez Radoš. Citrarka Mateja Jamnik, otroški pevski zbor s Krke pod vodstvom Anite in Suzane Zaletel ter harmonikar Boštjan Slana so oblikovali kratek glasbeni program, župan pa je našo občino predstavil pohodnikom, kasneje pa je nekaj o njej povedal tudi v evrofon - magnetofon v obliki popotne palice, kjer se zbirajo zvočni zapisi s celotne poti.

METNAJ

PRIPRAVLJAJO SE NA GRADBENA DELA

V KS Metnaj se pripravljajo na gradbena dela na lokalni cesti Goričica - Debeče.

ASFALTIRALI BODO

Predsednik sveta KS Metnaj Alojz Janežič je povedal, da so z zemljskimi deli na krajevni cesti Metnaj - Goričica že zaključili, zdaj čakajo le še na izvajalca, ki jo bo asfaltiral.

MULJAVA

ŽIVAHNO POLETJE

Na Muljavi se kljub poletju zadnje tedne veliko dogaja. V letnem gledališču so imeli konec junija premiero letošnje igre Doktor Zober in obeta se še kar nekaj ponovitev (o tem več na kulturnih straneh), gasilci so imeli veselico, Jurčičeva domačija pa v teh dneh privablja tudi veliko turistov.

ASFALT MIMO POKOPALIŠČA IN NA SUŠICI

Predsednica sveta KS Muljava Tatjana Lampret je povedala, da pripravljajo dokumentacijo za asfaltiranje cest: mimo pokopališča in del vaške poti na Sušici.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

SOGLASJA ZBIRAJO

Za izgradnjo vodovoda po projektu Polževska planota tudi KS Muljava zbira soglasja po vaseh, kjer bodo dobili vodo po tem projektu.

ZLOŽENKA V ANGLEŠČINI

Turistično društvo Muljava je izdalo zloženko v angleščini.

SOBRAČE

ČAKAJO NA IZVAJALCA

V KS Sobrače čakajo na izvajalca zemeljskih del, ki bo v kratkem začel z rekonstrukcijo krajevne ceste do Vrha pri Sobračah.

OBSTAJA MOŽNOST, DA BODO ZAPRLI CESTO

V prejšnji številki smo pisali, da imajo na cesti proti Selam, na meji med KS Sobrače in KS Primskovo, težave z znakom za omejitev obremenitve, saj so ga neznanec doslej že večkrat izpulili, odstranili tablo, nazadnje kar prebarvali na črno, po njej pa vozijo kamioni, ki presegajo dovoljeno obremenitev. Predsednik Sveta KS Sobrače Jože Adamlje je povedal, da obstaja možnost, da bodo to cesto začeli zapirati, a o tem se bo odločil svet KS.

STIČNA

PSE NA POVODCE

Po Stični je slišati negodovanje kmetov nad lastniki psov, ki svoje ljubljence spuščajo po tamkajšnjih travnikih in poljih, tako da so njihovi iztrebki v senu zelo pogost pojav. Kmetje pozivajo lastnike psov, naj imajo svoje zveste prijatelje na povodcih, da ne bodo uničevali njihovih pridelkov.

POKOPALIŠČE STARIH AVTOMOBILOV

Večkrat smo že pisali o odsluženih jeklenih konjičkih v Stični, nazadnje o katrci na virski gmajni. Predsednik sveta KS Stična Stane Okorn je povedal, da zgleda vlečejo in da se zapuščenim avtomobilom na lokacijah, o katerih smo že pisali, pridružujejo novi primerki.

VODOVOD VISOKA CONA STIČNA

Za vodovod visoka cona Stična, ki bo potekal od Trstenika preko Velike in Male Dobrave do Stične, predstavnikom lokalne skupnosti še vedno ni uspelo zbrati vseh soglasij.

ŠENTVID

KULTURNI TEDEN

Minuli mesec je bil Šentvid kraj, kjer so se srečali pevci in kulturniki iz cele Slovenije. Še pred taborom pa so odprli prenovljeni upokojenski dom, poleg katerega se bohoti tudi obnovljena kapelica.

ŠE O MRLIŠKI VEŽICI

Skoraj v vsaki številki pišemo o mrliški vežici v Šentvidu oziroma o prizidku k stari vežici. Predsednik sveta KS Šentvid Drago Božič in njegov kolega iz Doba Anton Čebular sta tokrat povedala, da so se krajani že pogovarjali s tamkajšnjim župnikom, a kmalu se je izkazalo, da so nekateri vplivni in ugledni ljudje iz Šentvida proti prizidku, z gradnjo katerega se večina strinja. Če bi projekt v tej fazi spremenili, bi šlo v nič približno 4 milijone tolarjev, ki so jih za projekte porabili doslej.

PROJEKT OD ZRNA DO KRUHA V VRTCU MARJETICA

Pred kratkim je v mali šoli vrtca Marjetica v Ivančni Gorici potekal projekt Od zrna do kruha. Otroci so si ogledali pekarno, se odpravili po dolini mlinov v Stični, izdelovali mlinčke, si v trgovini ogledali prodajo kruha, spoznali posode za peko in se tudi sami poizkusili v peki kruha s pomočjo gospe Štefke Gliha. Ob zaključku projekta jih je obiskal tudi Pek Matevž in Pekarne Grosuplje. Tako so izvedeli veliko novega, med drugim tudi to, da žemlje in rogljičke uvrščamo med peciva. Ste vi to vedeli?

LEA S:	Najlepše je bilo, ko smo z gospo Štefko pekli kruh.
NEJC K:	V pekarni smo spoznali, kako kruh vzhaja.
KAJA F:	Lepo nam je bilo, ko smo s pekom Matevžem pekli žemljice in preste.
NINA O:	Vesela sem, ker smo se tudi mi učili kruh peči.
ROK P:	Uživali smo, ko smo skupaj z Joži in Mihelco delali načrte, zbirali recepte in pripravili razstavo.
ERIKA K:	Spoznali smo ajdovo, pšenično in koruzno moko.
LAURA Č:	Ko so se pekla peciva, smo mi plesali s pekom Matevžem in Stenom Vilarjem.
KATJA G:	Na izletu smo videli ostanke nekdanjih mlinov.
NIKA K:	Pri zadnjem mlinu smo malicali kruh, ki smo si ga sami spekli.

SUŠILNICE ZA LAN IN SADJE - POMEMBNA ETNOLOŠKA DEDIŠČINA (2)

Sušenje lanu v posebnih sušilnicah, imenovanih pečice ali lanišnice, je bilo za potrebe izdelovanja oblek in posteljnega perila na Slovenskem zelo razvito do druge polovice 19. stoletja, ko je začelo domače laneno platno vse bolj izpodrivati industrijsko blago. S tem se je začel proces propadanja in opuščanja pridelovanja ter predelovanja lanu. Na Dolenjskem in v Beli krajini se je začelo opuščanje lanu po prvi svetovni vojni in je v prvih letih po drugi svetovni vojni dokončno zamrlo. Najdlje se je ohranilo v Beli krajini, v Podgorju (območje pod Gorjanci) in v Suhi krajini. Danes si lahko način izdelovanja lanenega platna ogledamo v Beli krajini pri družini Cvitkovič v Adlešičih.

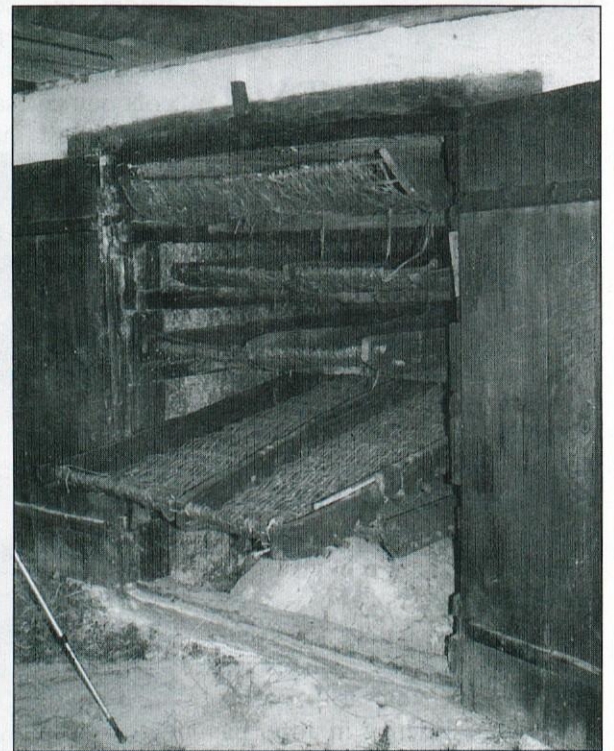
S sušenjem sadja pa je bilo nekoliko drugače. V prvi polovici 19. stoletja so začeli različni kmetijski strokovnjaki in posamezni poznavalci sadjarstva vse bolj spodbujati naše podeželsko prebivalstvo k boljšemu sadjarstvu. Zaradi prevelike razširjenosti prekuhanja sadja v žganje in problema alkoholizma med tedanjim prebivalstvom so med drugim zagovarjali tudi večjo gradnjo sodobnejših

- brezdimnih - sadnih sušilnic, v katerih naj bi kmetje višek sadja ustrezno posušili in ga raje uporabili v prehrani, saj je bilo že tedaj znano, da ima suho sadje veliko energetske vrednosti. Tako so bile v drugi polovici 19. stoletja na našem podeželju postavljene prve brezdimne sušilnice za sadje, ki so jih zgradili večji posestniki ali vaške skupnosti. Ena takšnih se je ohranila ob Levstikovi poti, na Libergi v sosednji litijski občini. Kasneje se je gradnja brezdimnih sadnih sušilnic razmahnila še posebej v obdobju med obema vojnoma, ko so jih gradile zlasti posamezne podružnice sadjarskega društva. Brezdimne sušilnice so bile praviloma visoke iz kamna in opeke zidane prosto stoječe stavbe pravokotnega tlorisa z večjim nadstreškom. Imele so obokano kurišče in nad njim sušilni prostor, v katerega dim ni imel dostopa. Kljub prizadevanju kmetijske politike v obdobju med obema vojnoma in tudi po drugi svetovni vojni se sušenje sadja na našem podeželju ni nikoli močneje uveljavilo in je zamrlo konec petdesetih let 20. stoletja. (se nadaljuje)

Dušan Štepec

Vaška sadna sušilnica na Libergi iz okoli 1845. V času zadnjega pohoda po Levstikovi poti so domačini v njej prikazali način sušenja sadja. Arhiv ZVNKD Novo mesto

Stiška idila

Stišna kraj je daleč znan,
stoletja tu je samostan,
ki je ves čas, od začetka
vzor kulture in napredka,
neme priče zgodovine
so klostrskih zidov sivine.
Ob delu in molitvi tihi
spokojno bivajo menihi.
Na neke tipe pada sum,
da jih je zapustil um,
ko so v stiški tej idili
prašičjo farmo ustanovili;
nekoč jezerce ribogojno
so spremenili v lužo gnojno:
iz nje, povem vam, tu ni šale,
smrad se širi do Muljave.
Spomladi, ko brsti že cvetje,
gnoj vozijo po poljih kmetje,
in ob pomladanski sapi
se dvigajo smrdljivi hlapi,
Ni čudno, če se kdo okuži
ob smrdljivi črni luži.
Najbolj pa ob tej nadlogi
se zamen jezijo ekologi.

Molzna krava je država
Saj se ve, kje jemati,
govorijo birokrati,
ta pomembna intelekta
pri delu malo ima efekta.
Bog je sebi ustvaril brado,
tudi poslanci za nagrado
so vzeli iz državne mošnjice
za plače svoje prerazkošne.

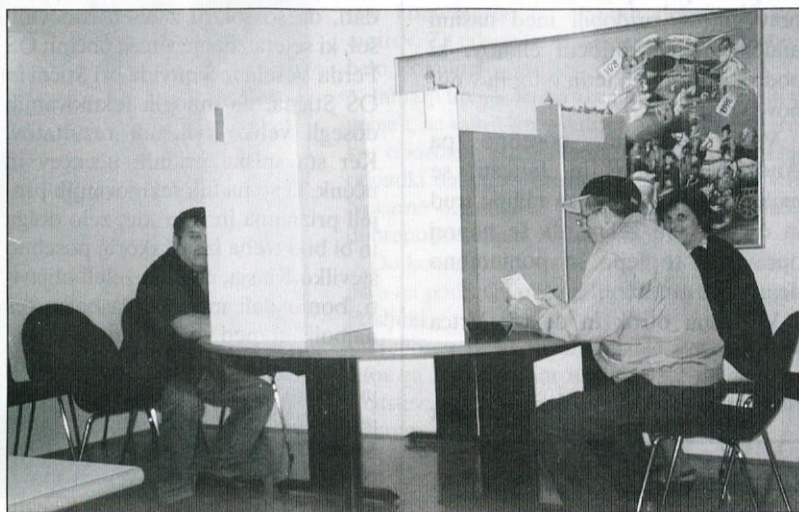
Vodilne mnoge boli glava,
zato pomagaj jim država.
Kričijo na vse kripilje,
kadar v firmi jim zaškripilje:

"Država, ti preveč si skopa,
ne bo sprejela te Evropa.
Daj kredite nepovratne,
finančne pomoči izdatne."
Če banka je začela hirati,
je potrebno jo sanirati,
kdo bo to naredil neki,
če ne država s svojimi čeki.
Denar se kar "čez okno meče",
v bilanci so številke rdeče,
podjetje pa v dolgovi tone,
zato, država, daj milijone.
Eden z drugim se enači,
in teži po večji plači:
branjevka ob svojem zelju,
in direktor v fotelju.
Na cesti vsakdo, če le more,
s čim postaviti nam zapore:
denarja da več potrebuje,
zato državo izsiljuje.
Kdo pa vendar je država?
Kdo je tista molzna krava?
Država smo mi vsi,
država, to sem jaz in ti.

Tone Drab

Junija je strela prizadela dve kmetiji v naši občini. V Gorenji vasi je zagorelo ostrešje 35 krat 9 metrov velikega gospodarskega poslopja, kjer so bili lastniki tudi ob 30 ton sena, v Leskovcu pa je strela uničila ostrešje 35 krat 13 metrov velikega gospodarskega poslopja in 20 ton sena, so povedali na Policijski postaji Grosuplje.

Tudi na naših voliščih so se polnoletni državljani 17. junija opredeljevali o svojih stališčih do zdravljenja neplodnosti in postopkih oploditve z biomedicinsko pomočjo.

Novi raspored uradnih ur in uradnih ur po telefonu in elektronskih medijih Upravne enote Grosuplje in Krajevnega urada Ivančna Gorica:

ponedeljek: od 8. do 11.30 in
od 12. do 15. ure

sreda: od 8. do 16.30

petek: od 8. do 13. ure

RAFTING NA KRKI

Če vam manjka idej za vroče poletne dni, vam predlagamo, da se odpravite tudi na rafting po Krki, tako kot so to storili turisti iz Maribora, ki smo jih ujeli na startu raftinga v Zagradcu.

IZ KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Z LASTNIKI ZEMLJIŠČ SE NISO DOGOVORILI

Kmalu bodo vaščani Petrušnje vasi dobili vodovod, saj so gradbena dela izvajalci že zaključili, čeprav imajo še nekaj težav z lastniki zemljišč. Ob gradbenih delih za vodovod so se vaščani odločili še za širitev poti, o čemer se z lastniki zemljišč v gozdu, kjer ta pot poteka, niso pogovorili. Ker je bilo na ta račun prelite precej hude krvi, so se odločili o tem za isto mizo pogovoriti predstavniki Občine Ivančna Gorica, tamkajšnje krajevne skupnosti in lastniki zemljišč.

TEMENICA

FASADO BODO DELALI

Okoli doma, kjer je trgovina, kulturna dvorana in pisarna krajevne skupnosti ter kulturnega društva, bo to poletje še sila živahno. Ta mesec bodo obrtniki zamenjali streho in deske, stavbo bodo izolirali in odpravili meteorne vode. Na koncu pa bodo naredili še novo fasado.

Vsa dela naj bi bila do krajevnega praznika te KS (13. avgusta) zaključena in zdaj obstaja le še eno vprašanje: ali bo zaključna slovesnost s proslavo 11. ali 18. avgusta.

UREJAJO KRAJEVNE CESTE

Predsednik sveta KS Temenica Ignac Kastelic je povedal, da so na cestah, kjer bodo letos na novo asfaltirali (Radanja vas, Čagoška gora, Debeli hrib) in preplastili (Šentjurij) že začeli z zemeljskimi deli.

KAM S SMETMI?

V temeniški krajevni skupnosti imajo veliko težav s smetmi. Tako se pri trgovini na primer dogaja, da je okrog zabojnika polno odpadkov. "Ko smo začeli uvajati zabojnike, so se ljudje upirali, češ da jih ne potrebujejo, zdaj pa jih imamo premalo," je potarnal Kastelic. Zdaj krajevna skupnost razmišlja o tem, da bi nabavili nekaj novih zabojnikov.

VLOGA ZA PESEK

V junijskem neurju, ki je Temenico močno prizadelo, je z makadamskih poti odneslo veliko materiala, zato so dali predstavniki KS že vlogo na občino, da bi le-ta plačala dodaten pesek. Ko bodo krajanje urejali te ceste, bodo morali poskrbeti še za meteorne vode.

VIŠNJA GORA

ZAMENJALI VSE CEVI

V prejšnjih številkah smo pisali, da so v Višnji Gori menjavali azbestne in jeklene cevi, zdaj pa nam je predsednik sveta KS Višnja Gora Slavko Kastelic povedal, da so s temi deli zaključili.

KLORIRNA NAPRAVA NA VODOVODNEM SISTEMU PEŠČENIK

Voda iz vodovodnega sistema Peščenik je bila že dalj časa oporečna, zato so jo morali uporabniki prekuhavati. KS je zdaj kupila klorirno napravo in v rezervoar napeljala elektriko, kar jo je stalo 800.000 tolarjev. Začeli so s poskusnim kloriranjem vode. Ravno zdaj čakajo na rezultate kakovosti vode iz tega zajetja, ki jih zanje dela Inštitut za varovanje zdravja RS.

ZAGRADEC

ŠE VEDNO DELAJO OKROG MRLIŠKE VEŽICE

Kdor ne poskusi, ta ne ve, koliko dela je pri mrliški vežici, če hočeš narediti tako, kot je treba. V Zagradcu so zdaj uredili okolico mrliške vežice, naredili betonske podstavke za zabojnike in uredili pešpot ob pokopališču do mrliške vežice. V sklopu teh del so prekrili tudi objekt na pokopališču, kjer shranjujejo orodje.

BLAGOSLOV ZVONIKA

V nedeljo, 24. junija, je škof Perko blagoslovil zvonik cerkve in novi del pokopališča.

TEKMOVANJE V ŽETVI

Nedelja, 8. julija, bo pravšnji čas za vse, ki mislite, da znate žeti. Na Kitnem Vrhu bo namreč drugo občinsko tekmovanje v žetvi, ki ga pripravlja zagraško turistično društvo.

Otroci in delavke Vrtca Polžek iz Višnje Gore smo majsko dopoldne preživeli z gasilci S SIRENO SMO POZDRAVILI PRIJATELJE IN SORODNIKE

V našem letnem delovnem načrtu smo si kot enega od ciljev zadali, da otroci v domačem kraju spoznajo dejavnosti, ki so pomembne in pripomorejo k mirnemu ter varnemu življenju vseh ljudi. Ena takšnih je prav gotovo tudi gasilstvo, ki ima v Višnji Gori že dolgo in uspešno tradicijo.

Za pomoč smo zaprosili očka Andreja Dremlja, ki je zelo aktiven član gasilskega društva, in mu zaupali, kaj bi si želeli izvedeti ter videti. Dogovorili smo se za datum obiska.

Že v vrtcu smo ob knjigah in enciklopedijah raziskovali vse o gasilcih, v telefonskem imeniku pa

smo poiskali klicno številko gasilcev v nujnih primerih.

V lepem majskem dopoldnevu smo se odpravili pred gasilski dom. Tam so nas v popolni gasilski opravi za gašenje pričakali gasilca Andrej Dremelj in Branko Erjavec ter sektorski poveljnik Janez Podržaj. Branko in Andrej sta nam pokazala vse veščine, ki jih morajo obvladati gasilci, od gašenja z vodo in peno do reševanja in vožnje gasilskega avtomobila. Gospod Podržaj pa je otrokom razkazal vse pripomočke in opisal postopek od klica za pomoč do intervencije gasilcev. Otroci so njegovi zelo nazorni predstavitvi sledili z odprtimi usti, ga prekinjali z

vprašanji in bili zelo radovedni. Ogledali smo si lahko tudi njihovo pisarno in ob slikah tudi zgodovino ter napredek v gasilskem reševanju.

Ko smo se želeli že posloviti, so nas povabili še na krajšo vožnjo z gasilskim vozilom. Seveda smo bili vsi ZA in v več skupinah smo se odpeljali; tudi gasilska sirena se je oglasila med našo vožnjo, da smo z njo pozdravili naše prijatelje v šoli in dedke ter babice.

Navdušenje otrok je bilo nepopisno. Vemo, da so gasilci zelo gostoljubni, in tudi ob našem obisku je bilo tako; na koncu so nam postregli s sokom, pecivom in vzgojiteljicam s kavico. Polni lepih vtisov smo se jim zahvalili.

S svojo prijaznostjo in požrtvovalnostjo ter pristopom do otrok so si prav gotovo pridobili med našimi malčki nekaj bodočih članov, ki bodo v prihodnjih letih vstopili v njihove vrste.

Vsem gasilcem, posebno pa Andreju, Branku in Janezu, se najlepše zahvaljujem za njihov trud in čas ter jim želim, da še naprej opravljajo to lepo in pomembno dejavnost.

V imenu otrok in delavk Vrtca Polžek

Jožica Potočnik

Šesti pohod šentviških lovcev k lovski koči na Feleč vrh

TUDI LOVCI IMAJO SVOJ POHOD

Že šestič smo imeli šentviški lovci svoj pohod, in sicer v soboto, 26. maja 2001. Vreme je bilo lepo in primerno za družabno srečanje ter pohod, ki se ga je udeležilo 43 pohodnikov. Od tega jih je celo pohodno pot prehodilo 22, ostali pa skrajšano, glede na njihove zmožnosti, starost ali zdravje.

Pohod je potekal od lovskega doma v Šentpavlu na Feleč vrh k lovski koči. Ta kraj je po Kozakovih povesti poimenovan Lectov grad in je namenjen v spomin ter zahvalo graditeljem koč, zgrajene leta 1956/57 pod vodstvom Josipa Lavriča. Zdaj so graditelji žal skoraj vsi že pokojni, razen dveh članov. Po otvoritvi te lovske koč je bila tam priljubljena izletniška točka, ki so jo množično, večinoma peš, obiskovali prebivalci Občin Ivančna Gorica in Litija, o čemer je večkrat pisal sedaj pokojni novinar Zupančič iz Litije.

Vsi smo srečno prišli do cilja

Pot je bila dolga približno 10 kilometrov in jo je mogoče prehoditi v treh urah. Pred pohodom so bili pohodniki bolj za šalo kakor zares seznanjeni z naslednjo vsebino:

"Pri Grajzarjevih pred lovskim domom se ob 8. uri dobimo in čez gozd Puharjevec po lovskih stezah v bukovo dolino zdravimo, tam se ob bistrem potoku do siteda zdrave vode napijmo, pa s kačjo slino grlo poplaknimo, da lažje strmino do Gorenjega vrha prehodimo. Tam se pri prijazni družini Berčon za kratek čas ustavimo, da na naporno strmino pozabimo, nato počasi naprej krenimo, kjer se pri lovski koči z ostalimi udeleženci dobimo."

Po tem scenariju se je nekako pohod tudi odvijal in vsi pohodniki smo srečno prispeli na cilj, kjer nam je družinski gospodar Dušan pripravil in razdelil malico ter nas obenem zabaval z lovskimi šalami, tako da ni manjkalo smeha in dobre

volje. Pohoda se je letos prvič z mlado družino udeležil Grajzarjev Anton in njegova žena nas je pogostila z obilo različnega peciva, ki je bilo plod njenih domačih receptov.

Naslednje leto kape, majice in darila

Po 14. uri smo se razšli zadovoljni in veseli ter si zaželeli, da se naslednje leto dobimo na sedmem pohodu. Organizatorju smo naročili, naj ob naslednjem pohodu poskrbi še za kape in majice ter praktična darila za najmlajšega in najstarejšega pohodnika.

Na vseh pohodih je najbolj vztrajen Zdravko, ki z družino obvezno prehodi celo pot od doma v Šentvidu pri Stični in nazaj.

Vabimo lovce sosednjih lovskih družin in ostale lovske prijatelje, da se nam naslednje leto pridružijo.

Za lovsko družino Šentvid pri Stični

Janko Benac

DAN ODPRTIH VRAT STRELSKE DRUŽINE SONJE VESEL IVANČNA GORICA

Ivančna Gorica, ali natančneje, prostori ob strelski koči so bili drugo junijsko nedeljo prizorišče zanimive prireditve DAN ODPRTIH VRAT Strelskega društva Sonje Vesel.

Za vse ljubitelje strelskega športa pa tudi naključne obiskovalce smo pripravili pester program, ki je zajemal razstavo vsega tekmovalnega orožja s pripadajočo opremo, tarčami in strelivom. Obiskovalcem je bilo na voljo neomejeno število poskusnih strelcev z zračno puško, lahko pa so si tudi pristreljali nagrado pri streljanju na "slepo tarčo".

Posebno zanimiva je bila prodajna razstava zračnega lovskega orožja in opreme iz programa trgovine Royal iz Novega mesta. Predvsem mlajši del občinstva je s pridom izrabljaj

možnost brezplačnega streljanja iz vseh vrst razstavljenega orožja. Velika gneča je bila tudi ob predstavniku lokostrelskega kluba Novo mesto. Različni loki, posebej pa njihova uporaba, so zanimali staro in mlado. Maketa volka, ki je bila postavljena kot tarča, je bila v hipu polna puščic.

V zgodnjih popoldanskih urah nas je obiskal novinar radia Zeleni val, ki je s svojo reportažo skušal približati tako strelski šport kot tudi dogajanje na terenu, širšemu krogu poslušalcev. Intervjuja z aktualno državno prvakinjo z zračno puško Renato Oražem-Vrščič ter prisotnosti udeleženke olimpijskih iger Natalije Prednik se je razveselil marsikateri obiskovalec.

Med gosti smo lahko pozdravili tudi "občinske može" in predstavnike

Zveze športnih organizacij Ivančna Gorica.

Prireditve pa ne bi bila uspešna brez kulinarčnega dela, za katerega je poskrbel gospodar društva Ludvik Koščak, ki je svoj značilni ražen zavrtel že navsezgodaj. Ob pomoči kurjača Andreja in strežnice Marije ter članov svoje družine so bila usta mokra in želodci polni.

Upamo, da smo z našo prireditvijo uspeli prikazati strelstvo kot zanimiv šport, ki ne obsega le živčno napetih tekmovalj, ampak je lahko tudi prijetna sprostitve v prostem času. Odločili smo se, da naš Dan odprtih vrat postane tradicionalen.

Nasvidenje torej prihodnje leto pri strelski koči v Ivančni Gorici.

M.D.

PIREDITVE V GASILSKIH DRUŠTVIH

Kljub bližajočim se dopustom in vročini se naši gasilci ne dajo, po mnogih društvih se namreč pripravljajo na veselice ter praznovanja obletnic. Ker bo naslednja številka Klasja izšla konec poletja, objavljamo seznam prireditev kar za dva meseca.

Temenica	veselica	14. julij 2001
Krka	veselica	21. julij 2001
Hrastov Dol	50-letnica	28. julij ali (4. avgust) 2001
Kriška vas	veselica	4. avgust 2001
Hudo - Ivančna Gorica	50-letnica	25. avgust 2001
Dob	veselica	26. avgust 2001

OSNOVNOŠOLCI SO SE IZKAZALI NA ŠTEVILNIH TEKMOVANJIH

"Šolsko leto 2000/2001 je preteklost," bi rekli šolarji. Zanje so se namreč začele dolgo pričakovane počitnice. In prav je tako. Takole ob robu pa je še vedno smiselno povedati, da so šolarji z obeh osnovnih šol, ki sejeta znanje v naši občini: OŠ Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični in OŠ Stična, na mnogih tekmovanjih dosegli veliko odličnih rezultatov. Ker sta spiska pridnih učencev in učenk, ki so na teh tekmovanjih prejeli priznanja in nagrade, zelo dolga in bi bilo treba izdati skoraj posebno številko Klasja, če bi ju želeli objaviti, bomo dali mesto v časopisu res najboljšim med najboljšimi.

Na državnem tekmovanju iz znanja zgodovine so zlato priznanje prejeli: Vanč Zupančič (7.r.), Sašo Vozel (8.r.), Marija Zaletel (8.r.), Nataša Obreza (8.r.), Manca Omahen (6.r.), Ivo Grlica (7.r.) in Klavdija Mirtič (7.r.). Vsi razen Vanča Zupančiča, ki obiskuje OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični, so učenci in učenke OŠ Stična.

Zlato Preglovo priznanje na tek-

movanju iz znanja kemije je prejel Ivo Grlica (7.r.) z OŠ Stična, zlato Cankarjevo priznanje za odličen rezultat na državnem tekmovanju iz znanja slovenskega jezika pa je dobila Tjaša Kralj (7.r.) z OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični.

Klavdija Rogelj (5.r.), Kaja Bahor (6.r.), Branka Strnad (8.r.), Manca Omahen (6.r.) in Ines Grum (6.r.), vsi z OŠ Stična, pa so postali državni prvaki v znanju iz vesele šole.

Pohvale vredni so mnogi opazni športni rezultati učencev in učenk obeh šol, vsekakor pa velja dodati tudi to, da so na območnih in medobmočnih revijah otroških pevskih zborov ter gledaliških skupin našo občino zelo uspešno zastopali učenci in učenke z OŠ Ferda Vesela; ob mednarodnem dnevu invalidov pa je Zveza delovnih invalidov Klavdiji Kastelic (7.r., OŠ Ferda Vesela Šentvid pri Stični) za njen spis podelila posebno priznanje.

J.O.

TURISTIČNO DRUŠTVO IVANČNA GORICA razpisuje natečaj - tekmovanje

ZA NAJBOLJ UREJENO BIVALNO OKOLJE V KRAJEVNI SKUPNOSTI IVANČNA GORICA

Ocenjevala bo komisija Turističnega društva Ivančna Gorica, ki si bo od 15. junija do konca julija dva- do trikrat ogledala urejenost hiš, vrtov, kmetij in stanovanjskih blokov.

Pri ocenjevanju bo upoštevala: splošni izgled hiše in neposredne okolice, domačnost, izvirnost in raznolikost zasaditve.

Razglasitev rezultatov tekmovanja in podelitev priznanj bo na posebni seji turističnega društva v novembru.

PODALJŠANO PRAZNOVANJE

Na slovesnost ob 50-letnici Gimnazije Josipa Jurčiča smo bili, zahvaljujoč posluhu vodstva šole, povabljeni tudi nekateri učenci, ki nismo bili "50-letniki", in med temi nas je bilo tudi osem iz četrtega razreda letnik 1947/48. Dogovorili smo se, da se za "dan mladosti" ponovno dobimo in to pomladansko srečanje smo izkoristili še za ogled samostanskega muzeja. Po trenutkih spominov v razredu (tam smo doživeli presenečenje ob pijači in slaščicah kot pozornost stiškega samostana) se je "mladostno" razpoloženje nadaljevalo v gostilni Pri desetem bratu.

I.S.

Jamarji Društva za raziskovanje jam Ljubljana so očistili Seleo jamo

ODPADKI BI LAHKO OGROZILI VODNO ZAJETJE GLOBOČEC

Dvajset jamarjev Društva za raziskovanje jam Ljubljana je v začetku junija očistilo Seleo jamo pri kraju Zagorica v občini Dobrepolje. Ta je že druga izmed petih jam, ki jih bodo letos očistili v okviru Heliosovega projekta čiščenja kraških jam. Ministrstvo za okolje in prostor nudi projektu strokovno pomoč. Pred tednom dni so ajdovski jamarji na področju Gore nad Ajdovščino očistili Brezno

S pod Sinjim vrhom.

Društvo za raziskovanje jam Ljubljana je eno izmed najstarejših in največjih v Sloveniji, ustanovljeno že leta 1910. V vseh teh letih aktivnega delovanja so raziskali in dokumentirali številne jame tako doma kot v tujini. S poslovnim sistemom Helios sodelujejo v omenjenem projektu letos že drugič. Leta 1998 so očistili Brinščico pri Brezovici v občini Hrpelje - Kozina.

Seleva jama (590m n.v.) zaradi konfiguracije terena deluje kot zbirnik vode in je zaradi onesnaženja s pretežno organskimi odpadki še posebej nevarna za ožje področje vodnega zajetja Globočec, ki je urejeno, kot zajetje pitne vode za območje Suhe krajine. Po smrdljivih odpadkih, ki so jih jamarji iz šestnajst metrov globoke jame s škripci s težavo dvigovali na površje, se je pokazalo, da je bila izbira jame za čiščenje več kot pravilna. V jami sta se zaradi težavnih okoliščin izmenjevala po dva jamarja, ki sta morala zaradi neznosnega smradu uporabljati zaščitne maske. Dokaj sveži ostanki zakolov domačih živali so bili pomešani. Odpadkov je bilo skupaj za dva kontejnerja, po ocenah dobrih 20 kubičnih metrov. Za odvoz in deponiranje odpadkov bo poskrbelo Komunalno podjetje Grosuplje.

Jamarji upajo, da bo akcija imela v javnosti vzgojni učinek, ne samo kot enkratna gesta, ampak predvsem kot opozorilo prebivalcem, ki živijo v teh krajih, da odpadki sodijo na urejena zbirališča in ne v naravo. Nevarne odpadke si je prišel od blizu ogledat tudi dobrepoljski župan Anton Jakopič.

Do konca junija sta se zvrstili še dve čistilni akciji, prva na področju občine Ilirska Bistrica, druga pa na Pokljuki.

Heliosov sklad za ohranjanje slovenskih voda je letos za čiščenje jam namenil 1,2 milijona tolarjev sredstev, ki se zbirajo iz prodaje okolju prijaznih premazov.

Matjaž Ledinek

SLOVENIJA V EVROPSKI UNIJI

Vključitev Slovenije v EU bo pomembno vplivala na dohodke slovenskih kmetov. Njihovo raven bodo določali: vrsta kmetijskih proizvodov, uspeh pristopnih pogajanj, dosežena stopnja reform skupne kmetijske politike in konkurenčnost domače živilske industrije.

Za zdaj še ni mogoče natančno napovedati dohodkovnih učinkov vključitve po proizvodih, saj je neznan še veliko. Rezultati simulacijskih

KAJ SE BO PREDVIDOMA DOGAJALO PO POSAMEZNIH PODROČJIH KMETIJSKE PRIDELAVE?

izračunov pa kažejo, da bi se ob prevzemu celotne sedanje skupne kmetijske politike (SKP) dohodkovni položaj slovenskega kmetijstva najverjetneje nekoliko izboljšal. Pri vseh drugih scenarijih pristopa, ki vključujejo tudi mnenje EU, da nove kandidatke niso upravičene do neposrednih plačil, pa lahko pričakujemo očitno agregatni padec kmetijskega dohodka. Na agregatni ravni se ugodni in neugodni učinki pri posameznih kmetijskih usmeritvah seštevajo oziroma nekako izravnavajo. Pri posameznih kmetijskih pridelkih lahko tako po vključitvi pričakujemo zelo različne spremembe. Na podlagi modelnih izračunov napovedujemo - ob vseh zadržkih - izboljšanje dohodkovnega položaja pri koruzi, morda prireji govejega mesa in sadjarstvu ter poslabšanje v pridelavi sladkorne pese, prireji prašičev, perutnine in jajc. Pri vseh drugih proizvodih so napovedi bolj negotove. Za pridelke z visoko stopnjo regulacije (krušna žita, oljnice, ovce, hmelj) bodo posledice

vključitve odvisne predvsem od uspešnosti pristopnih pogajanj (kvote) in statusa, ki ga bodo imele nove članice EU (kompenzacijska plačila). Ob ugodnem razpletu pogajanj bi lahko pri teh pridelkih pričakovali izboljšanje ali ohranitev ugodnega ekonomskega položaja, in nasprotno - ob neugodnem razpletu občutno poslabšanje.

Pri drugih pridelkih se trg EU bistveno manj uravnava. Razlike v cenah med članicami so v tem primeru bistveno večje kot pri pridelkih v prvi skupini, pa tudi konkurenca svetovnega trga deluje v večji meri. Cenovna raven je v tej skupini manj odvisna od države in bolj od kakovosti, organiziranosti trga, načina trženja, tradicije in odnosa kupcev do domačih pridelkov (zelenjava, krompir). Poseben problem je mleko, ki je pri nas zaščiteno z administrativno ceno in zaradi sedanje nekonkurenčnosti mlekarn lahko pričakujemo padec cen, čeprav so cene v EU na enaki ravni kot doslej v Sloveniji.

V The Prince pubu je bil zadnji šolski dan pravi rock žur. Mladi so se zabavali v družbi glasbene zasedbe Off, lastnik tega ivanškega lokala pa je nagradil lastnika najbolj "zdelane" šolske torbe in najslabšega spričevala.

Na regijskem tekmovanju sta ekipi s Korinja dosegli odličen uspeh

PGD KORINJ GRE NA DRŽAVNO TEKMOVANJE

V soboto, 2. junija, je bilo v Grosupljem gasilsko tekmovanje II. ljubljanske regije, v katero spadajo gasilske zveze: Grosuplje, Kočevje, Ribnica, Loški Potok, Dobrepolje in Ivančna Gorica. PGD Korinj se je udeležilo regijskega tekmovanja po izbirnem občinskem tekmovanju, in sicer z žensko in moško tekmovalno ekipo v kategoriji A.

V moški konkurenci je bilo 14 ekip, v ženski pa 12, kar je napovedovalo hud boj. Med tekmovalci je bilo na dan tekmovanja čutili napetost; prve tri ekipe v vsaki kategoriji se namreč udeležijo državnega tekmovanja.

UPAJO NA ŠPORTNO SREČO IN BREZHIBNO OPREMO

Ko si tekmovalci začno pripravljati opremo za izvedbo hitre mokre vaje, beseda zamre. Vsak v mislih upa na kanček športne sreče in da tehnika ne bo odpovedala. Napetost raste, zbor sodnikov, zadnja navodila in povelje: "Štart!". Vsak tekmovalcec se odločno zažene na svoje delo. Delo ekipe je kot delo enega, sliši se žvenket orodja, trkanje cevi,

nazadnje še glas motorne brizgalne. Voda teče, tarče padejo. Še sodniški pregled in vaja je uspešno končana. Kakšno olajšanje za tekmovalce, vse je zdržalo. Ekipa za ekipo so se vrstile na tekmovalnem poligonu in popoldne je hitro minevalo.

DVE PRVI MESTI ZA KORINJČANE

Po končanem tekmovanju je bila razglasitev rezultatov in vsaka ekipa se je veselila svojega uspeha. Prvo mesto v ženski konkurenci A je pripadlo gasilkam s Korinja, ravno tako so v moški konkurenci A slavili gasilci s Korinja.

Dvojni uspeh PGD Korinj je gotovo plod dolgotrajnega dela vsakega tekmovalca posebej, velik prispevek k uspehu pa ima prav gotovo poveljnik društva in mentor obeh ekip Franc Novak. Zagotovo je izvrsten rezultat tudi spodbuda, da se bosta ekipi marljivo pripravljali za nastop na državnem tekmovanju, ki bo prihodnje leto. Ta nastop pa bo tudi svojevrstna promocija GZ in Občine Ivančna Gorica na republiškem nivoju.

Tajnik PGD Korinj

Društvo harmonikarjev Krka tudi letos organizira že tradicionalno

IX. tekmovanje harmonikarjev na diatonični harmoniki,

ki bi v soboto, 7. julija 2001, v dvorani Druženega centra na Krki z začetkom ob 15. uri.

Istočasno bo potekalo tudi tradicionalno IV. četrtfinalno tekmovanje za Zlato harmoniko Ljubecne.

Vabijo vse ljubitelje diatonične harmonike, da se te prireditve udeležite kot tekmovalci ali poslušalci. Za hrano in jedačo bo poskrbelo PGD Krka. Vstopnine ne bo, prijavina za tekmovalce pa znaša 1000 tolarjev.

Prijave sprejemajo na naslovu: Društvo harmonikarjev Krka, Krka 1a, 1301 Krka, telefonski številki 01/7806 052, e-mail harmonika@slo.net ali najpozneje eno uro pred prireditvijo.

Podelili bodo pokal občinstva in pokale za tri najboljše v posamezni starostni skupini.

ZAHVALA

Družina Staneta Rusa iz Leskovca 7 pri Višnji Gori se zahvaljuje gasilskim društvom Vrh, Višnja Gora, Kriška vas in Velika Loka, vsem dobrim sosedom, prijateljem in znancem, Občini Ivančna Gorica, KS Višnja Gora, Sir-Paku d.o.o. iz Stične, Univerzalu s Hudega, Kmetijski zadrugi Stična, enoti Kmetijske svetovalne službe, Skladu kmetijskih zemljišč in gozdov RS - enoti Grosuplje, Janezu Omahnu s.p., Jožetu Mehlinu s.p., Bubi d.o.o., Gramid Grilu GPO, SK Grosuplje, Govedorejskemu društvu ter vsem ostalim za denarno in fizično pomoč pri sanaciji gospodarskega poslopja po požaru.

Brez vaše pomoči bi bili nemočni. Vsem in vsakemu posebej še enkrat iskrena HVALA

Družina Staneta Rusa iz Leskovca

KNJIŽNICA GROSUPLJE
Adamičeva 15

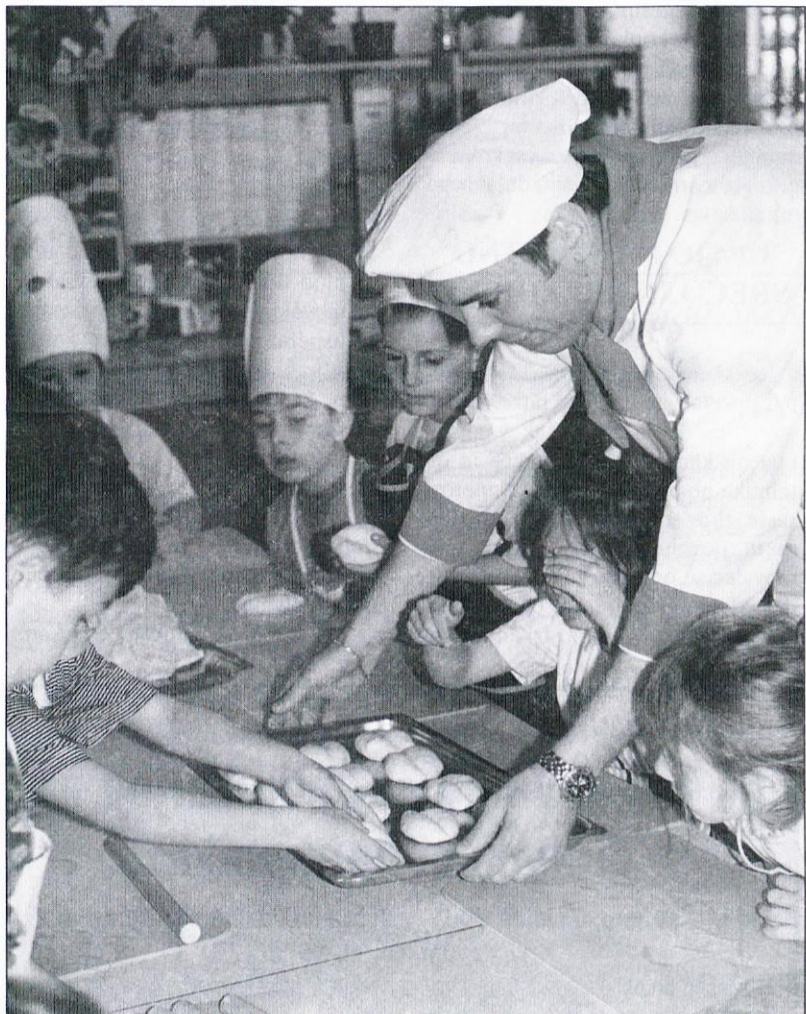
KRATKE KULTURNE

(pripravlja Ksenija Medved)

LETNI KONCERT ŠENTVIŠKIH ZBOROV

Pred taborom pevskih zborov so domačini svoje glasove ogreli na letnem koncertu pevskih zborov. Že naslednji dan so zopet prepevali, in sicer na otvoritvi doma upokojevcv v Šentvidu. Otvoritev so s svojim nastopom popestrili tudi člani folklorne skupine.

IZIDOR VERBIČ KOT PEK MATEVŽ

Pek Matevž je postal že zelo znana in priljubljena maskota Pekarne Grosuplje. Še posebej radi ga imajo otroci, saj jih obišče v vrteih, šolah, na zabavnih prireditvah. Naj vam zaupamo, da se v veselega peka obleče domačin Izidor Verbič, ki je tudi sicer rad za pečico, saj je slaščičar in dela odlične slaščice.

SONJA ŠTEPEC OSVOJILA 3. NAGRADO NA MEDNARODNEM KLAVIRSKEM TEKMOVANJU

Devetletna Sonja Štepec je zopet osvojila mednarodno nagrado, in sicer na prestižnem evropskem tekmovanju v igranju klavirja v Vall Tidoneu. V kategoriji A do 11. leta je Sonja osvojila tretjo nagrado, in sicer med petindvajsetimi pianisti iz vseh držav. Tudi njena sestra Sabina je sodelovala na tekmovanju in v kategoriji B (do 15 let) osvojila diplomu.

PODELITEV BRALNIH PRIZNANJ V KNJIŽNICI IVANČNA GORICA

Pred zaključkom šolskega leta so v knjižnici v Ivančni Gorici slavnostno podelili bralna priznanja 1.a in 1.b. razredu iz OŠ Stična. Mentorici Slavka Ternovšek in Anica Grčman sta ponosni ugotavljali, da so malčki postali čez leto res dobri bralci. Da pa ne bi pozabili na branje tudi med počitnicami, so vrata knjižnice na široko odprta tudi takrat. Ob slavnostnem dogodku je otroke pogostila Pekarna Grosuplje.

RAZSTAVA MALE PLASTIKE NA TEMO KONJ

V prostorih likovne galerije je v času Tabora pevskih zborov potekala razstava male plastike na temo konj. Prinesla je podoživljanje treh različnih čutenj ene skupne teme o konju, in sicer iskanje ženske čutnega Viktorije Zidar -

ČUDEŽNA JE TA NAŠA PESEM...

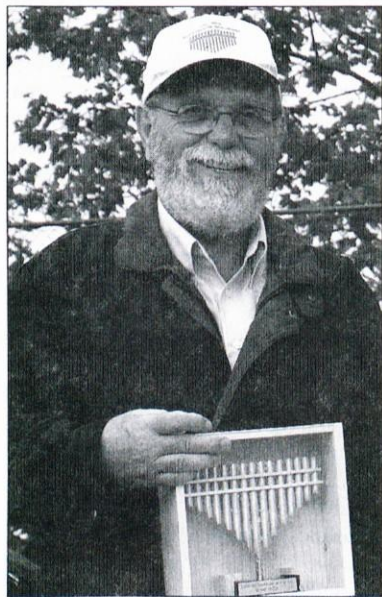
32. tabor slovenskih pevskih zborov

...Čudežna je ta naša pesem! Kot pisana mavrica nam streže z barvami za sleherno počutje, po njej se vzpenjamo v nebo, po njej drsimo v zemljo. Žalostna, da žalostnemu žalost olajša, poredna, da z navihanci nagaja, svetla, da spremlja prve korake v življenju, bojovita, kadar je beseda o domovini in svobodi...

(iz slavnostnega govora Miroslava Košute na Taboru pevskih zborov)

Tudi letošnji Tabor pevskih zborov se je iztekkel. Lahko bi rekli da utečeno, če ne bi presenetilo vreme. V hudem naliivu in toči so se pevci in obiskovalci priredive spominjali Kardeljevega leta, reševali svoje avtomobile, stojnice in panično iskali streho nad glavo. Toda kljub temu se pevci niso dali. Prireditve z nosilnim naslovom Hodil po zemlji sem naši so speljali do konca. Letos so peli pesmi Notranjske, Primorske, Benečije in Rezije. Predsednik upravnega odbora, župan Jernej Lampret, je na prireditvi podelil tudi dve priznanji, in sicer Stanetu Pečku in Igorju Švari. Z njima smo se tudi pogovarjali.

STANE PEČEK

PRILJUBLJEN ZARADI VENČKOV LJUDSKIH PESMI

Taboru se je pridružil na četrtem srečanju, na katerem je sodeloval kot zborovodja. Na desetem so mu zaupali dirigiranje Internacionale in ga povabili v organizacijski odbor. Leta 1988 je prevzel strokovno vodstvo programske komisije in to počne še sedaj. Priljubljen je zaradi venčkov ljudskih pesmi. Spomni se, da so zbori na enem od taborov sami začeli prepevati venček, medtem ko so čakali na nastop, in takrat se mu je porodila ideja, da bi to naredil za naslednji tabor tudi on. Venčki so se ponavadi prepevali med trgatvijo, ličkanjem, dogodki na vasi skratka, in takrat so ponavadi moški in ženske tekmovali med sabo, komu bo zmanjkalo "štrene". Vsak venček je moral imeti nosilno misel, to je bilo edino pravilo.

SPEVOIGRE, LIBRETI, KNJIGE... - Poleg snovanja umet-

niškega programa na Taboru je Stane Peček aktiven tudi drugod. Poleg tega, da je učil na OŠ Trebnje, je bil tudi strokovni vodja na tamkajšnji Zvezi kulturnih organizacij in zborovodja. Poseben izziv so mu trenutno zborovske spevoigre. Pravi, da predvsem zaradi načina prepevanja, ki ga ni še nihče teoretično obdelal. Gre za to, da daš zboru tudi gledališko funkcijo.

Zdaj pripravlja s svojim zborom spevoigro z naslovom Oče nebeški, glej. Piše tudi librete; ponosen je na dva librete za balet, in sicer Vidov ples in Škratki mokronožci. Slednji se navezuje celo na njegovo knjigo, ki jo je napisal po legendi o mokronoškem grbu, v katerem je odtis bose noge. Napisal je tudi knjigo Dobri vojak Janzej: zgodbe iz vojaškega življenja, lani decembra pa je izšla tudi knjiga z naslovom Zgodbe mokronoge.

IGOR ŠVARA

POJEJO TAKO, KOT ON

DIRIGIRA - Igor Švara je dirigent in pianist. Doštudiral je na Akademiji za glasbo v Ljubljani in se po diplomu izpopolnjeval v Leipzigu. Med študijem je dobil študentsko Prešernovo nagrado. Od leta 1972 je zaposlen v ljubljanski Operi in baletu, od leta 1983 kot stalni dirigent. Leta 1995 je postal stalni gostujoči dirigent salzburske Opere, od leta 1981 pa tudi umetniški vodja Ljubljanskega okteta.

Na taboru pevskih zborov je od leta 1988, ko so mu zaupali dirigiranje moškemu pevskemu zboru, zadnjih osem let je edini dirigent tabora. Kako mu uspe ukrotiti množico tako različnih tempov, smo ga vprašali, in je v smeihu odgovoril, da je res težko, vendar se zadnja leta preko seminarjev, ki jih prirejajo za mentorje, kar dobro uskladijo. Letos bodo za zborovodje pripravili seminar že jeseni, tako da bodo imeli še več časa za pripravo. Sicer pa pravi, da doživlja spodrsiljaje pevcev kot turbulenco, v kateri se znajde pilot in iz katere se mora rešiti, kar mu je v poseben izziv. Igor Švara je glasbenik z dušo in telesom, o čemer priča tudi podatek, da je z ansamblom Echo 5, Prijatelji in The Hoors prepotoval tudi Evropo, kjer so po jazz klubih, smučarskih središčih in zabaviščih z glasbo razgreti sleherno občinstvo. Na tabor ne gleda kot na vaško veselico, temveč kot na srečanje pevcev, ki si med sabo izmenjajo izkušnje, znanje in veselje.

UPRAVNI ODBOR TABORA SLOVENSKEH PEVSKIH ZBOROV

Predsednik Jernej Lampret, podpredsednika Janez Lesjak in Franjo Čuček, tajnica Anica Volkar, blagajničarka Stanka Sadar; člani, predsedniki komisij: Stane Peček (programska komisija), Jože Kastelic (tehnična komisija), Anton Medved (finančno-gospodarska komisija), Ilija Bregar (informativno-propagandna komisija), Dušan Rovnšek (komisija za organizirano ponudbo), Maks Jerin (komisija za ureditev kraja); člani po funkciji: Tatjana Lampret (ZKO Ivančna Gorica), Igor Teršar (ZKO Slovenije), Mihaela Jagodic; člani upravnega odbora: Mimi Anžlovar, Matjaž Bavdež, Stojan Dremelj, Andrej Gerden, Karel Hribar, Janez Kastelic, Andrej Klemenčič, Jože Košak, Marjan Kotar, Anton Linec, Stane Peček in Bogdan Pogačnik.

GLEJTE RADIO GAGA

Režiser Janez Drozg snema dokumentarec o radijski oddaji Radio Gaga

ODDAJA VREDNA FILMSKEGA ZAPISA

Radijska oddaja Radio Gaga je v enajstih letih predvajanja pridobila in razširila krog zvestih poslušalcev, prejela osem viktorjev za najboljšo oddajo, hkrati pa z vsakim Viktorjem izgubila uro predvajanja. Režiser Janez Drozg je prepričan, da je še vedno odlična in zato se je o njej odločil posneti dokumentarni film. Njegov predlog je bil sprejet tudi na razpisu za svobodno produkcijo v okviru dokumentarnega programa pri RTV Slovenija.

Tako so v petek, na dan, ko gre radijska oddaja v eter, televizijski moške s kamerami posneli celotno dogajanje med oddajo. Posneli so dogajanje v studiju, poslušalce, ki kličejo v oddajo in so jih tokrat posneli v za to posebej najetem

stanovanju, izjave oboževalcev in občutke znanih Slovencev o oddaji.

ZA ODDAJO BI SKOČILA V SOD Z MARMELADO

Na prizorišču snemanja smo srečali odvetnico Mojco Lili, ki se je davnega leta 1990 kot prva poslušalka oglasila v njihovi prvi oddaji. Povedala je, da bi za oddajo še vedno storila vse, kakor je sama rekla, skočila bi tudi v velik sod marmelade. Samo če bi bila slivova, je še dodala, bi nekoliko pomišljala, zaradi kisline, ki da jo "matra". Tudi prijatelji radia Gaga, fantje Zverina Banda so bili tu in ker so zverinsko zamudili, kakor so ne preveč prizadeto komentirali svojo zamudo, so morali posneti kadre potem, ko so drugi že končali in se zabavali na vrtu bližnjega gostišča. Med gosti na snemanju oddaje so bili tudi dobro razpoloženi učenci 7.a in dva iz 7. b razreda iz OŠ Mirana Jarca. Dva izmed njih, Tosja Flaker Berce in Anže Virant, sta v oddaji tudi sodelovala, in sicer v vlogi novega direktorja RTV-ja in pomočnika direktorja. Na radiu Gaga sta zastopala zanimive programske smernice. Tako naj bi naprimer po novem tekmovaljevanje v Formuli 1 na televiziji zamenjale traktorske dirke. Sicer pa so prisotni navdušeno spremljali dogajanje med snemanjem s smehom, ploskanjem, žvižgi in svojimi domislicami. Ena boljših domislic se zdi tudi predlog osnovnošolcev o

naslovu filma: Glejte radio Gaga.

KAJ JE O SNEMANJU POVEDAL REŽISER FILMA

O snemanju dokumentarnega filma smo na prizorišču spregovorili tudi z režiserjem:

Film naj bi prikazal nastajanje oddaje, potek in odziv poslušalcev nanjo, je povedal. Poleg tega naj bi izrisal portret Saša Hribarja, kot glavnega protagonista te oddaje in Jureta Mastnaka, sedanjega Sašovega sodelavca, ki ga poslušalci radia Gaga poznajo po likih, kot so Bučko, Sračko Katanec, Zgubo Segedin itd. Zanimivo je delati ta film, ker ima radijska oddaja že sama zase zaključeno dimenzijo in ji je bilo treba s televizijskega vidika dodati nekaj novega. Tako smo poiskali tisto, kar ostane ponavadi radijskim poslušalcem skrito: zakulisje, klice in izjave poslušalcev, razmišljanje ljudi o oddaji itd. V filmu seveda veliko sloni na sliki, zato bomo v dokumentarec vključili kak odlomek iz siceršnjega Sašovega pojavljanja na televiziji, v oddajah TV Poper, Titanic, s podelitve Viktorjev ipd. Na snemanje smo se dobro pripravili. Poskusno smo posneli deset oddaj, sestavili scenarij, od Saša pa nisem dobil niti črke na papirju. Ko se je pričela današnja oddaja, je svojim likom pustil zaživeti svoje lastno življenje, in moram priznati, da sem s prvim snemalnim dnem zelo zadovoljen. S sodelavci bomo sedaj posneli še nekaj kadrov izven radijskega studi in, mislim, da se bo radio Gaga res dobro gledal.

Ksenija Medved

Shamine, podajanje anatomske popolnosti ter giba Bojana Štineta in študijsko razglabljanje o prostoru in energiji izražanja Ljubomirja Zidarja. Na otvoritvi so bili tudi člani konjeniških klubov, vsi prisotni pa so lahko prisluhnili tudi predavanju Andreja Linca st. o furmanih. Posebno atrakcijo večera je pripravil Franci Rus, ki je na otvoritev prišel z zapravljivkom. Živahnim pogovorom na temo konj ta večer ni bilo ne konca ne kraja.

80. OBLETNICA BOGDANA POGAČNIKA

Na koncertu zamejskih pevskih zborov, na predvečer Tabora pevskih zborov so Bogdanu Pogačniku, ki je bil eden ustanoviteljev le-tega, čestitali ob njegovi 80-letnici. Ob rojstnem dnevu so mu zapeli "združeni" zbori, med drugimi je prejel tudi šopek iz rok predsednika odbora tabora, župana Jerneja Lampreta. Bogdana Pogačnika poznamo tudi kot umetniškega vodjo Slovenskega okteta.

Kulturno društvo z Muljave je pripravilo že devetnajsto igro v letnem gledališču

PREMIERO DOKTORJA ZOBRA JE PREKINIL DEŽ

V petek, 22. junija, je bila v letnem gledališču na Muljavi premiera predstave Doktor Zober, ki je nastala po romanu Josipa Jurčiča, v njej pa je nastopilo več kot 50 domačinov. Ker je bilo vreme sila muhasto, nihče na začetku ni vedel, ali bodo igro lahko speljali do konca ali ne, kljub temu pa so se organizatorji odločili, da bodo poskusili. Po slabi uri je začelo deževati in takrat se je predstava za tisti dan zaključila.

Lahko bi rekla, da se je zaradi tega na nek način za Kulturno društvo Josip Jurčič Muljava devetnajsto leto predstav v letnem gledališču začelo slabo, a vsi vemo, kaj pravi rek: slab začetek, dober konec. Naslednji dan je bilo vse drugače: vremenarji niso obljubljali dežja in publika je uživala v pristni domači besedi odličnih amaterskih igralcev z Muljave.

Zgodbo iz 19. stoletja je v šestnajstih slikah dramatizirala in na oder postavila režiserka Danica Kastelic, ki je letos za svoje dolgoletno delo dobila nagrado Josipa Jurčiča, orga-

nizacijo pa je tudi tokrat prevzela Tatjana Lampret. Doktor Zober je ena manj znanih Jurčičevih povesti, a po strukturi nič manj izdelana kot druge. Romantična zgodba o prepovedani ljubezni med inženirjem Ivanom Liscem, igra ga Marko Zajc, ter grajsko hčerjo Lino, to vlogo je prevzela Maja Koželj, se odvija v vaško-grajskem okolju in še najbolj spominja na prvi slovenski roman Deseti brat. V igri ima pomembno vlogo Doktor Zober, ki ga igra Igor Adamič, in mlademu inženirju pomaga pri iskanju stanovanja in še marsičesa drugega, kar vpliva na razplet zgodbe. Naj bo to o vsebini dovolj, ker res ni zanimivo, če človek vse ve vnaprej. Skratka, Doktor Zober je igra, ki je vredna ogleda.

Igro si bo mogoče ogledati še v petek in soboto, 6. in 7. julija oziroma tudi kasneje, če bo vreme Muljavčanom mešalo štrne. Predstave se začne ob 21. uri, v primeru slabega vremena pa odpadejo.

J.O.

STIŠKI KVARTET PRAZNOVAL DESETO OBLETNICO

Pod velikim šotorom na stiškem igrišču se je ob praznovanju desete obletnice Stiškega kvarteta trlo obiskovalcev in nastopajočih, in to kar dva dneva. Fantje so namreč pripravili dva koncerta. Prvi dan so izpeljali z gosti iz sveta zabavne in narodnozabavne glasbe. Kot gostje so nastopili Brendi in Korado, Mesečniki, Mladi Dolenjci, Saša Lendero, ansambel Svetlin, Marjan Zgonc, dvojčici Vesna in Vlasta, Nataša Madjar, Alenka Kolman,

ansambel Mi trije, za zabavno vzdušje sta poskrbela tudi Brajdimir in Berta.

Naslednji dan je bil koncert bolj slovesen. Stiški kvartet se je predstavil s svojimi pesmimi, nastopili pa so še ženski kvartet Plavica iz Hrastnika, kvintet Sonček iz Pivke, klapa Lavanda iz Ljubljane in tenorist Miloš Genorio. Izrečenih je bilo veliko čestitk in lepih želja kvartetu ob njihovi obletnici, tem se pridružuje tudi Klasje. Vsem, ki ste zamudili

prireditve, ki je bila res profesionalno organizirana, pa vam je žal, sporočamo, da so fantje ob deseti obletnici izdali tudi kaseto in zgoščenko z naslovom Pesem je naš praznik, na kateri so zbrane njihove najbolj uspešne in poslušane pesmi. Tokrat pa namesto velikega članka o uspešni prireditvi objavljamo pesem o kvartetu, ki jo je napisal njihov član Tone Zaletel in je bila prebrana tudi ob obletnici.

Stiškemu kvartetu za 10 let

*Kvartet naš zagledal beli je svet
davno leta enaindevetdeset,
pridno učil se spet in spet,
da lepo pel bi kot kvartet.*

*Zdaj pa že dosti nastopov za nami je,
zaman ni bil naš veliki pevski svet,
se z nami našega uspeha veselil je
ves naš slovenski in inozemski svet.*

*Kaj bi počeli brez naše gonilne sile Dušana
al brez kritika Marka,
Alojz vse potrdi, čeprav potem si misli svoje,
ob štirih jutraj vstane in po notah poje.
Tudi Tone poglobi se v note in zapiske svoje.
Jože obupuje in nam govori: "Tega ne bomo zmogli."
Vesna, nasmejana in prijetna, je na vajah stroga:
"Vse se zmore, le vaditi bo treba."
Avguštin posodi nam svoj bas,
da pesem bo imela še okras,
ko dedi Francel hotel slišati jo bo na glas.*

*Tudi našim ženam moramo hvalnico zapet,
ker skrbijo za naš lep izgled.
Pa naj dolgo živi še Slobodan,*

*ker bo na koncertu z nami na naš dan,
Kogovske pevke smo zato si zaželeli,
da pesem naša zazveni, kot ptički da bi peli.
S pomočjo Svetlina in Flereta
pesem bo kot opereta.
Mi trije, Korado, Brendi,
za na konc
pa naj zapoje še naš Zgonc.*

*Naj pohvalim zdaj še poslušalce,
ker brez vas nas ne bi bilo.
Da bi še dolgo z našo pesmijo živeli,
to vam želimo.
Kar pa za nami bo ostalo,
v kroniko se bo zapisalo.*

KNJIZNICA GROŠUPLE
Adamičeva 15

PORTRET DELČKA GLEDALIŠKE SKUPINE DRZNE IN LEPI

Že tretjič uvrščeni na Linhartovo srečanje

Gledališka skupina Drzne in lepi se je med 300 gledališkimi skupinami iz Slovenije, in natančneje, med več kot stotimi v konkurenci odraslih skupin zopet, že tretjič, uvrstila med pet najboljših amaterskih skupin v Sloveniji, na Linhartovo srečanje. Obiskali smo jih na sestanku, na katerem so že načrtovali naslednjo sezono. Medse vabijo nove člane, ne samo igralce; potrebujejo tudi kostumografe, scenske delavce, garderoberke, tehnično podporo (glasba, zvok, luč), in kakor so se pošalili, sponzorje. Če bi se jim radi pridružili, pokličite Romana Miklavčiča na tel. št. 041 604 700. Med prisotnimi pa smo tokrat naredili kratek portret skupine.

REŽISER IGOR GRUDEN

Režiser gledaliških predstav, ki jih uprizarja skupina Drzne in lepi, Igor Gruden je v letošnji sezoni prejel Linhartovo značko za izjemne dosežke v ljubiteljski gledališki dejavnosti. Prav je, da ga na kratko predstavimo. Igor Gruden, sedemindesetletnik, doma iz Šmarja-Sapa, diplomirani ekonomist, ki operativno vodi poslovanje v večji organizacijski enoti na področju trgovine, se v prostem času prelevi v pravo gledališko osebo. Sam pravi, da svojemu ukvarjanju z gledalištem ne more več reči hobi, ker je že davno preraslo te okvire. Verjetno res, saj je z gledališčem povezan že od leta 1987, ko so v Grosupljem ustanovili gledališko skupino Boldrik. V sedmih sezonah je v dveh predstavah igral, štiri pa režiral. Leta 1996 je začel režirati v Stični, in sicer igre Sumljiva oseba, Videoklub, Plešasta pevka, Kaj pa Leonardo, Arzenik in stare čipke, Malomeščanska svatba; Simoni Zorc-Ramovš pa je pomagal pri režiji odmevne predstave Ptica v zenici sonca. Sam pravi, da mu gledališče pomeni realizacijo prvinskih, občedloveskih in fantazijskih občutij, ki se izpletejo kot izraz žive komunikacije med odrom in publiko. Ozavestiti opazene in

izbrskane notranje in mimohodeče svetove in jih predati v kolektivno odrsko obdelavo je eno osnovnih načel njegovega gledališkega delovanja. Pri izbiri tekstov pravi, da hoče najti dovolj odprte. Kljub temu, da ustvarja discipliniran odnos v fazi izobraževanja igralcev in produkciji predstav, pravi, da pusti in celo spodbuja umetniško sodelovanje. Letos se bo prepustil njihovi želji, da naredijo poleg klasične uprizoritve še eno malce raziskovalno, z drugačnim načinom izražanja, kjer bo npr. izpostavljen gib, ples...

GREGOR MEDVED (23 let, poleg gledališča se ukvarja s športom, rad posedi v prijetni družbi)
"Tako kot je, je v redu. Rad bi, da bi še dolgo lahko peljali gledališče tako, kot ga in se naučili še veliko novega. Kultura je namreč hrana, samo pripraviti jo moraš na pravi način. Sedaj pripravljamo Festival Stična, kjer so Drzne in lepi osnovna celica, upam, da se vidimo tam in seveda naslednje leto na novi predstavi."

MIHA GENORIO (22 let, njegova ljubezen je kitara)
"Še naprej si želim čimveč igranja in zabave, vse skupaj pa bi lahko

začnili z malo daljšim potovanjem na tujo sceno. Naj še po svetu vidijo, da smo za kaj."

MIK LAMPRET (26 let, igralec "velikih" vlog - Prešern, Ferdo Vesel, Jezus...)

"Želim si, da bi skupina ohranila vsaj tak elan, energijo in željo po ustvarjanju kot doslej in da bi se nam pridružili novi člani. Želim si tudi, da bi uspeli uresničiti ideje o prihodnji rasti kulture v Stični."

MATEJ LAMPRET (21 let, sprosti se na tenisu)

"Rad bi dokončal fakulteto in dobil službo pri Čeperinu (malce šale, no), želim pa si tudi, da bi naša skupina bila še naprej tako uspešna:"

KLEMEN VOVK (23 let, ukvarja se s športom)

"Vsem, ki so nam stali ob strani, bi se rad zahvalil. Sicer pa vsem želim predvsem to, da bi se imeli radi in mogoče nam potem ne bi bilo treba hoditi na referendum (šala).

MONIKA GENORIO (19 LET),
TANJA JUREČIČ (22 let) in
SIMONA AHLIN (21 let, trenutno zbira denar za vpis na fakulteto) vsem želijo veliko pozitivne energije, zabave, poletne zaljubljenosti, skupini pa še več Linhartovih srečanj.

Ostali člani so: **Roman Miklavčič, Sašo Porenta, Anamarija Ficko, Gregor Medved, Ksenija Pušlar, Barbara Ficko, Simona Ahlin, Boštjan Erjavec in Gašper Genorio** (tokrat zamudili sestanek)

Spektakularna gledališka zabava **ŽURKA ZA PUNCE** je že postala uspešnica, saj si jo je v 99 ponovitvah po vsej Sloveniji ogledalo 50.000 gledalcev.

Dekliščina je starodavni obred, ki simbolizira prehod dekleta v zakonsko ženo in ob tej priložnosti si dekleta marsikaj privoščijo. Večer postane močno podoben pravi, vroči žurki za punce, in če se najzanimivejši del dogaja v nočnem zabavišču z moškim striptizom, se meje spodobnega že nevarno zrahljajo. Toda ker se vse to zgodi v žanrskem okviru komične melodrame, z junaki, ki so skoraj vsi med seboj povezani v veliko družino, v prizorih, polnih duhovitih plesnih točk, humornih zapletov, nenadnih dramatičnih preobratov in s prijaznim koncem resnična gledališka žurka ne more izostati!

Režija: Violeta Tomič

Igrajo:

Jana - Nina Ivanič
Nika - Vesna Slapar
Sara - Olga Grad
Mama Ivi - Marija Lojk

Darko - Jernej Kuntner
Toni - Uroš Smolej
Robi - Niko Goršič
Filip - Primož Ranik

STOTA PONOVIČEV predstave **ŽURKA ZA PUNCE** bo 24. avgusta ob 19. uri v Letnem gledališču ob Jurčičevi domačiji na Muljavi. Povezovalce programa bo **MATJAŽ JAVŠNIK**.

Če imate radi sproščujoči gledališki humor in vas ne motijo vragolije slačifantov, potem je ta predstava prava za vas! Vabljeni dekleta od 18. do 99. leta starosti in več, a gledališka zabava ni samo za punce, saj brez fantov ni prave žurke!

Zaradi izredne odmevnosti predstave je povpraševanje po njej zelo veliko, zato vam svetujemo, da kupite vstopnice v predprodaji od 25. junija do 15. avgusta 2001 po nižji ceni.

Predprodaja vstopnic:

1. Knjižnica Ivančna Gorica, tel.: 01/7878121

Osrednja prireditev ob 140-letnici rojstva slikarja Ferda Vesela

VIDEOPROJEKCIJA JE KRAJANOM PRIBLIŽALA ROJAKA

Kulturno društvo likovnikov Ferda Vesela iz Šentvida pri Stični je 20. maja 2001 pripravilo osrednjo slovesnost ob 140-letnici rojstva slikarja Ferda Vesela. Vse skupaj se je začelo ob 15. uri z odprtjem razstave slikarskih in kiparskih del v prostorih Likovne galerije. Društvo je namreč razpisalo natečaj na dve temi, in sicer portret slikarja Ferda Vesela in študija njegovih del. Odzvalo se je zelo veliko ljubiteljskih ustvarjalcev pa tudi akademikov, tako da je bila razstava zares pestra in slikovita.

Ob 16. uri je v avli šentviške osnovne šole, ki prav tako nosi ime po znamenitem rojaku Ferdu Veselu, potekala zaključna slovesnost ob

okrogli obletnici njegovega rojstva. Slovesnost je bila pristrana počastitev spomina na umetnika, ki je doživel del svojega življenja preživel v neposredni bližini Šentvida - na gradu Grumlof.

ZGODBA O FERDU VESELU

Lik slikarja Ferda Vesela je z veliko mero rahločutnosti in poznavanja slikarjevega temperamenta uprizoril Mik Lampret. Oris časa in prostora, v katerem je Ferdo Vesel živel in ustvarjal, je v zgodbo povezala pripovedovalka Dragica Novak. Mojsrške posnetke slikarjevih del in utrinkov, ki so se navezovali na zgodbo, je pripravil in

predvajal snemalec Tibor Gedei. Prav videoprojekcija je bila tista, ki je krajanom močno približala Ferda Vesela po njegovih delih, ki jih sicer ne poznajo. Za scensko podobo na odru so ustvarjalci priskočili na pomoč ljubiteljski zbiralci iz Šentvida in okolice. Vse skupaj pa je v scenariju in režiji povezala v zares posebno in slikovito celoto gospa Antonija Novak.

Slavnostni govornik na prireditvi je bil prof. dr. Mirko Juteršek, zbrane pa je nagovoril tudi župan Občine Ivančna Gorica in ravnatelj šole Jernej Lampret.

PODELILI SO NAGRADE

Sledila je še razglasitev nagrajencev

natečaja. Nagrade so prejeli:

- Denis Senegačnik za portret Ferda Vesela,
- Bogdan Potnik za študijo Veselovega dela Dekliška glava,
- Bojan Štine za kiparsko delo - portret slikarja Ferda Vesela.

Društvo likovnikov Ferda Vesela Šentvid pri Stični pa je ob tej

priložnosti posameznikom in organizacijam za dolgoletno uspešno sodelovanje podelilo Veselove plakete.

Majsko popoldne smo sklenili v prijateljskem druženju in tistih stvareh, ki skozi umetniški sijaj bogatijo naše življenje.

M.Š.

Mik Lampret v vlogi Ferda Vesela.

Srednja šola Josipa Jurčiča Ivančna Gorica je pripravila koncert

DIJAKI SO SE IZKAZALI KOT GLASBENIKI, VODSTVO ŠOLE PA JE PODELILO NAGRADE IN PRIZNANJA

Ko so letošnji šolski dnevi že nakažovali svoj konec in so se potili le še maturanti in tisti, ki so opravljali zaključne ali popravne izpite, je Srednja šola Josipa Jurčiča v Ivanški kulturni dvorani pripravila koncert, na katerem je rdečo nit programa predstavljal nastop mladinskega mešanega pevskega zbora te srednje šole pod vodstvom profesorja Milana Jevnikarja. Trinajst pesmi so pevci ubrano zapeli maloštevilni publiki, ki so jo navdušile tudi vokalno instrumentalne zasedbe dijakov te šole pod mentorstvom profesorja Milana Jevnikarja in Cvetke Bevc. Odlični harmonikar, kitaristi, pianistka, flautistka in trobentač ter seveda mladi pevci in povezovalka programa so pripravili dobro uro prijetnega glasbenega programa, med katerim sta direktorica SŠ Josipa Jurčiča Milena Vrenčur in profesorica Mira Mikec podelili Jurčičeve nagrade in priznanja 16 dijakinjam in dijaku.

Jurčičevo priznanje so osvojili: skupina dijakov: Sanela Kajtazović in Ksenija Kovač iz 1.e ter

Matej Drobnič iz 2.e razreda trgovske usmeritve, Mitja Linec (1.b), Brigita Praznik i(3.b), Irena Bandelj (3.b), Tanja Kum (4.f), Jasna Bajc (4.b) in Urška Ratajc (4.c).

Bronaste Jurčičeve nagrade so domov odnesli:

Zoran Šunjič (2.f), Teja Zakrajšek (3.b), Simona Gliha (3.f), Andrej Vidmar (3. letnik trgovske usmeritve) in Marko Jurca (4.g).

Srebrne Jurčičeve nagrade so si s svojim delom zaslužili:

Uroš Jurglič (4.b), Tanja Tomšič (3.b), Maja Gliha (3.b) in Urška Kregar (4.d).

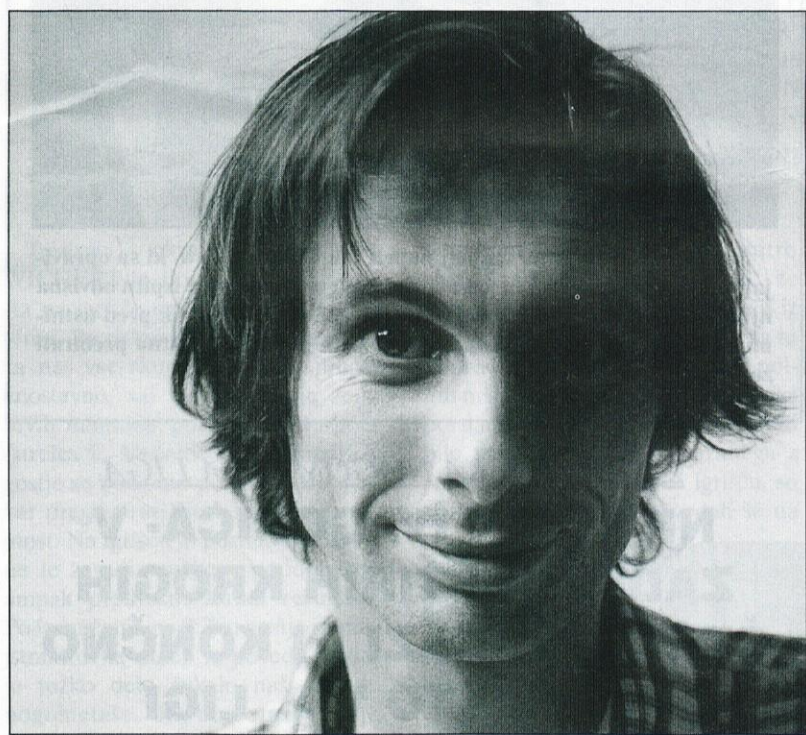
Profesorica Staša Glavič je uvodoma povedala, da zlatih Jurčičevih nagrad še ne bodo podeljevali, bi se pa znalo zgoditi, da jih bodo po uspešno opravljeni maturi in zaključnih izpiti.

Janja Omahen

Letošnji dobitniki Jurčičevih priznanj in nagrad.

DEJAN CIRKVENČIČ - glavni urednik Frke

Dejan Cirkvenčič je srednjo šolo obiskoval v Ivančni Gorici. Pravi, da ga na šolo vežejo lepi spomini, saj se rad spominja profesorjev, za katere meni, da so ga veliko naučili. Sicer ga je zanimalo prav vse razen matematike. Za to pravi, da se je že na začetku leta odločil, da bo imel grajo. Potem si je privoščil sedem ur inštrukcij in opravil tudi s to nadlogo. Tudi obrambe ni preveč maral, predvsem zato ne, ker se je imel za mirovnika. Pravi pa, da ni imel težav, ko je prišel v Francijo, saj se je brez težav lahko pogovarjal v francoščini, za kar pripisuje zasluge profesorici Staši Glavič. Tudi drugi jeziki so mu prišli še kako prav, predvsem, ko se je s prijateljem Urošem Hočevarjem potepal po svetu. Že v srednji šoli je sodeloval tudi pri srednješolskem časopisu Ave... Sedaj je glavni urednik Frke, priljubljenega slovenskega časopisa za mlade.

Dejan, po srednji šoli si hotel postati igralec. Povej nam na kratko kaj o tej izkušnji.

Res je, hotel sem postati tudi igralec, čeprav prej nikoli nisem stal

na odrskih deskah. To se je zgodilo sicer šele kasneje. Na sprejemnih izpiti sem se kar dobro odrezal in prišel v ožji izbor, vendar mi je to preveč stopilo v glavo, tako da sem v nadaljnjem izboru izpadel. Kasneje sem poskusil tudi s študijem sociologije na takratnem FSPN-ju, vendar me ni pritegnil.

Kaj pa potem, kaj te je le potegnilo v poplavi tvojih interesov?

Ves čas me je zelo zanimalo tudi grafično oblikovanje. Oblikoval sem veliko plakatov, ovitkov za CD plošče, knjige, celostne podobe... Veliko sem tudi potoval. S prijateljem Urošem Hočevarjem, ki je sedaj fotograf tudi pri našem časopisu, sva z avtoštopom prečesala domala vso Evropo.

Povej še kaj o vojski. Bil si v prvi generaciji tistih, ki so služili vojaški rok civilno.

Takrat so bili pač takšni časi in bil sem upornik. Ostal sem zvest svojemu mirovniškemu prepričanju. Vojaški rok sem služil civilno v prehodnem domu za tujce na Celovski cesti. Bolj kot zanimivost, sedaj služi

tam tudi Maco, pevec skupine Zaklonišče prepeva. Kasneje je prišlo moje "duhovno" življenjsko obdobje, ki sicer še vedno traja.

Kako se je potem začelo tvoje "revijalno" obdobje...

Z besedami sem se začel ukvarjati kot urednik Revije Om, ki se je prelevila v revijo Karma. Na uredništvih Salomona pa sem začel delati kot urednik Salomonovega Ugankarja, kar sicer delam še sedaj. O križankah sicer nimam pojma, urejam namreč intervjuje, reportaže, trače, horoskope, skratka, razvedrilni del. V sklopu tega uredništva smo potem hoteli začeti izdajati revijo Bravo v slovenščini. Tega projekta smo se lotili zelo sistematično. Osem mesecev smo raziskovali trg, se posvečali vsem podrobnostim in ugotavljali okus bralcev. Žal tuji partnerji niso sprejeli naših pogojev in ideje nismo izpeljali. Smo pa spoznanja, do katerih smo prišli, s pridom uporabili pri snovanju revije Frka, ki je začela izhajati pred pol leta.

Povej, kaj je po tvoje tisto, kar mlade bralce tako privlači pri Frki?

Predvsem je to časopis, s katerim smo hoteli zadovoljiti tako dekleta kot fante, kar sicer ni v navadi v slovenskem prostoru. Pokriva populacijo od 13. do 25. leta starosti in okus teh bralcev tudi kreira. Tako hoče biti predvsem brez dlake na jeziku in je na nek način angažiran časopis, malce drzen, pisan v jeziku mladih. Poleg tega ima aktualno ceno, za katero dobiš sto strani branja, nalepk, kartic, posterjev, fotostrip, najstniške zgodbe, svetovalnice, in seveda glasbenih novic. Da smo na dobri poti, nas vsak dan prepričajo pisma bralcev. Teh dobimo tudi po deset na dan. In seveda prodaja revije. Ne, ne, o številkah pa ne bova govorila.

Tekst: Ksenija Medved

Foto: Luka Kaše

ČRTE, ASIMETRIJA, DISKO...

V današnji modni industriji ne primanjkuje inovacij, različnih tehnoloških materialov in idej. Prav to je tudi razlog, da si lahko to poletje omislimo kakršenkoli slog, glavno je, da se ujema z našim karakterjem.

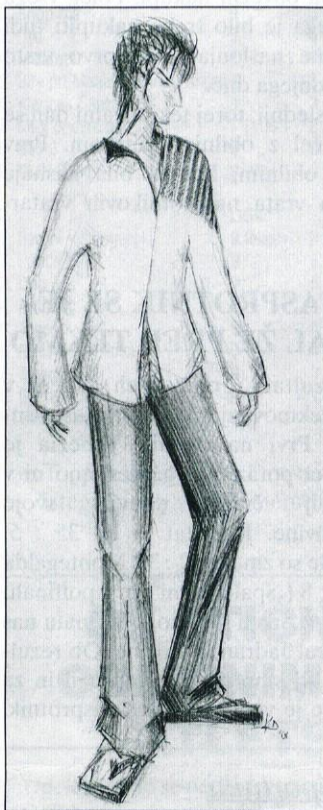
Kljub široki paleti pa trendi ostajajo, in eden letošnjih glavnih so črte: horizontalne, navpične, diagonalne, radialne, za stare in mlade. Glavna barva je seveda temno modra, ker pač črte izhajajo iz mornarskih oblačil, sledijo ji bela, rdeča in barva, ki ni nikoli iz mode: črna. V krojih vladata asimetrija in preprostost, pri materialih pa naravni, kot sta bombaž in lan, ter tehnološko dovršeni materiali, ki so prosojni, lahki in predvsem prijetni za kožo.

Zvečer, ko zaide sonce, pa naj temno noč razsvetlijo vse barve mavrice: fluorescentno rožnata, rumena, bleščiice, srebro, zlato, saj se je disko vrnil v vsem svojem sijaju in glamurju.

Letošnji modni hit pa so tudi velika očala "a la femme fatale", torbice, majhne ali velike, in široki pasovi. Vse skupaj pa zahteva kombiniranje z dobro mero okusa.

Kakorkoli že, letošnja moda je predvsem individualna in omogoča, da si vsak ustvari svoj stil.

Ksenija Drab

MLADI MED POČITNICAMI

anketa

Kako boste preživali počitnice?

Aleš, 3.letnik

Med počitnicami bom izpopolnjeval svoj višji jaz, sicer pa mislim še drugače zaposliti svoje možgane, in sicer tako, da si bom s počitniškim delom služil kruh.

Tina, 2. letnik

Večino počitnic bom opravljala počitniško delo, rada pa bi tudi naredila voziški izpit. Privoščila si bom tudi počitnice na morju.

Petra in Nina, 4. letnik

Verjetno se bova odpeljali v Pulo, kjer si obetava veliko zabave in sprostitve. Radi bi zbežali od monotonega življenja. No, tako: povsod bova, razen doma ne.

Gregor, študent

Najprej bi rad malo odklopil misel na študij. Mislim, da si bom počitnice organiziral tako, da bom čez dan služil denarčke, zvečer jih bom pa zapravljaj. Če bo le možno, bom šel tudi na morje, da si zmočim vsaj noge.

Miha, študent

Odklopil bom študij. Odpotoval bom v Berlin, se naučil nemško in si privoščil poletno romanco.

Roman, šef Klubteatra

Nimam počitnic, zato bom delal.

Eva Lesjak

Ekipa RK SVIŠ je bila na turnirju v Italiji zelo uspešna - domov so prinesli pokal

NAJPREJ OGLEDI, POTEM ŠE TEKMA

Za zaključek sezone se je ekipa starejših dečkov Rokometnega kluba SVIŠ podala na turnir v Italijo, točneje v kraj Torri di Quartesolo v bližini Vicenze. Turnir je bil 3. junija 2001, na pot pa se je ekspedicija podala že dan prej. Pravim ekspedicija, ker je bilo v njej kar 45 članov, torej poln avtobus.

Vsi naši dosedanjí turnirji so bili delno turistični in tudi tokrat ni bilo nič drugače. Prvi dan smo namenili ogledu Benetk.

NA OGLEDU BENETK

V mesto oziroma do parkirnega prostora smo prispeli po nasipu, ki povezuje otok s celino. S parkirišča nas je pot naprej vodila po enem od številnih kanalov. Vožnja z ladjo po Canalu Grande mimo številnih hidrogliserjev, tovornih in turističnih ladij je predstavljala prav posebno doživetje. Skorajda prav takšno kot barantanje s kapitanom ladje za ceno prevoza. Seveda se nismo dali. Na koncu smo uspešno opravili, izgleda, potrebni folklorni vložek, domačinu pa omogočili, da je napredoval v znanju tujih jezikov.

S prav neverjetno spretnostjo mimo številnih ladij nam je uspelo prispeti v center Benetk. Sledil je sprehod po mestu, zgrajenem na pilotih, ki stoji pravzaprav na 118 otokih.

Trg sv.Marka z istoimensko cerkvijo, Doževa palača, zvonik, ki se dviguje visoko nad trgov, most

vzdihljajev, gondole in gondoljerji ter številne cerkve so le najznamenitejše točke naših postankov. Seveda se nismo mogli izogniti krmljenju golobov, za katere kmalu ugotoviš, da so prav nadležni in da Benetkam povzročajo veliko škodo.

Čeprav je veliko zanimivosti, pa ni treba dolgo ugotavljati, da iz vseh znamenitih kanalov smrdi dosti huje kot ob "najhujših" dnevih na Marofu.

Kakorkoli že, Benetk je za nekaj časa dovolj. Sledila je vožnja proti Vicenzi in Torriju, namestitve in seveda obvezni nakupi. Poleg vsega ostalega je bilo treba nakupiti tudi udobne naslonjače, za prvo vrsto naslednjega dne.

Naslednji, torej tekmovalni dan se je začel z obilnim zajtrkom. Prav tako obilnim, kot so bila kasneje polna vrata nasprotnikovih vratarjev.

NASPROTNIK SE JE VDAL ŽE PRED TEKMO

Rezultata prvih dveh tekem v predtekmovalju sta bila zastrašujoča. Prvi nasprotnik Venezija je doživel poraz, kot ga verjetno ni v najbolj črnih dnevih svoje zgodovine. Rezultat je bil 35 : 5. Sledile so zmage 32 : 3 (Montegaldina), 25 : 8 (Spallanzani) in v polfinalu 10 : 6 (Anspi Quinto). V finalu nas je čakal Jadran iz Kozine. Ob rezultatih, ki smo jih letos dosegli in za katere je vedel tudi naš nasprotnik,

se je ta pravzaprav vdal že pred tekmo. Zmaga 22 : 11 in pokal sta bila naša.

Igralci in spremljevalci so si po napornem dnevu zaslužili nagrado. Pico in kokakolo v bližnji in pravzaprav precej elitni restavraciji.

Zahvalil bi se g.Marku Ilovarku, ki je igralcem plačal večerjo.

MOČNI TUDI NASLEDNJO SEZONO

Na turnirju so nastopili igralci letnika 1987, torej nekoliko pomlajeni starejši dečki, kar je dober pokazatelj, da bodo starejši dečki "močni" tudi naslednjo tekmovalno sezono.

Na turnirju so pod vodstvom trenerja Marjana Potokara igrali naslednji igralci: Miha Eržen, Blaž Sinjur, Aleksander Polak, Matic Glavan, Matevž Potokar, Gašper in Simon Stopar, Gašper Mamilovič, Kristijan Oven, Simon Hočevar, Jure Tadini, David Čož, Miha Masle, Jan Ilovark, Igor Gašparovič in Janez Svetin.

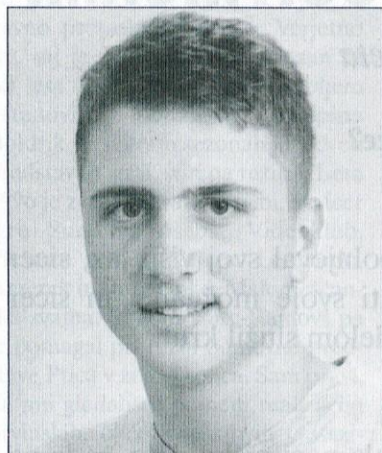
Zadnjo zmago pa so dosegli starši. Tako, kot so bili nepremagljivi njihovi sinovi na letošnjih tekmah, so bili nenadkriljivi starši, ki so prekrasno izpeljali zaključni piknik sezone na Gradišču. Hvala vsem in g.Maksu, ki nam je odstopil prostor.

Upam, da bo podobnih srečanj s podobnimi razlogi še kaj tudi v naslednji sezoni.

za RK SVIŠ Marjan Potokar

Pogovori z našimi športniki

DEJAN ČANČAR

Dejan Čančar iz Višnje Gore je eden iz plejade odličnih mladih športnikov v naši občini, ki zadnje čase dosegajo odmevne rezultate. Naj naštejemo nekaj njegovih letošnjih uspehov: naslov državnega prvaka v metu žogice za OŠ, državni rekord v metu žogice za OŠ - je prvi osnovnošolec, ki je žogico vrgel prek 100 metrov, 2. mesto v državi z rokometno ekipo starejših dečkov RK SVIŠ, 4. mesto na državnem prvenstvu v rokometu za OŠ s šolsko ekipo OŠ Stična in 4. mesto na mednarodnem rokometnem turnirju v Pragi, tudi z ekipo starejših dečkov RK SVIŠ.

Ni kaj, res impresivni rezultati.

Dejan, kateri izmed teh uspehov ti največ pomeni?

Največ mi pomeni naslov državnega prvaka v metu žogice in seveda državni rekord.

Ti potemtakem atletika pomeni več kot rokomet?

Nisem mislil tako. Samo naslov državnega prvaka v metu žogice je

nekako bolj odmeven in tudi državni rekord je biti nekaj posebnega. Sicer pa mi rokomet pomeni več, saj ga treniram že od 4. razreda naprej in sem vanj vložil precej več truda in volje kot v atletiko, ki je pravzaprav sploh ne treniram.

Kaj bi storil, če bi te vztrajno vabili v kak ugleden slovenski atletski klub? Bi se poskusil v atletiki?

Mislím, da bi poskusil. Potem bi tako kmalu videl, pri čem sem. Če bi se izkazalo, da sem res velik talent, bi treniral, sicer pa ne. Menim, da mi kolektivni športi bolj ležijo.

Vrniva se k rokometu, s katerim se ukvarjaš že kar nekaj časa. Kdo te je pravzaprav zvalil k rokometu?

Oče me je že zelo zgodaj usmerjal v šport, saj sem od 1. do 4. razreda treniral karate. Nato sem se v 4. razredu ogrel za rokomet. V Višnji Gori nas je preko RK SVIŠ z rokometno abecedo seznanil g. Ciril Novak. V petem razredu pa sem se že preselil v Ivančno Gorico.

Igraš na mestu levega zunanjega igralca. Ti to mestu ustreza?

Da, to mesto mi zelo ustreza in ga imam najrajši. Po potrebi pa igram tudi na drugih dveh zunanjih položajih.

S kom v klubski ekipi se med igro najbolj ujameš?

Z vsemi dobro sodelujem, še posebej dobro pa se ujamem s Sašom Vozlom.

Se ti zdi zelo pomembno za doseganje dobrih rezultatov, da se s svojimi soigralci dobro razumeš tudi

izven igrišča ali se ti to ne zdi pomembno?

Da, to se mi zdi zelo pomembno.

Že kaj pogleduješ proti članski ekipi?

Zaenkrat najbrž še ne bom igral v njej, čeprav bi kako minutko že lahko, če si ne bi poškodoval gležnja v Ormožu v finalu državnega klubskega prvenstva.

Kako pa kaj šola?

Pred kratkim sem v Višnji Gori končal osmi razred OŠ. V šoli mi gre zelo dobro, saj sem bil odličen, dosegel pa sem tudi kar nekaj državnih priznanj pri kemiji (srebrno in zlato Preglovo priznanje), zgodovini... Sedaj se bom vpisal na splošno gimnazijo v Ivančno Gorico, potem pa bomo videli. Trenutna želja je, da bi nekoč študiral medicino ali na Fakulteti za šport.

Ali sošolci sedaj, ko si dosegel tako lepe rezultate, gledajo nate kaj drugače?

Mislím, da ne. So že kar navajeni, da dosegam dobre rezultate.

Kateri šport ti je najbolj všeč, če izvenzameva rokomet in atletiko?

Košarka, nogomet, skratka kolektivne igre z žogo. Sicer pa se v prihodnosti vidim v rokometu. Trenutno v RK SVIŠ, kjer mi je zelo všeč, kdaj kasneje pa mogoče tudi v Ljubljani ali kje drugje.

Bi za konec bralcem Klasja še kaj povedal?

Nič posebnega, le rad bi se zahvalil svojemu očetu, ker me je ves čas usmerjal v šport, ter mojemu trenerju Marjanu Potokarju, ki veliko stori zame.

Hvala lepa za pogovor.

Simon Bregar

SREDNJEŠOLCI V TOLMINU

Predzadnji teden pouka smo dijaki drugih letnikov srednje ekonomske šole preživeli v Tolminu. Tam smo poslušali predavanja iz prve pomoči, se preizkusili v vožnji s kanuji in kajaki ter si ogledali okoliške lepote. Svoj prosti čas smo izkoristili za zabavo. Spremljali sta nas profesorici Dragica in Polona, ki sta bili zelo strpni. Tudi njima se zahvaljujemo za nepozaben teden v Tolminu.

Tina Mestnik

Junija so bili verjetno najbolj napeti maturanti in tisti, ki so opravljali zaključne izpite, saj bo od uspeha na tem zrelostnem izpitu odvisna njihova študijska usoda. Torej se ne gre čuditi, da so še tik pred ustnimi izpiti, ko smo se na srednji šoli oglasili novinarji, vestno prebirali zapiske.

2. SLOVENSKA NOGOMETNA LIGA

NK LIVAR IV. GORICA- V ZADNJIH ŠTIRIH KROGIH ŠTIRJE PORAZI IN KONČNO 11. MESTO V 2. LIGI

Članska ekipa NK Livar Ivančna Gorica je zaključila drugo sezono v 2. SNL. Konec ni bil najboljši saj so z nizom štirih porazov zdrsnili po lestvici s 6. na 11. mesto. Najpomembnejše je, da so se obdržali v ligi, a vendar ostane grenak priokus, saj so jih pred začetkom sezone mnogi šteli za tihe favorite celo za napredovanje v 1. slovensko nogometno ligo. Še toliko bolj zaradi tega, ker se jim je sredi sezone priključil glavni sponzor Livar.

A na stvar se lahko gleda tudi z bolj svetle strani. Moštvo se je med sezono bistveno spremenilo. Veliko igralcev, ki so prišli iz drugih krajev, se je iz takih ali drugačnih razlogov poslovilo od Ivančne Gorice in priložnost za igro so dobili številni domači mladi igralci, ki so s tem pridobili prepotrebne izkušnje. Znanje in izkušnje bodo lahko nadgrajevali tudi v naslednji sezoni v 2. SNL, a bo za obstanek v ligi bržkone potrebna kakšna okrepitev.

Rezultati zadnjih štirih krogov:

27. krog: Viator & Vektor : Livar Iv. Gorica	3 : 1
28. krog: Livar Iv. Gorica : Dravinja	0 : 1
29. krog: Železničar Ligo : Livar Iv. Gorica	4 : 2
30. krog: Livar Iv. Gorica : Aluminij	0 : 4

V prvo slovensko nogometno ligo sta se uvrstili ekipi Živila Triglav iz Kranja in Esotech Šmartno iz Šmartnega ob Paki. Izpadle so štiri ekipe, ki so bile uvrščene od 13. do 16. mesta: Beltinci, Šentjur, Brda in Renkovci.

Ekipa Livar iz Ivančne Gorice je v 29 tekmah dosegla 11 zmag, 3 remije in 15 porazov z razliko v golih 45:50. S tem je dosegla 36 točk in 11. mesto.

Ekipi želim tudi v prihodnji sezoni veliko uspeha.

Simon Bregar

Obiskali so nas nogometaši in godba iz Hirschaida

ZA GOL BOLJŠI

Zgodbi o pobratenu smo v soboto, 9. junija, ko so nas obiskali nogometaši in godba iz Hirschaida, dodali novo poglavje.

Goste smo nekaj po enajsti uri sprejeli ob nogometnem igrišču v Ivančni Gorici. Po krajšem postanku, ko smo v vročem dopoldnevu potešili najhujšo žejo, smo se peš odpravili do strelske kočice. Tu smo naše goste v prijetni senci najprej pogostili. Pa niso dolgo zdržali le ob pijači in domačem pecivu. Bolj sta jih pritegnila strelišče in balinišče. Tu so se, malo za šalo, malo zares, pomerili v streljanju z zračno puško in balinjanju.

Potem pa je šlo samo še zares. Nasproti sta si stopili nogometni ekipi Ivančne Gorice in Hirschaida v naslednjih postavah:

1. Klemen ZALETELJ
2. Miha ZOREC
3. Miha PIŠKUR
4. Niko JEFIM
5. Sašo CLEMENTE
6. Žiga ZAJC
7. David KASTELIC
8. Elvedin MUŠELJIČ
9. Igor NJENIČ
10. Dušan ŠKORIČ
11. Rok SADAR
12. Damjan KASTELIC
13. Igor KOŠČEK
14. Dani KASTELIC
15. Sašo ILAR
16. Luka SADAR
20. Mario DRAŽETIČ
18. Božo BERIČ
21. Rok DUŠA

1. Benjamin MONIUS
2. Stefan DISTLER
3. Benjamin DORSCHT
4. Daniel SCHAAD
5. Johannes DORSCHT
6. Torsten PUCHTU
7. Tobias WICHERT
8. Michael MUSSAK
9. Markus SCHILLINGER
10. Daniel HOLERT
11. Uwe FROHLING
12. Mathias STEBLEIN
13. Tobias BELZER
14. Lukas BAUMEISTER
15. Mathias MESSINGSCHLANGER
16. Christopher WINKLER

Trenerja ekip, Reinhard WICHERT in Bojan CLEMENTE, sta na igrišče poslala začetni enajsterici. Po nekaj uvodnih minutah je za nas vse skupaj izgledalo precej enostavno, saj so naši fantje že v prvih minutah povedli za dva gola (strelca E. Mušelj in I. Njenič). A gostje so ponovno pokazali, sedaj že kar pregovorno, borbenost in vztrajnost. Na igrišču je postalo vroče. Pa ne le zaradi sončnega popoldneva, ampak predvsem zaradi rezultata. Po izenačenju na 2:2 so gostje iz enajstmetrovke zadeli in povedli. Sedaj je težko delo čakalo naše mlade nogometaše. In borbenost se je obrestovala. Najprej so izenačili, potem pa zopet povedli za gol razlike. A kot že rečeno, Nemci vedno igrajo "na polno" do zadnjih sekund. Kljub glasni podpori domače publike in stiške godbe je gostom uspelo izenačiti. In ko je že vse kazalo, da bo ostalo pri rezultatu 4:4, je Rok Sadar s svojim že tretjim zadetkom popeljal ivanške fante do zmage.

Po tekmi in osvežitvi (pod tuši) je

pomembnost rezultata hitro zbledela. Vsi smo bili namreč že pošteno lačni in žejni in gostitelji iz nogometnega kluba Livar so se na to dobro pripravili. Ob ravno prav polnih mizah so se pričela sklepati nova poznanstva in prijateljstva. Kar ni bilo povedanega (ali pokazanega z rokami) ob nogometnem igrišču, so si novi znanci lahko povedali še na

koncertu v Stični ali po njem.

Gostje so nas v poznih večernih urah zapuščali polni lepih vtisov in z obljubo, da se spet srečamo.

Zahvaljujem se vsem, ki so pripomogli k tolikšnemu uspehu srečanja in ki so s svojo prisotnostjo popestrili dogajanje in prijateljsko vzdušje.

Mojca Malovrh

V začetku junija je bilo v italijanskem mestu Bruneck srečanje gasilcev Evrope, ki se ga je udeležilo tudi 60 članov ivanške gasilke zveze. To srečanje je vsaki dve leti in leta 2005 bo evropske gasilce gostil slovenski turistični biser- Bled.

OB DESETEM ROJSTNEM DNEVU NAŠE DRŽAVE

Takole so se po avtomobilski cesti mimo Ivančne Gorice več tednov pomikale kolone jugoslovanske vojske, ki se je umikala iz Slovenije. Vojski so odvažali vse, kar se je dalo odpeljati. Foto: L. Sever

Občinska liga v malem nogometu NEGOTOV POLOŽAJ V PRVI LIGI IN PRECEJ JASEN V DRUGI

Občinska liga v malem nogometu se počasi preveša v drugi del. Boj za naslov prvaka bo še zelo hud, zanj pa se bo borilo prvih pet ekip. Vse imajo še povsem realne možnosti za to. Očitno je, da bo iz prve lige izpadla ekipa KMN 2. liga, drugega kandidata za izpad pa gre iskati med ekipami Klanček Šentvid, Mi-x dnevni bar in Dixi 2. Tudi je moč pričakovati hud boj do konca.

Precej bolj jasno je v drugi ligi. Ekipa Baroni višnjegorski si je praktično že zagotovila nastop v 1. ligi naslednje leto, precejšnje možnosti za to pa ima tudi ekipa Prince pub. Ekip Dob in Antonač sicer še ne smemo odpisati (teoretično imajo možnosti tudi še nekateri drugi), a realno bi bila njuna uvrstitev v 1. ligo precejšnje presenečenje.

1. LIGA:

	9 tekem	6 zmag	1 remi	2 poraza	19 točk, gol raz.	38: 24 + 14
1. Mladost	9	5	2	2	17	44:23 + 21
2. Snop bar	9	5	2	2	17	41: 21 + 20
3. Dixi	9	5	2	2	17	29:18 + 11
4. Mizarstvo Trunkelj Krka	8(-1 te.)	5	2	1	17	33:23 + 10
5. Bife pri Matjažu & Inst. Angro	9	5	2	2	17	21: 33 - 12
6. Klanček Šentvid	9	3	1	5	10	14: 20 - 6
7. Mi-x dnevni bar	7(-1te.)	2	1	4	7	32:51 - 19
8. Dixi 2	9	2	1	6	7	21: 60 - 39
9. KMN 2. liga	9	0	0	9	0	

2.

	9 tekem	9 zmag	0 remi	0 porazov	27 točk, gol raz.	38:10 + 28
1. Baroni višnjegorski	9	6	2	1	20	49: 20 + 29
2. Prince pub	9	5	0	4	15	30:31 - 1
3. Dob	9	5	0	4	15	23: 25 - 2
4. Antonač	9	4	1	4	13	32:23 + 9
5. Topp	9	4	1	4	13	37: 27 + 10
6. Dnevni bar Rosa	9	3	0	6	9	30:45 - 15
7. Temenica	9	1	0	8	3	14: 48 - 34
8. Slemenice	9	1	0	8	3	17:41 - 2
9. Viridin hram	8	1	0	7	3	

• Topp je pred ekipo Dnevni bar Rosa, ker je dobil medsebojno tekmo. Iz istega razloga so Slemenice pred ekipo Viridin hram.

Simon Bregar

OŠ STIČNA PONOVO Z ODLIČNIMI REZULTATI NA ATLETSKIH STEZAH

Udeležili smo se področnega prvenstva v atletiki, ki je bilo 31. maja 2001 v Ljubljani. Tekmovanja se je udeležilo 75 naših učenk in učencev, ki so tekmovali za mali in veliki atletski pokal. Na tekmovanju so bili doseženi tudi trije novi šolski rekordi. Osvojili smo 23 medalj, od tega 7 zlatih, 7 srebrnih in 9 bronastih.

Zlate medalje so osvojili naslednji učenci in učenke:

Tomaž Todorovski	tek 300 m (40.55)
Sašo Vozel	skok v daljino (543)
Dejan Čančar	met žogice (100.55) nov šolski rekord

Štafeta 4x100m:

Tomaž Todorovski	
Luka Sadar	(49.89)
Dejan Srebrnjak	
Sašo Vozel	

Štafeta 4x100m:

Tjaša Blatnik	
Petra Peterlin	(55.79)
Alja Barbič	
Urška Vrhovec	

Alja Barbič	tek 60 m (8.66) nov šolski rekord
Maša Ceglar	tek 1000 m (3.21.32)

Srebrne medalje so osvojili:

Gregor Papež	tek 1000 m (3.12.21)
David Hočvar	met žogice (53.85)
Mateja Železnik	tek 300 m (48.74)
Dejan Srebrnjak	skok v daljino (5.27)
Urška Vrhovec	tek 300 m (45.68) nov šolski rekord
Tina Zupančič	krogla (9.09)
Jasmina Leskovec	met žogice (45.45)

Bronaste medalje so osvojili:

Petra Peterlin	tek 60 m (8.67)
Špela Koščak	met žogice (44.09)
Rok Erjavec	krogla (11.57)
Tjaša Blatnik	tek 300 m (49.51)
Nada Bregar	tek 1000 m (3.36.04)
Andraž Poljanec	tek 60 m (8.65)
Aleksander Smolič	tek 300 m (46.08)
Aleksander Malič	tek 1000m (3.14.01)
Toni Svetin	skok v daljino (4.63)

Učenke in učence je čakalo še državno prvenstvo za mali in veliki pokal v atletiki. Tekmovanje je bilo 7. junija 2001 v Novi Gorici. Na državno prvenstvo se je uvrstilo 7 naših učenk in učencev, kar je odličen uspeh.

Našo šolo so na državnem prvenstvu zastopali naslednji učenci:

Dejan Čančar, ki je postal državni prvak v metu žogice (85.50), Sašo Vozel, ki je tekmoval v skoku v daljino, Tomaž Todorovski, ki je tekmoval v teku na 300 m, Urška Vrhovec, ki je prav tako tekla na 300 m. Maša Ceglar je tekmovala v teku na 1000 m in s časom 3.20.84 dosegla nov šolski rekord, Alja Barbič je tekla na 60 m, Gregor Papež pa je tekmoval v teku na 1000m. Za dosežene rezultate gre pohvaliti tako učence kot tudi mentorje. S pridnim in zagnanim delom rezultati ne izostanejo. Učence so spremljali Marjan Potokar, Mojca Malovrh, Andreja Lapanja in Irena Istenič.

Z mislimi smo že pri novih izzivih in novih tekmovanjih, kjer se nadejamo čim boljših rezultatov.

Andreja Lapanja

Gospodinjska stran

LIPA:

Že od nekdaj je znano, da ima lipovo cvetje zdravilni učinek, da čisti kri in pospešuje potenje, zato in še zaradi drugih zdravilnih učinkov ima lipa velik ugled. Cvetove lipe nabiramo v času cvetenja in nato posušene uporabljamo za lipov čaj. Uporabljajo se tudi sveži lipovi listi, ki jih lahko polijemo z vročim, ne vrelim lahkim belim vinom, počakamo 5-10 minut in precejeno spijemo. To je odlično proti bledici. Izvleček pa pomaga proti vnetju dlesni.

Čeprav čaj iz lipovega cvetja poleg omenjenih učinkov pri slabih živcih ali duševnem prenaprežanju učinkuje tudi poživljalno, lahko pri stalnem uživanju povzroči srčne okvare. Zato ga ne smemo uživati v nedogled!

Vir: Zdravilne rastline in njihova uporaba

Čeprav temperature ne kažejo na to, smo že vkorakali v poletne dni. V vročini nam prav gotovo ne tekne hrana, kot smo jo v hladnejših dneh z lahkoto zaužili. Posegajmo po svežem sezonskem sadju in obilici zelenjave. Iz nje zlahka pripravimo odlične in nevsakdanje jedi. Marsikatera je lahko kar glavna.

Za tokratno številko Klasja vam predstavljam nekaj osvežujočih lahkih jedi in pijač, ki so enostavne in okusne.

Koktejl

V vročem poletju se lahko odžate s hladnimi koktejli, ki so hranljivi in imajo veliko vitaminov. So hitro pripravljeni in primerni za vroče dni, saj nas obogatijo in nam povrnejo moči.

Koktelj Čira-čara

2 banani
1 pomaranča
1 olupljeno jabolko
sok pol limone
malo sladkorja ali med
2 zavitka vanilije
1 jogurt
0,75 l vode

Pomarančo, banani in jabolko zrežemo na manjše koščke, dodamo sok limone, polovico vode, sladkor in vanilij ter mešamo s paličnim mešalnikom dokler ni sok primerno zmešan. Dodamo jogurt ter preostalo vodo in še malo premešamo. Sadije lahko poljubno menjamo in s tem pričaramo nove okuse in barve.

Mlečna skušnjava

Dobro sesekljam in premešamo eno banano ter dodamo 2 žlici skute ali porcijo vanilijevega sladoleda. Prilijemo 0,8 litra mleka in premešamo. Nalijemo v kozarce, rob kozarca pa lahko okrasimo s kolesci banane. Banano pred tem pokapljamo z limoninim sokom, da ne porjavi.

Lepotilni koktejl:

Sestavine: 0,4 litra mleka, 2-3 žlice pomarančnega soka in 50 g skute. Mleko in pomarančni sok dobro premešamo in dodamo skuto.

Bučke

Na svetu je obilo bučk in bučk, velikih, majhnih, okroglih, podolgovatih, rumenih, zelenih....Tokrat bi povedala nekaj več o podolgovatih zelenih bučkah vrste Cucurbita pepo. Tako kot marsikaj drugega užitnega, kar je v stoletjih postalo že popolnoma naše, so tudi bučke prišle čez veliko lužo šele po Kolumbu, in so torej iz Amerike. Hitro so se razširile predvsem po sredozemskih deželah in v Slovenijo prišle iz Italije. Recepte iz bučk tako najdemo največ v primorski kuhinji.

V prehrani se zelo lepo ujemajo z ribami, mesom, z jajci, zelišči, kombinirane s paradižnikom, poda se jim tudi smetana. Lahko jih dušimo na olju, pripravljamo omake, solate ali različne enolončnice. Pripravljamo jih tudi nadevane s sirom, mletim mesom, šunko, šampinjoni, korenčkom...

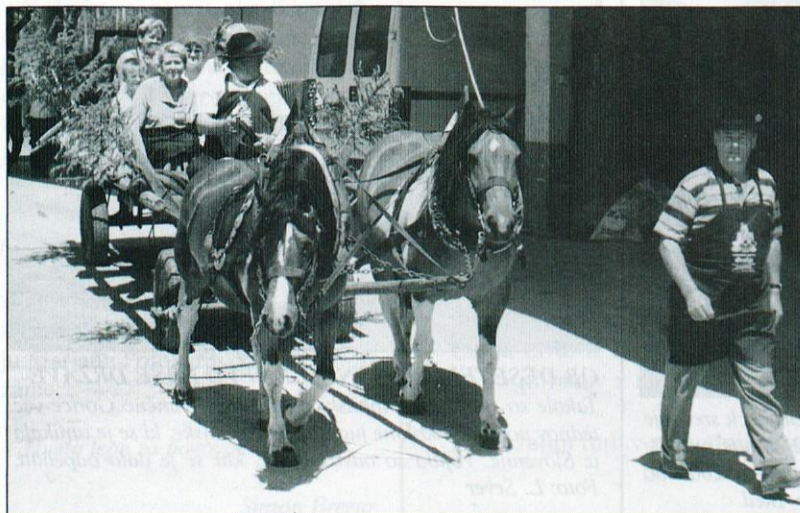
So tudi primerne za razne shuševalne kure, saj tako kot kumare tudi bučke vsebujejo zelo veliko vode, pa tudi druge koristne snovi, predvsem fosfor, železo, provitamin A in vitamin C.

Mlade bučke pred uporabo samo operemo ter jim obrežemo oba konca. Starejše olupimo in po potrebi odstranimo semena. Če je le mogoče, zaužijemo tudi ta, saj je največ zdravilnih snovi ravno v semenih.

Na enem izmed kuharskih tečajev nam je gospod Merzel posredoval tudi recept za prijetno hladno, nizkokalorično jogurtovo slaščico.

Ker je jogurt osvežujoč in lahek, nam daje zelo veliko možnosti za pripravo tudi drugih jedi, prelivov, nadevov in podobno.

Jogurtova strjenka:

Bučkina omaka:

1 kg bučk, 4 dag maščobe, 2 stroka sesekljanega česna, 2 paradižnika, sol, 0,5 dl kisle smetane, sesekljan peteršilj

Bučke očistimo po že opisanem postopku, nato jih naribamo kot repo. Na ne vročo maščobo damo česen in nato narezan paradižnik, bučke in solimo. Ker se česen hitro zažge, da jedi grenak okus. Dušimo, da se tekočina posuši, nato prilijemo smetano. Prevremo in zamešamo peteršilj. Omaka je primerna kot priloga h krompirjevim cmokom.

Polpete iz bučk:

4 jajca, 4 žlice drobtin, 3 žlice moke, sesekljan peteršilj, sol, poper, 60 dag naribanih in ožetih bučk

Jajca stepemo, dodamo moko, drobtine, peteršilj, sol in poper. Nazadnje dodamo še ožete bučke, da testo ne zvodeni.

Testo z žlico oblikujemo v polpete in jih zapečemo na maščobi.

Bučke lahko pripravimo tudi v solati, tako da očiščene narežemo na kocke in jih kuhamo 10 minut v juhi (lahko tudi iz kocke). Nato jih odcedimo, ohladimo in prilijemo s solatno polvko.

0,5 l tekočega jogurta (1.6)
0,5 l rastlinske smetane
sok ene pomaranče
1 zavitek želatine v listih - za 1 liter tekočine

Preliv:
1 liter kompota višenj ali borovnic
2 veliki žlici jedilnega škroba (Gustin)

Najprej liste želatine namočimo v

3 dl mrzle vode, da se zmehčajo (10 min). Med tem časom stepemo sladko smetano. Ko se želatina zmehča, odcedimo vodo. V kozico damo 1 dl vode, ki smo ji dodali sok ene pomaranče, dodamo odcejeno, zmehčano želatino ter med segrevanjem mešamo. Segrejemo le toliko, da se želatina razpusti. Tako raztopljeno dodamo postopoma jogurtu ter med mešanjem narahlo dodamo še stepeno smetano. Slaščico damo v malo namazan okrogel model. Postavimo v hladilnik, da se strdi.

Medtem pripravimo preliv. Kompot zavremo, vanj zamešamo jedilni škrob, prevremo in pustimo, da se ohladi.

Med poletnim dopustom, pa kjerkoli že boste - v gorah, na morju ali pa kar doma - naberi šopek cvetja, ki vas bo vso dolgo zimo spominjal na čudovito doživetje letošnjega poletja.

Za gospodinjsko stran
tekst in foto NATAŠA ERJAVEC

Na košnjo pa kar s konjsko vprego

Za popestritev na tekmovanju kosic in koscev na Lučarjevem Kalu smo letos poskrbele tudi članice našega društva. Na košnjo smo se namreč odpeljale z lojtrnikom in konjsko vprego. Za prevoz je poskrbel gospod Janez Vrhovec, gospodar na turistični kmetiji Grofija. Pripravil je tudi sod vina, ki smo ga peljali s seboj ter si z njim gasili močno žejo. Da je prevoz potekal kar najbolj udobno in varno je skrbel "furman" Franci Omahen. Na voz smo poleg soda z vinom, ki je najbolj bodel v oči vse mimoidoče, naložile še kose, grablje, lesene vile, klepič, kladivo, osovnik in seveda velike jerbare z izdatno malico za kosce. Za veselo razpoloženje med prevozom in na košnji je skrbel harmonikar Sandi.

Za naše društvo so se letos pri košnji potile: Ani Čož, Ana Jeršin in Mari Erjavec. Ekipno smo zasedle drugo mesto, prejele pa smo tudi posebno priznanje za izviren prikaz košnje ter ohranjanje starih običajev. Ko so končali s košnjo še vsi župani, smo med prisotne razdelile

malico, ki so jo zalili še z dobro ohlajenim cvičkom z Grofije. Prav do zadnjega je ostala nerešena uganka, kako je "grofu" uspelo ohraniti cviček tako dolgo hladne.

Vsem članicam, ki ste sodelovale pri košnji, tistim, ki ste prispevale malico za v jerbare, obema furmanoma, harmonikarju in seveda tudi našim možem, ki so nam pripravili kose in nas spodbujali, se v imenu DPŽ Ivančna Gorica lepo zahvaljujem.

OBVESTILO!

Obveščam vse članice našega društva, da bomo z rednimi sestanki vsak drugi ponedeljek v mesecu nadaljevale spet v septembru. Obenem vas obveščam, da bomo zadnji teden v avgustu organizirale ekskurzijo na gorenjsko in na Vrbsko jezero v Avstriji. Za omenjeno ekskurzijo boste kot ponavadi prejele pisna vabila.

Želim vam prijetno poletje!

Predsednica društva
Mari Erjavec

KVIZ

- Katero orodje je pri ljudeh v srednjem veku veljalo za žensko prevozno sredstvo?
a) kuhalnica
b) metla
c) burklje
 - Kdo je bil prvi predsednik ZDA?
a) George Washington
b) George Bush
c) Abraham Lincoln
 - Katero kovino je človek najprej uporabljal za izdelovanje orodja?
a) železo
b) bron
c) baker
 - Kateri slovenski pesnik je prej živel?
a) Valentin Vodnik
b) France Prešeren
c) Josip Jurčič
 - Kateri organizmi povzročajo alkoholno vrenje?
a) vinske mušice
b) očetne bakterije
c) glive kvasovke
 - Kako se imenuje najdaljša stranica v pravokotnem trikotniku?
-
- Kaj v suhokrajnščini pomeni beseda "b'č"?
a) stoječa voda
b) priprava za priganjanje živali
c) kad za kisanje zelja

Rešitve kviza iz prejšnje številke:
1b, 2c, 3a, 4 alergijo, 5a, 6b, 7c

Dokončajte znane pregovore!

Pamet je boljša kot

Darovanemu konju ne glej

Zarečenega kruha se

UGANKE IN ZANKS

- Zlato valovje okrog in okrog; bredem do pasa, ne zmočim si nog.
- Lesena koklja in železna piščeta.
- Poznam rudarja, ki gore ustvarja.
- Brez ključa je zaklenjeno, čez gore je namenjeno; vsak lahko ve, komu in kam, kako in kaj, pa eden sam.
- Na zapeček sede, brez vretena prede, prede venomer, preje pa nikjer.

Odgovori: 1. pšenično polje, 2. brana, 3. krt, 4. pismo, 5. mačka.

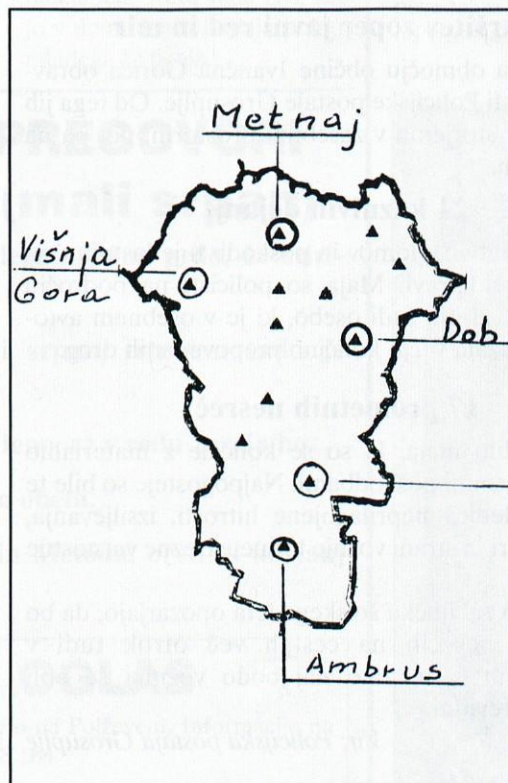
Če ste v Kratkočasniku uspešno rešili vse zagonetke, si za nagrado lahko privoščite sladoled!

SMEŠNICA

Srednjeveški kralj se odpravlja na vojno. Ko že sedi na konju, pokliče najzvestejšega služabnika in mu izroči ključ, rekoč: "Doma sem pustil kraljico, ki je mlada in lepa, zato sem jo zavaroval z deviškim pasom. Hrani ključ, dokler se ne vrnem," in odjaha. Niso še jezdili dobro uro, ko za njim pridirja služabnik in ves zasopel poroča kralju: "Veličanstvo, veličanstvo, zmotili ste se. Ključ, ki ste mi ga izročili, ni pravi!!!"

Na zemljevidu naše občine je s črnim krogom označen kraj, ki je sedež ene izmed krajevnih skupnosti.

Na črto napišite ime tega kraja.

LAHKA KRIŽANKA

VODORAVNO
1. nasprotno od začetka
2. trideset dni
3. odstranjena lupina sadeža
4. afriška, konju podobna žival
5. drevesni izrastek
6. čebelji produkt

Rešena križanka vam bo v navpičnem stolpcu povedala, česa se poleti najbolj bojimo.

*Saj ni res, da mame več ni,
zdaj ona med rožami spi,
počiva, miru si želi,
najdražja do konca vseh dni.*

ZAHVALA

9. junija 2001 nas je v 90. letu za vedno zapustila draga mama

MARIJA JANEŽIČ

s Sel pri Višnji Gori

Najlepša hvala vsem, ki ste našo mamo imeli radi in ji v življenju kakorkoli pomagali, ki ste jo v času njene bolezni obiskovali, njo in nas tolažili in njej ter nam lajšali bolečine: dr. Sraki in drugemu osebju Zdravstvenega doma Grosuplje, dr. Rajterjevi in drugemu osebju oddelka 4 Infekcijske klinike Ljubljana, še posebej medicinski sestri Angie za največje prizadevanje pri zdravljenju; gospodu župniku Antonu Pahuljetu za sveto maziljenje; gospodu župniku mag. Simonu Onušiču za cerkveni pokop, maše in molitve; Komunalnemu podjetju Grosuplje, Krajevni skupnosti Višnja Gora, g. Salixu Miklavčiču, moškemu pevskemu zboru Samorastniki iz Žalne, g. Pavlu Grozniku za tople poslovilne besede, možem s Sel za pokop, vaščanom Sel in Goričan za molitev, g. Travniku za slikanje in izdelavo slik; vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, svete maše ali kakorkoli sodelovali, vsem, ki ste nam izrazili ustna ali pisna sožalja, vsem, ki ste nas spremljali na njeni zadnji poti in nas tolažili v najtežjih trenutkih;

vsem, ki je ne boste pozabili, ki se boste ustavljali ob njenem grobu na pokopališču v Višnji Gori, kjer je od 10. junija 2001 njen zadnji dom, ji morda prižgali svečko ali nanj položili rože, ki jih je občudovala in z se njimi ukvarjala vse svoje življenje.

Sin Jože in hčerka Minka

*Vidim te na jasnem nebu
Iskro svetlo, ki žariš.
Daj nam vero za življenje
In srečo za prihodnje dni.*

*Željno dvojno hrepenenje
Eno sva postala si.
Nam življenje dela rane
In ti odšla za vedno si.*

*Mama, najina si b'la vodnica
A le za kratek čas.
Mama, bodi naša priprošnjica
In pri Bogu čakaj nas.*

ZAHVALA

o hudi bolezni nas je v 31. letu starosti mnogo prezgodaj zapustila draga žena, mamica, hči in sestra

VIDA ŠKRABEC,

rojena ADAMLJE iz Radohove vasi 37

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, vaščanom in znancem za izrečena sožalja, cvetje in sveče, darove za svete maše in dober namen ter vsem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Zahvaljujemo se osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica za ves trud in pomoč v času njene bolezni, gospodu župniku Jožetu Koželju za opravljen cerkveni obred, Šentviškim slavčkom za poslovilne pesmi ter pogrebniemu zavodu Perpar za vse njihove storitve.

Vsem, ki ste nam kakorkoli pomagali, iskrena hvala.

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

V 68. letu starosti nas je nenadoma zapustil

FELIKS KRALJIČ

iz Gabrovke pri Zagradcu 18

Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam pomagali ob boleči izgubi Feliksa. Hvala za izrečena sožalja, darovano cvetje, sveče in prispevke za svete maše.

Hvala za poslovilni govor pred rojstno hišo, gasilskemu društvu Zagradec, pevskemu zboru, za govor g. Blatnika, govor upokojencev, za izrečeno sožalje PDŽ, družini Perpar in g. župniku za lep pogrebni obred.

Žalujejo: žena Marija, brat in sestre

*Utihi je pesmi glas,
dušo je stisnil mraz,
hitro, prehitro minil je tvoj čas...*

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi moža, očeta, brata in strica

ALOJZA MIKLAVČIČA

iz Podbukovja 32

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili na zadnji poti, nam izrekli sožalje, mu darovali cvetje, sveče ter denar za svete maše. Hvala gospodu župniku, cerkvenemu pevskemu zboru, govornici in pogrebniemu zavodu Perpar.

Vsi njegovi

*Vse življenje si garala,
vse za dom, družino dala..
Ako bi ti volja do življenja
zdravje povrnila, ne bi tebe,
ljuba mama, črna zemlja krila..
V domu našem je praznina,
v srcih naših bolečina!*

ZAHVALA

V 81. letu starosti je nenadoma zaspala v večno življenje naša draga mama, babica in prababica

MILKA BLATNIK

iz Velikega Globokega 14 pri Zagradcu

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom in vaščanom, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, darovali za svete maše, cvetje in sveče ter nam izrazili sožalje.

Posebej se zahvaljujemo kolektivom Sir-Pak d.o.o., Medex in MDK za cvetje, gospe Mariji Zaletelj za poslovilne besede, g. župniku Tonetu Humarju za cerkveni obred, pevcem za zapete pesmi ter Zdravstvenemu domu Ivančna Gorica in patronažni službi za obiske na domu.

Žalujejo: vsi njeni

ZAHVALA

Ob boleči izgubi najine mami

ANICE FINK

iz Šentvida pri Stični

se iskreno zahvaljujeva vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam kakorkoli pomagali, nam izrazili ustna in pisna sožalja, podarili cvetje in sveče, darovali za svete maše in dobrodelne namene, se poslovi od nje in jo na njeni zadnji poti pospremili k prezgodnjemu počitku v tako velikem številu.

Simona in Nuša

*Trpljenja mnogo,
cvetja malo,
to ti je življenje dalo.
Povsod praznina,
v naših srcih bolečina.*

ZAHVALA

Ob smrti naše mame, stare mame in prababice

ANE SMOLEJ

rojene Grabljevec iz Griž 3, Šentvid pri Stični

se iskreno zahvaljujemo osebju Zdravstvenega doma Ivančna Gorica, posebej negovalki Vidi, gospodu župniku Koželju, šentviškemu pevskemu zboru, pogrebniemu zavodu Perpar in vsem, ki ste darovali cvetje, sveče, v dober namen ter jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Vsi njeni

POLICIJSKA KRONIKA

14 kršitev zoper javni red in mir

so maja na območju občine Ivančna Gorica obravnavali policisti Policijske postaje Grosuplje. Od tega jih je bilo devet storjenih v zasebnih prostorih, pet pa na javnih mestih.

21 kaznivih dejanj,

predvsem tatvin, vlomov in poškodb tuje lastnine, so zakrivali nepridipravi. Maja so policisti na področju naše občine zalotili tudi osebo, ki je v osebni avtomobilu prevažala večjo količino prepovedanih drog.

17 prometnih nesreč

se je zgodilo maja, ki so se končale z materialno škodo in telesnimi poškodbami. Najpogostejše so bile te nesreče posledica neprilagojene hitrosti, izsiljevanja, nepravilne smeri in strani vožnje ter neustrezne varnostne razdalje.

Policisti ob zaključku šolskega leta opozarjajo, da bo v poletnih mesecih na cestah več otrok tudi v dopoldanskem času, zato naj bodo vozniki še bolj pozorni in previdni.

Vir: Policijska postaja Grosuplje

CENIK OGLASOV

v občinskem glasilu KLASJE

Naklada 4.500 izvodov, najmanj 14.000 bralcev. Časopis prejema vsa gospodinjstva v občini brezplačno. Izdatek za oglase šteje med materialne stroške.

KOMERCIJALNI OGLAS

cela stran 105.600, polovica strani 66.220, četrtna strani 33.660, osmina strani 25.410, šestnajstina strani 14.630

Oglas na prvi strani je za polovico dražji, v več barvah za 100%. Na zadnji strani je dražji za eno četrtno, v več barvah za 50%. Vsaka naslednja objava oglasa je cenejša za 5 %, do največ 30 %.

ZAHVALE

Velikost cca 50 cm2 3.300 SIT.

Cene veljajo do konca leta 2001.

V cene ni vračunano oblikovanje in 19% DDV.

P.S. Za enkratno objavo oglasa ali zahvale plačate ob naročilu, za serijsko objavo pa sklenemo pogodbo.

SIVA STRAN

1910 — 1901 — 1902 — 1903 — 1904
1909 — 1908 — 1907 — 1906 — 1905

*Ljudje z začetka
preteklega stoletja*

JOŽEFA ZALETELJ S KUŽELJEVCA

Prababica Jožefa in pravnik Rok, med njima pa skoraj sto let časa.

V pričujočem kotičku sem opisal že lepo število ljudi z devetimi križi in večina jih je izhajala iz družin s številnimi otroki. Tudi Jožefa Zaletelj s Kuželjevca v Suhi krajini je iz take družine. Dva otroka sta bila že prej pri hiši, 25. novembra 1907. leta so spravili na svet njo, po tistem je prišlo še pet bratov in sester. Skupaj torej osem. Kar lepo število za današnja merila, nekoč pa je bilo to nekaj čisto običajnega. Danes sta med živimi le še naša slavljenska Jožefa in sestra Francka. Vendar je slednja še mlada, saj jih ima "komaj" šestinosemdeset.

Jožefa, klicali so jo tudi Pepa, je pristna Kuželjevčanka,

ki je v rodni vasi preživela velik del svojega dolgega življenja. V njenih mladih letih so pri hiši imeli gostilno, zato je bilo na domačiji zmeraj živahno. V krčmo so zahajali domačini na polič ali na frakelj in številni popotniki, ki so po bližnji pešačili iz Suhe krajine proti Krki in Višnji Gori. Ta pota so bila utečena že dolga stoletja. Največ prometa so imeli na krško žegnanjsko nedeljo, ko sta ondi godovala farna patrona, sveti Kozma in Damjan. Zdravilska svetnika so še posebej cenili Kočevski Nemci in se trumoma hodili priporočat za zdravje. Spotoma so se ustavili tudi na Kuželjevcu in ondi razvezali mošnjičke in jezičke, da se je daleč naokoli slišal njihov živahni "hindr-hondr".

Nekaj je k preživljanju družine prispevala tudi zemlja, zlasti sadovnjak, je kraj jako sadjereden. Jožefa se dobro spominja, kako je prenekaterikrat nabrala poln koš češenj in jih oprtal odnesla v Dobropolje v prodaj, da je prišel kak dodaten sold k hiši. Sadje so v manj sadjeredne kraje nosili prodajat tudi drugi Kuželjevčani.

Nekaj let je služila pri posetnikih v Lazih in na Ratenci in tako skusila tudi nekaj dekleškega kruha.

V zrelih dekliških letih je postala nezakonska mati in boj za preživetje se ji je bil hudo zaostрил. Gostilna je tedaj pri hiši že prenehala, letine so bile bolj slabe in obetali so se hudi časi. Tedaj je izročila sina Henrika v varstvo svoji materi in

odšla za kruhom. Za poldrugo desetletje se je udingala pri gosposkih ljudeh v Ljubljani kot služkinja in pri njih zaslužila najnujnejše zase in za svojega sina. Po drugi svetovni vojski se je nekdanja številna Zaletelova družina s Kuželjevca močno skrčila. Nekaj zaradi mojitve hčera, nekaj pa zaradi vojske, ki je vzela prenekatero mlado življenje. Tedaj se je Jožefa za stalno vrnila domov. Poklicala jo je ovdovela mati, ki ni več zmogla bremen domačije.

Jožefa se ni bila nikoli omožila, a je kljub temu pri hiši ostal domač rod. Nadaljeval ga je sin Henrik s snaho Zalko. Jožefa jima je pomagala spraviti na noge štiri vnuke, ti pa so se ji doslej oddolžili z osmimi pravnuki. Tako Jožefino rodovno drevo lepo zeleni naprej.

Čeprav ji v mladih letih ni bilo postlano z rožami, se Jožefa teh časov rada spominja in kar ne more verjeti, da je vse tako hitro minilo in da je danes življenje tako drugačno. Ljudje z vasi se malo družijo in živahno življenje na vasi je skoraj zamrlo. Sadno drevje izginja in gozd zarašča nekdanje uhojene bližnjice, ker je ves promet stekel po cestah. Sveti Kozma in Damjan sta sicer še na Krki, toda njuno službo sta že davno prevzela Zdravstveni dom v Ivančni Gorici in Klinični center v Ljubljani. Kaj hočemo, vse gre svojo pot.

Vendar Jožefa tudi v spremenjenem svetu rada živi, saj jo v domači hiši obdaja polno mladega življenja.

DOMAČI PREGOVORI ZA JULIJ (mali srpan)

Ako je drugi dan malega srpana grdo, še štiri-deset dni bo mokro.

Mrzel in moker mali srpan, trtnemu sadu je močno v bran.

Pred Jakobom tri dni lepo, rž v redu zorela bo.

Marjeta grom in strelo obeta.

Ako je dež na Cirila in Metoda, oreh in kostanj dodobra ogloda.

MALI OGLAS

Prodajam zazidljivo parcelo na Polževem. Informacije na telefonski številki: 041/ 668 184.

Kje so tiste vodice, ki so včasih bile

Suhokranjske škavbe

Kdor je kaj več hodil po suhokranjskih gozdovih, je gotovo naletel na manjše stoječe vode, imenovane škavbe. Nastale so v žilavih skalah ali med skalami z neprepustno podlago, ki je iz ilovice. Škavbe večinoma nimajo lastnega izvira, temveč se polnijo z meteorno vodo. Ti skrivni vodni viri so imeli v davni in manj davni preteklosti zelo pomembno vlogo, saj so oskrbovali z vodo prebivalce, skrivajoče se pred Turki in drugimi roparji. Pa tudi v mirnem času so velikokrat pomagali pogasiti žejo utrujenim popotnikom. V njih se napajajo mnoge gozdne živali, zato so škavbe pomembna sestavina gozdnih ekosistemov.

Zanje vedo le še starejši prebivalci, zato so mnoge že opustele in zasute z listjem in drugim materialom. Prav bi bilo, da bi tudi te vode očistili in jih ohranili naslednjim rodovom.

L.S.

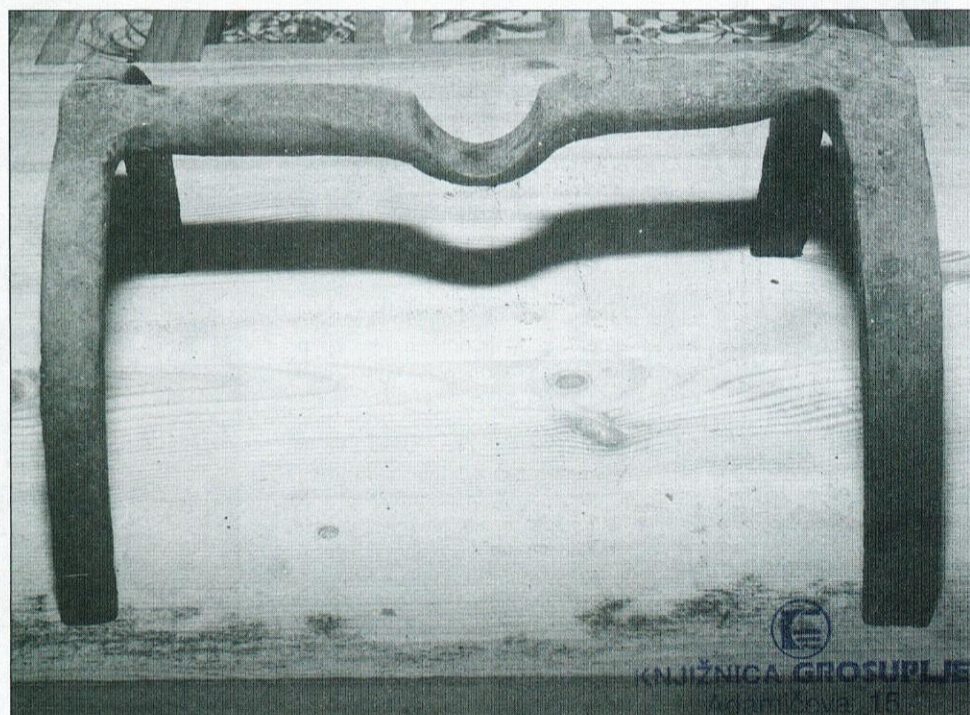

Na sliki je škavba iz Lazov nad Krko. Ta je v primerjavi z drugimi še kar dobro ohranjena.

IZ ZAKLADNICE NAŠIH DOMOV

V prejšnji številki je po pomoti izostala etnološka uganka. Cenjenim reševalkam in reševalcem se zaradi tega vljudno opravičujem. Danes je pred vami nov predmet, ki že dolgo ni več v rabi, a vseeno poskušajte uganiti, kaj bi to bilo. Hvala vsem, ki ste mi pisali v zadnjem času, povedali o uganki in morda dodali še vzpodbudno besedo za večjo korajžjo. Čakam nove pošte od vas. Nasvidenje.

L.S.

Zavod za prostorsko, komunalno in stanovanjsko urejanje Grosuplje, d.o.o.

PRI GRADNJI VAŠEGA NOVEGA ALI ADAPTACIJI OBSTOJEČEGA OBJEKTA

vam nudimo:

- IZDELAVO LOKACIJSKE DOKUMENTACIJE

- IZDELAVO PROJEKTNE DOKUMENTACIJE ZA VSE VRSTE OBJEKTOV

- PRIDOBIVANJE DOKUMENTACIJE ZA GRADBENO DOVOLJENJE

Najdete nas na Taborski cesti 3 v Grosuplju in po telefonu

(01) 786-30-78
786-05-42

"Hodil po zemlji
"SEVERNA"

sem naši ...

STRAN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN LJUDJE NARAVA IN

ZA DOBRO VOLJO

Kako je gospa Mihaela za prijatelja poskrbela

Mihaela in Leopold sta bila sorodni duši. Oba sta ljubila naravo, zgodovino, pesmi, ljudsko izročilo in vse, kar je bilo iz minulih časov. Sorodni pogledi so ju tako zblížali, da je Leopold vsaj enkrat tedensko potrkal na njena vrata. Gospa Mihaela je Leopolda

najprej "potemplala", kar je v njenem bogatem in slikovitem besednjaku pomenilo, da ga je okrepčala. Na mizo so prišle banane, piškoti, kavica in jako dobrodejne grenke kapljice, grenčica. Po okrepčilu pa je stekel nadvse zanimiv pogovor in bilo je lepo.

Le ena stvar jima je grenila srečanje: lesen prag pod vetrolovnimi vrati, nad stopnicami. Ob ta prag se je namreč Leopold dobesedno vsakič spotaknil, ko je odhajal, čeprav ga je gospa Mihaela na to vsakič opozarjala: "Pazite na prag, se boste spotaknili in padli po stopnicah!" Leopold pa je na dobrohotna opozorila vselej brezskrbno zamahnil z roko: "Brez skrbi, saj vendar vem, kje je prag!" Toda čez nekaj trenutkov je že počilo pod nogami in samozavestni Leopold se je lovil po stopnicah, kot bi plesal Labodje jezero.

Enkrat pa je bilo gospe Mihaeli vsega zadosti. Pri priči je vzela žago, odrezala prag pa je bil mir. Po tistem je Leopold vedno varno odhajal iz gostoljubne Mihaeline hiše.

Primer naj vam bo svetel zgled, kako se je treba žrtvovati za prijatelje.

Leopold Sever

Zaradi neugodne vremenske napovedi se je letošnja karavana kolesarjev podala na pot teden dni kasneje kot običajno. Pot jih je vodila po starodavni komunikaciji od Acerva pri Ivančni Gorici do Foruma pri Dvoru.

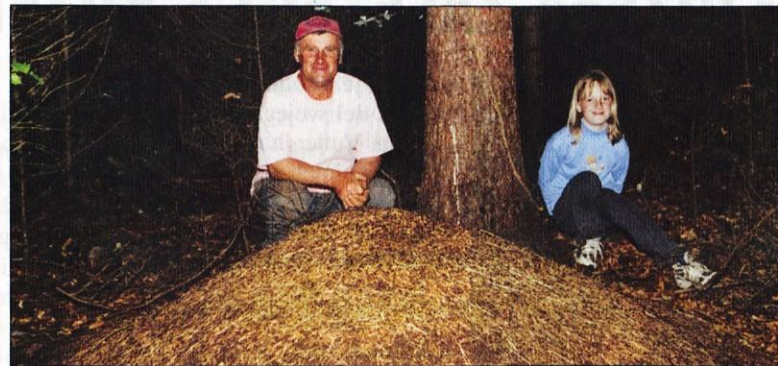
Tudi tokrat so veselo družino med potjo pozdravljali in gostili vaščani Gorenje vasi, Kobiljeka in Valične vasi. Vsem se lepo zahvaljujemo. Slovesen zaključek je bil pri starem plavžu na Dvoru. Tam so tudi letos nekateri kolesarji za petkratno udeležbo prejeli spominski možnar. Najbolj vztrajni in za kaj so dobrih 26 kilometrov dolgo pot po težavnih terenih prevozili tudi v nasprotni smeri. Čestitamo. Drugo leto pa spet.

L.S.

XLI. REKORD

VELIKANSKO MRAVLJIŠČE

Že od mladih nog sem veliko hodil naokrog in videl različne stvaritve narave, vendar tako velikega mravljišča, kot sta mi ga pokazala Jože Anžlovar in njegova hči Urška, še nisem videl.

Prijazna spremljevalca sta me peljala dober kilometer severovzhodno od vasi Češnjice v gozd z imenom Dobrave. Tam sem na robu male dolinice dobesedno zazijal od presenečenja, ko sem zagledal to velikansko žuželčje selišče. V bazi meri tri metre v premeru, vrh pa je visok okoli metra. Mravljišče rekordnih razsežnosti po moji oceni šteje kakih sto tisoč osebkov: mravelj delavk, samcev in matic. Pravi mravljinčji Tokio, vam rečem.

Med gozdarji so taka bivališča navadnih gozdnih mravelj jako cenjena, ker so njihovi prebivalci dobri varuhi gozda pred številnimi škodljivci. V času našega obiska so mravlje preživljale zasluženi zimski dopust, zato sem se k rekordnemu mravljišču v Jožetovem in Urškinem spremstvu podal še spomladi. Vsi trije smo z veseljem ugotovili, da je mravljišče dobro "obljudeno" in da mravlje dobro opravljajo svojo službo v gozdu. Spoštljive čestitke Jožetu, Urški in vsem Anžlovarjem iz Češnjice, ko imajo v gozdu toliko pridnih delavcev.

L.S.

ŠESTA "DIRKA" PO STARI RIMSKI CESTI

RIMSKA KUHINJA IN GOSTINSTVO

Danes se bomo nekoliko pomudili pri posodi, ki so jo uporabljali v rimski dobi. Presenečeni bomo ugotovili, da se ti gospodinjstvi pripomočki skoraj ne razlikujejo od posode, ki so jo še pred pol stoletja uporabljale naše matere in babice. Tudi to potrjuje domnevo o kontinuirani poselitvi naših krajev in staroizvirnosti našega prebivalstva.

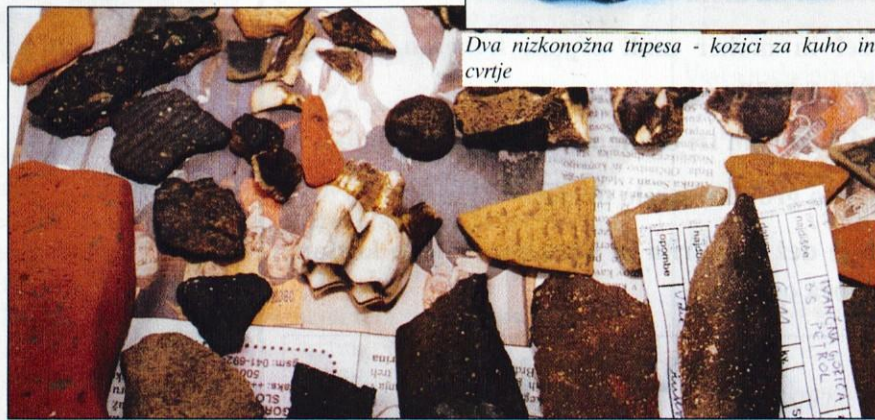
Prevladovala je lončena posoda, ki je bila najcenejša in zato dostopna tudi siromašnim slojem. Sprva so boljše lončeno posodo prinašali iz Italije, nekoliko bolj grobo izdelano pa so zgneli in žgali domači lončarji po postopkih, ki so bili znani že v predrimski dobi. Boljša lončena posoda je bila vsaj znotraj dobro glazirana, prevlečena z emajlom, tako kot naša ribniška roba te vrste. Večino hrane so skuhali v glinenih loncih. Postavljali so jih na odprt ogenj in obsuli z žerjavico. Zaradi dostopnega ognja, burkelj v današnjem pomenu besede niso uporabljali. Za kuho in cvrtje manjših količin hrane so uporabljali trinožne keramične kozice. Različno dolge nožice so omogočale podpanje žerjavice in dober stik z ognjem, pa tudi stabilnost. Na verigi viseč bakren ali železen kotel so imeli le redki, ker so bile kovine tisti

čas zelo drage. Meso so pekli na ražnju ali keramičnem roštilju, pod katerega so potiskali žerjavico.

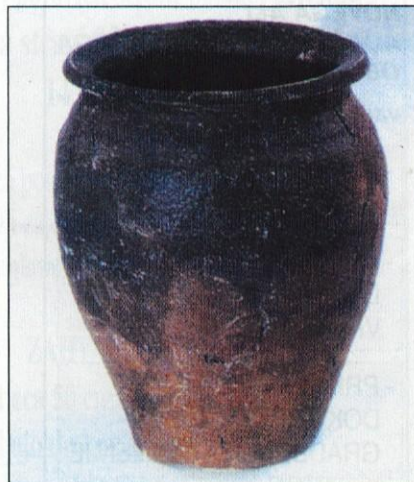
Rimljani, zlasti bogatejši, so v kuhinji uporabljali tudi raznobarno stekleno posodo. O tej bomo spregovorili v naslednjih nadaljevanjih.

Dva nizkonožna tripsa - kozici za kuho in cvrtje

Drobtinice najrazličnejše keramične posode, najdene na velikem križišču poti v Ivančni Gorici. Uporabljali in razbili so jo v rimskem času. Kaj hočemo, Dolenjci so ga že od nekdaj radi dali na zob, potem pa razgrajali - in posoda je bila fuč. Takih črepij so ondi našli še in še.

Rimski lonec, imenovan urna, najden v okolici Emone. Kajne, kako je podoben našim loncem iz pred nekaj desetletij? Prav take so znali izdelovati naši predniki že v predrimski dobi. Revnejši prebivalci so jih uporabljali tudi za žare. Pokojnika so najprej sežgali, potem pa tof v pisker. Ravno v grobovih se je keramika najbolje ohranila.

PODLISTEK

NAŠI
KRAJIV
PRETEKLOSTI

LEOPOLD SEVER